

Cartea a III-a

Bărbatul care prinde păsări

Octombrie 1984 - Decembrie 1985

Punctul de vedere al lui Mai Kasahara

De mult vreau să-ți scriu o scrisoare, domnului Pasăre-arc, dar nu-mi pot aminti numele tău adevărat, așa că am tot amânat. Oricât ar fi poștașul de amabil, nu are cum să ducă la destinație o scrisoare pe care scrie Domnului Pasăre-arc, Setagaya-ku ... 2- chome. Cred că mi-ai spus cum te cheamă când ne-am întâlnit prima dată, dar mi-a ieșit complet din minte. (Un nume ca Toru Okada nu se poate ține minte cu una, cu două.) Nu știi cum de mi l-am amintit brusc și cu totul întâmplător zilele trecute. Așa cum vântul bate și deschide vijelios ușa, tot așa mi-am amintit și eu că te cheamă Toru Okada.

În primul și-n primul rând ar trebui să-ți povestesc unde sunt și ce fac acum, dar nu e chiar atât de simplu, cu toate că nu mă aflu într-o situație prea complicată. De fapt, situația este ușor de înțeles și nici nu e nevoie să trag o linie cu rigla de la un capăt al drumului parcurs până la celălalt. E simplu, numai că atunci când îți explic ceva, trebuie să o iau sistematic și zău că nu-mi vin cuvintele. Creierii mi se golesc și arată asemenea unui iepuraș alb pierdut într-o zi cu ninsoare abundentă în zăpada imaculată. Există situații în care nu e ușor deloc să explici ceva cuiva. De exemplu, afirmația „elefantul ^ore nasul lung” poate părea caraghioasă în anumite împrejurări, ba chiar o minciună. Am irosit o mulțime de coli de scris ^ca să aștern pe hârtie asemenea rânduri, dar abia adineauri am ^uuut această revelație și mă simțeam precum Columb care a descoperit continentul.

Nu doresc să aprofundez misterul, dar mă aflu „într-un ^anume loc”, într-unul care a existat odată ca niciodată... Scri-^soarea o scriu într-o cameră mică, o cameră în care se află o ^ma-să, un pat, o bibliotecă și un dulap în perete. Toate sunt mici [?] simple, fără nici un ornament și consider că ar fi foarte

392

Haruki Murakami

potrivită sintagma „minimum necesar”. Pe masă am o lampă mică cu neon, o ceașcă cu ceai, hârtia pentru scrisori și un dicționar. Pe acesta din urmă nu-l prea folosesc, în primul rând pentru că nu-mi place nici cum arată și nici exemplele pe care le conține. Când trebuie totuși să caut ceva în dicționar, mă încrunt și îmi zic: „Aoleu, și pe-asta trebuie să o știi?” Cei care gândesc ca mine nu prea îndrăgesc dicționarele, mi-e clar. Să iau ca exemplu cuvântul tranziție care înseamnă „trecere lentă sau bruscă de la o situație sau stare la alta”. Chiar că nu știam cuvântul acesta. Absolut deloc. De aceea, când văd dicționarul pe masă, am senzația că seamănă cu un câine străin care a intrat fără permisiune în grădina mea și a făcut pe iarbă un rahat încovrigat ca un colac. Dându-mi seama că nu știu o mulțime de ideograme și că vreau totuși să-ți scriu, domnule Pasăre-arc, n-am avut încotro și mi-am cumpărat un dicționar.

Tot pe masă mai am vreo duzină de creioane ascuțite, aranjate frumos. Abia le-am cumpărat de la papetărie și arată extraordinar. N-aș vrea să sune prea pretențios, dar le-am luat exact cu scopul de a-ți scrie. Arată tare bine așa proaspăt ascuțite. Apoi mai am o scrumieră, țigări și chibrituri. Nu mai fumez chiar atât de mult ca înainte, dar din când în când mai trag și eu câte o țigară ca să-mi schimb starea de spirit. (Chiar în clipa aceasta fumez.) Cam astea se află la mine pe masă. În fața biroului este fereastra la care atârnă o perdea cu motiv floral. Să știi că nu eu am ales modelul, am găsit pur și simplu perdeaua aici când m-am mutat. Cred că perdelele cu model se potrivesc camerelor simple, numai că această cameră arată mai degrabă ca un model de celulă de închisoare, proiectat în un binevoitor pentru infractori fără experiență. Nu vreau să vorbesc încă despre ceea ce se află dincolo fereastră, nu pentru că îi acord cine știe ce importanță, pentru faptul că doresc să iau lucrurile pe rând. Domnii Pasăre-arc, nu-ți pot vorbi deocamdată decât despre interior acestei camere. Cel puțin deocamdată.

*M-am gândit deseori la pata de pe obrazul tău, domnule Pasăre-arc. Pata aceea albastră care ți-a apărut brusc pe obr dreapta, într-o bună zi, domnule Pasăre-arc, te-ai strecurat cat viezure în grădina fostei case a lui Miyawaki, ai intrat în fântâna casei părăsite și când ai ieșit de acolo, te-ai trezit *

Cronica păsării-arc

393

pata pe obraz. Dacă privesc acum în urmă, am impresia că nu se poate să fi fost adevărat, dar știu precis că am văzut-o cu ochii mei și de când am văzut-o prima oară nu mă gândesc decât la faptul că este cu siguranță un semn, un indiciu. Cred că are o semnificație profundă pe care eu nu sunt capabilă să o înțeleg. Dacă n-ar fi așa, n-ar fi apărut atât de brusc.

Înainte de a ne despărți, am sărutat pata aceea pentru că voiam să văd ce simt când o ating. Să nu crezi că mă apuc în fiecare săptămână să sărut câte un bărbat de prin vecini. Despre ce am simțit atunci și ce s-a întâmplat am să vorbesc pe îndelete altă dată. (De fapt, nu știu dacă voi fi în stare să-mi exprim sentimentele.)

Cu o săptămână înainte de acest eveniment, m-am dus la coafor să mă tund și am găsit un articol despre casa părăsită a lui Miyawaki într-o revistă săptămânală. Am fost extrem de uimită, în primul rând pentru că eu nu citeșc de obicei reviste, iar când am răsfoit-o întâmplător pe aceea, am dat chiar peste articolul respectiv. N-aveam motive să fiu uimită! Conținutul articolului era plin de mister, dar nu scria nimic despre tine. Ei bine, când l-am citit m-am gândit imediat că trebuie să existe o legătură. Când a început să mi se strecoare îndoiala în suflet, m-am gândit foarte serios să-ți scriu o scrisoare, domnule Pasăre-arc. În clipa aceea a bătat vântul, s-a deschis ușa și mi-a venit în minte, fără nici un efort, numele tău adevărat. Da, te cheamă Toru Okada.

Dacă aș mai avea timp, probabil că mi-ar plăcea să mai sar gardul ca altădată și să te mai vizitez, domnule Pasăre-arc, să stăm de vorbă față-n față, despărțiți de masa aceea mizerabilă din bucătărie. Asta ar fi cea mai rapidă modalitate de a intra în legătură cu tine, dar din păcate, cursul evenimentelor actuale nu-mi permite o asemenea inițiativă. De aceea stau la masă și ^{sc}riu scrisori în schimb.

M-am gândit de multe ori la tine, domnule Pasăre-arc, și ^{te}-am și visat. Am visat că erai în fântâna aceea. N-au fost vise ^Pea consistente și oricum nu erai în rolul principal, așa că nu iveau o semnificație deosebită. Cu toate acestea, pe mine m-au afectat foarte, foarte, foarte mult. După cum era de așteptat, ^{ar}ticolul din revistă era despre casa părăsită a lui Miyawaki. (^Acu_m nu mai este părăsită.)

394

Haruki Murakami

Îmi imaginez că Kumiko nu s-a întors la tine, domnule Pasăre-arc, și că nici tu n-ai întreprins cine știe ce acțiune ciudată ca să o aduci înapoi. Mă rog, așa-mi spune flerul.

La revedere, domnule Pasăre-arc! Când o să mă mai aflu într-o asemenea dispoziție, o să-ți mai scriu.

Misterul casei spânzuraților

Importantul cartier Setagaya

Cine a cumpărat terenul cu ghinion după sinuciderea familiei?

Ce se mai întâmplă acum prin zona aceea cu case elegante?

Extrase din săptămânalul

, 7 decembrie

Localnicii cunosc terenul din -2-chome, cartierul Setagaya, sub numele de „casa spânzuraților”. Amplasată într-o zonă rezidențială liniștită, cu fața spre sud, această proprietate imobiliară de aproximativ trei sute treizeci de metri pătrați este foarte râvnită, fiind considerată ideală pentru înălțarea unei locuințe, dar cei din zonă știu un singur Jucru - nu le-ar trebui nici dacă

li s-ar da gratis pentru că toți proprietarii ei, absolut fără nici o excepție, au avut parte în final de o soartă îngrozitoare, în urma investigațiilor făcute s-a ajuns la concluzia că începând cu epoca Showa¹ și până acum, au existat șapte cumpărători în total, dar toți au sfârșit prin a se sinucide prin spânzurare sau asfixiere.

(Nu se dau detalii despre sinucideri.)

¹ra fantomă care a cumpărat terenul cu ghinion

^{Ce}a mai recentă din șirul de tragedii greu de imaginat este j}enocirea de care a avut parte

amilia lui Kojiro Miyawaki

^oto 1), proprietarul unui lanț

de restaurante amplasate în cartierul Ginza. Din pricina unor datorii uriașe, Miyawaki și-a vândut toate restaurantele și s-a declarat falimentar cu doi

Showa începe în anul 1926.

396

ani în urmă. A fost apoi urmărit de niște cămătari care aveau legătură cu crima organizată. Nemaiputând suporta amenințările, în luna ianuarie a.c., în hanul din orașul Takamatsu, Miyawaki a strangulat-o cu cureaua de la pantaloni pe Yukie, fetița sa în vârstă de paisprezece ani, în timp ce dormea. Apoi el, împreună cu soția lui s-au spânzurat cu ajutorul unor funii pe care le pregătiseră special. Fiica mai mare a lui Miyawaki, studentă la vremea aceea, este încă dată dispărută.

Când și-a cumpărat proprietatea în aprilie 1972, Miyawaki auzise de zvonurile îngrozitoare care circulau prin zonă, dar le-a luat în râs și le-a declarat simple coincidențe. După ce a cumpărat proprietatea, a demolat vechea casă și a nivelat terenul. Ca să se simtă în siguranță, a chemat un preot shintoist care a ținut o slujbă de alungare a duhurilor rele ce mai băntuiau eventual pe acolo și abia apoi a construit casa cu un etaj.

Lucrurile au mers bine o vreme și familia a dus o viață liniștită. Vecinii îi considerau o familie armonioasă și fericită cu fete deștepte. După zece ani însă, soarta familiei Miyawaki a luat o turnură dezastruoasă.

Miyawaki și-a pierdut casa în toamna anului 1983, dar din pricina certurilor dintre creditorii, a rămas vacantă până când

Haruki Murakami

judecătoria de resort a decis, vara trecută, punerea terenului în vânzare. Inițial a fost cumpărat de o agenție imobiliară din Tokyo, la un preț mult sub prețul pieței. Agenția respectivă a trecut la demolarea casei lui Miyawaki și a încercat să vândă locul ca teren viran. O asemenea ofertă în Setagaya a prezentat deosebit de mult interes, dar toate negocierile au eșuat în clipa în care cumpărătorii auzeau de nenorocirile petrecute acolo. Șeful departamentului de vânzări al Agenției imobiliare..., domnul M., a declarat: „Am auzit și noi câte ceva despre poveștile triste de acolo, dar la urma urmei este amplasată excepțional și cine nu-și dorește o proprietate ca aceasta? Consi-_{derăm} că am scăzut destul de mult prețul ca să tenteze cumpă-j rătorii și am fost foarte optimiști. Nu s-a urnit nimic d%. când am scos-o pe piață. Prețul nici nu mai contează când aude^^{lumea} ce s-a întâmplat acolo^ Ca să nu mai vorbim de m< mentul în care a apărut toate zierele știrea despre fe lia Miyawaki care s-a sini în ianuarie. Vă spun cinstit n-am știut ce să mai facem”

Terenul s-a vândut în din urmă în aprilie anul act „Vă rog să nu încercați să de la mine numele cumpi rului și prețul”, a spus doi M., dar Agenția imobilitii trebuie să scadă prețul

Cronica păsării-arc

mult decât și-ar putea imagina cineva. Au considerat până la urmă că mai bine se consolează cu o pierdere considerabilă decât să continue să plătească dobândă pentru o proprietate care nu se va vinde niciodată. „Cumpărătorii au știut de la bun început, în ce se bagă. Le-am mărturisit totul pentru că nu ne stă în caracter să ne păcălim clienții. Au cumpărat terenul știind întreaga istorie a locului.” De aceea, am ajuns să ne întrebăm cine este cel care ar fi putut cumpăra un teren blestemat. Investigațiile noastre au fost mult mai dificile decât ne-am fi imaginat. Conform datelor furnizate de spațiul locativ al primăriei de sector, cum-

397

părătorul este o companie cu birouri în cartierul Minato, cunoscută sub numele de Institutul de Cercetări Akasaka, care pretinde că este implicată în „cercetări economice și activități de consultanță”. Ei susțin că au nevoie de teren pentru „societatea pe acțiuni”. „Socje-tatea pe acțiuni” a luat ființă în această primăvară, dar ea este practic existentă doar pe hârtie. Am trecut și noi pe la adresa menționată în documente - Akasaka, 2-chome -dar am găsit numai o plăcuță roșie pe ușa unui apartament dintr-un bloc modest și nu a răspuns nimeni la sonerie. Pe plăcuță era scris : „Institut de Cercetări”.

Măsut

i de securitate 5! păstrarea secretului

în prezent, fosta reședință a familiei Miyawaki este înconjurată de un gard mai înalt decât oricare altul din zonă. Este un gard negru, uriaș, făcut din fier și înălțat în așa fel încât cei dornici să vadă ce se ascunde ^uPă el nu-și pot satisface curiozitatea (foto 2), iar pe stâlpul de la poartă există o cameră video. După spusele vecinilor, ei văd poarta elec-^uică deschizându-se de câteva ori pe zi și intrând sau ieșind ^Mercedes negru 500SEL, cu 8eam_{ur}i fumurii, în rest, nici o ^Șcare, nici un sunet care să ^{1Q}ă din zona respectivă.

Construcția a început în luna mai, dar s-a desfășurat în spatele gardului cel înalt, așa că nimeni nu știe ce se află dincolo de el și nici cum arată casa. A fost construită cu o viteză incredibilă - două luni și jumătate în total. Cineva de la restaurantul din apropiere la care făceau din când în când comandă pentru masa de prânz a declarat: „Clădirea a fost întotdeauna ascunsă cu o prelată, așa că nu vă pot spune foarte exact cum arată, dar în nici un caz nu e o casă prea mare. Este o clădire cu un singur etaj, care se prezintă ca

398

o cutie din beton, foarte simplă. Știu că atunci am asemuit-o cu un adăpost antiaerian. Nu arată nici ca o casă în care în mod normal locuiesc oameni obișnuiți, e prea mică și are prea puține ferestre. Dar nu aduce nici cu o clădire în care să fie birouri. Au venit niște grădinari peisagiști și au plantat tot felul de pomi - o mulțime. Cred că numai grădina i-a costat o avere".

Am telefonat la toate firmele importante din Tokyo care se ocupă de amenajarea grădinilor și până la urmă am dat peste cea care a lucrat la „fosta reședință a familiei".

Ceea ce vă putem spune este faptul că taxa de leasing anuală stabilită pentru Mercedes-ul 500SEL este de zece milioane de yeni. Firma închiriază mașini cu șoferi, dar nu am putut afla dacă mașina noastră a venit cu șofer sau nu.

Oamenii din zonă nu s-au arătat prea încântați să ne povestească despre „casa spânzuraților" și probabil nici nu doresc să se implice în vreun fel. Lumea nu agreează locul și probabil că nimeni nu vrea să se implice. Un bărbat din apropiere, domnul A., ne-a mărturisit: „Miyawaki", dar proprietarul nu ne-a putut da nici o informație despre cei care au angajat echipa respectivă. Firma de construcții le-a oferit o schiță a grădinii și o

*Haruki Murakami *

comandă scrisă în care se menționa că se doreau copaci, mai bătrâni, frumoși și amplasați cu gust. „Oferta noastră a fost cam piperată, dar n-au comentat în nici un fel și nici nu au încercat să scadă prețul."

Grădinarul peisagist ne-a mai spus că în timp ce ei lucrau la grădină, a fost chemat un specialist în fântâni și s-a săpat acolo o fântână foarte adâncă.

„Intr-unul din colțurile grădinii au înălțat un fel de foișor în care depozitau pământul transportat. Știu bine lucrul acesta pentru că eu plantam un soi de pruni cu fructe mari. Au încercat să desfunde o fântână veche care fusese astupată. Mai avea încă peretele original din beton. Nu cred că le-a fost foarte greu pentru că se lucrase la ea cu puțin timp în urmă. Ciudat e însă faptul că nu avea apă. Era o fântână secată și n-au încercat decât să o aducă la sta? rea dinainte, așa că oricum nu aveau cum să găsească apă. Nu știu ce să zic, mie mi s-a părut că oricum straniu. Mi-au lăsat impresia că au un motiv foarte serios pentru a face așa ceva

Din păcate, nu am reușit să găsim firma care s-a ocupat de săpatul fântânii, dar am reușit să aflăm că Mercedes-ul 500SI aparținea unei companii leasing cu sediul în cartier Chiyoda și a fost închiriat j luna iulie unei companii cartierul Minato, pentru un

Cronica păsării-arc

de zile. Firma de leasing nu ne-a dezvăluit identitatea proprietarului, dar după datele de care dispunem, presupunem că ar fi vorba de Institutul de Cercetări Akasaka.

„Am stat o perioadă cu ochii pe ei și am încercat să-mi imaginez cam ce fel de oameni sunt. Recunosc că măsurile de securitate sunt severe, dar nu au incomodat niciodată pe

399

nimeni și atât eu, cât și vecinii din apropiere nu avem de ce să ne plângem.

Oricum e mult mai bine așa decât era pe vremea casei părăsite, când circulau tot felul de zvonuri groaznice."

Noi am dori totuși să știm cine este noul proprietar și la ce folosește respectivul loc, dar misterul se aprofundează pe zi ce trece.

Pasărea-arc iarna

De la sfârșitul verii ciudate și până spre apropierea iernii, viața mea s-a desfășurat fără nici o schimbare. Zilele începeau și fără nici un eveniment mai de seamă și se terminau cum începuseră. A plouat mult în septembrie, iar în octombrie au fost câteva zile înăbușitoare. Cu excepția vremii, zilele nu se distingeau una de alta pentru mine. Încercam să-mi concentrez atenția pe fapte reale și folositoare. Mergeam aproape în fiecare zi la bazin, înotam mult, făceam plimbări, îmi pregăteam masa de trei ori pe zi.

Din când în când, puneam însă stăpânire pe mine un sentiment acut de singurătate. Chiar apa pe care o beam și aerul pe care-l respiram semănau uneori cu niște ghimpi ce-mi sfâșiau inima, iar paginile cărții pe care o citeam căpătau sclipirea metalică și amenințătoare a lamei de ras. Parcă auzeam cum, » prinde rădăcini singurătatea la ora patru dimineața, când era liniște desăvârșită în jurul meu.

Mai existau însă câteva persoane care nu voiau să mă lase în pace — unii din familia lui Kumiko care-mi scriau scrisori." Susțineau că trebuie să fiu de acord cu divorțul iminent rece Kumiko nu mai putea rămâne căsătorită în acte. Presupunem probabil că în felul acesta se vor rezolva toate probleme în primele scrisori au încercat să exercite presiuni asupra: în mod practic și metodic. Când au văzut că nu

le răspund, recurs la amenințări și apoi au trecut la implorări. Prin tot j făceau, urmăreau de fapt un singur scop.

Până la urmă mi-a telefonat tatăl lui Kumiko.

— Nu vreau să spun că mă opun categoric divorțului, zis, dar vreau să stau mai întâi de vorbă cu Kumiko patru ochi. Dacă ea reușește să mă convingă de faptul? aceasta este dorința ei, voi fi de acord să divorțez. Dacă nu voi semna nici un act de divorț.

Cronica păsării-arc

401

M-am întors spre fereastra de la bucătărie și am privit cerul întunecat și amenințător. Ploua de patru zile încheiate și nu se mai termina. Totul mustea de apă și atmosfera era foarte apăsătoare.

— Înainte de a ne căsători, am discutat cu Kumiko deschis tot ce am avut de discutat și vreau să facem același lucru și dacă se pune problema divorțului.

Am tot vorbit cu tatăl lui Kumiko, dar n-am ajuns la nici o concluzie, adică nu la una care să ne servească la ceva.

Mai rămâneau câteva întrebări fără răspuns. Chiar voia Kumiko să divorțeze de mine? Ea le ceruse părinților să încerce să mă convingă? Tatăl ei *mi-a spus* exact același lucru pe care mi-l spusese și Noboru Wataya: „Kumiko nu vrea să te vadă”. N-avea cum să fie totuși minciună. Părinților lui Kumiko le plăcea să interpreteze lucrurile așa cum voiau ei, dar după câte știam, nu scorneau fapte numai de dragul de a le scorni. Nu-mi dau seama dacă e bine sau nu, dar sunt niște oameni realiști. Dacă era adevărat ce-mi spusese tatăl ei, asta însemna oare că soția mea trecuse sub protecția lor?

Îmi era greu să cred așa ceva. Kumiko nu-i iubise pe părinții și pe fratele ei încă de când era mică și luptase ani de zile să devină independentă, să scape de sub papucul lor. Era foarte posibil ca ea să-și fi găsit un amant și să mă părăsească pentru un asemenea motiv. Chiar dacă nu acceptam în întregime explicația pe care mi-o dăduse în scrisoare, știam că *ar fi fost posibil* să se întâmple și așa ceva. Nu acceptam însă nici în ruptul capului ideea că a plecat de la mine și s-a întors la părinți - sau într-un loc pregătit dinainte de către ei - și comunica cu mine prin intermediul lor.

Cu cât mă gândeam mai mult la asta, cu atât înțelegeam ^{mai} puțin. Exista posibilitatea ca ea să fi cedat nervos și să ^{ai} nevoie de sprijinul lor sau poate era ținută ostatică fără ^{vo}ia ei. Mi-am petrecut zile-n șir încercând să ordonez faptele și ^{amintirile}, dar am renunțat într-un târziu, pentru că nu ajungeam la nici un rezultat numai cu presupuneri.

Toamna se apropia de sfârșit și mirosul iernii plutea în aer. T¹¹ greblat, ca întotdeauna în acel anotimp, frunzele din grădină ^{le} arn băgat într-un sac de plastic. Am proiectat o scară de ^{aco}periș și am curățat jgheburile de frunze, în grădina mea

402

Haruki Muraka

micuță nu erau copaci, dar vântul aducea pe aripile lui frunzei din grădinile vecine. Nu mă deranja. Mai trecea timpul ca: priveam cum plutesc frunzele veștejite în aerul însoțit după-amiezii. În grădina din dreapta se afla un copac mare rodise niște fructe mici, roșii. O mulțime de păsări poposeai acolo și cântau fericite, de parcă se luau la întrecere. E: păsărele viu colorate ce străpungeau aerul cu ciripitul lor se și ascuțit.

Mă gândeam unde să pun lucrurile de vară ale lui Kumiko? Puteam să procedez cum îmi sugerase ea în scrisoare, dai mi-am amintit cât de mult ținea la ele și nici nu mă puteam plânga că nu aveam unde să le țin. M-am decis să le mai lîi unde erau, măcar o perioadă de timp. .f

Totuși, în felul acesta, ori de câte ori deschideam dulapul realizam și mai acut absența lui Kumiko. Rochiile care atârnav în dulap arătau ca niște păstăi uscate care fuseseră cândvf pline de conținut, îmi aminteam cum arăta când se îmbrăca ea și de câteva mă legau chiar amintiri mai deosebite. M trezeam uneori stând pe marginea patului, privind absent șira de rochii, bluze și fuste care aparținuseră cândva soției meU Habar n-aveam cât timp stăteam așa, pe pat, privindu-le. •<! poate zece minute sau poate chiar o oră.

Uneori, când îmi picau ochii pe lucrurile ei, îmi imagini un bărbat necunoscut dezbrăcând-o pe Kumiko. Măinile îi allț necau ușor, o dată cu rochia și apoi îi scotea lenjeria de coi Măinile acelea îi mângâiau sânii și apoi îi depărtau picioare! Vedeam clar sânii și coapsele acelea albe și fine. Nu voiam mă gândesc la asemenea lucruri, dar nu mă puteam abți *Foarte posibil ca acestea să se fi petrecut așa și în realitt* Trebuia să mă obișnuiesc și cu

asemenea imagini, nu pu să dau la o parte realitatea la infinit.

La începutul lunii octombrie a murit unchiul lui Noi Wataya, care fusese membru al Camerei Reprezentanților] prefectura Niigata. A făcut un atac de cord imediat după mi? nopții, în spital, și tot efortul doctorilor de a-l readuce în a fost zadarnic. Lumea se aștepta să moară și, pentru apropiiau alegerile generale, susținătorii lui au început agite cu formalitățile legate de luarea în primire a circumstațiilor electorale de către nepotul său. Mecanismul de adv. voturilor fostului reprezentant, adică al decedatului, func

Cronica păsării-arc

403

absolut perfect și era foarte bine pus la punct, așa că, dacă nu apărea ceva cu totul neprevăzut, alegerea lui Noboru Wataya devenea iminentă. Citind articolul acela în ziar, m-am gândit imediat că familia Wataya va fi extrem de ocupată de acum încolo și ultimul lucru care ar trebui să-i preocupe ar fi divorțul lui Kumiko.

La alegerile de la începutul primăverii următoare, după cum era de așteptat, Noboru Wataya a candidat pentru partidul de opoziție și a fost ales cu majoritate de voturi. De la depunerea candidaturii și până la alegerile propriu-zise, m-am tot dus la bibliotecă și i-am urmărit evoluția în ziare, dar n-as putea spune că am simțit vreo emoție deosebită, ci mai degrabă am avut sentimentul că totul fusese decis dinainte. Realitatea a început să iasă la iveală mai pe urmă.

Pata de un albastru închis de pe fața mea nu s-a schimbat deloc - nici n-a mai crescut, dar nici nu s-a mai micșorat, nici nu se mai încălzea, dar nici nu mă durea, așa că am început să uit treptat de ea. Nu mai simțeam nevoia să mi-o ascund cu ochelarii de soare sau cu borurile pălăriei, îmi aminteam uneori de ea când ieșeam la cumpărături și vedeam priviri nedumerite ațintite asupra ei sau, dimpotrivă, pe alții întorcând capul când apăream, dar nici măcar asemenea reacții nu mă mai deranjau. Doar nu făceam nimănui nici un rău cu pata aceea. Mi-o examinam în fiecare dimineață când mă bărbieriam și mă spălam, dar era neschimbată ca dimensiune, formă și culoare.

Cei pe care i-a preocupat intens apariția ei pe obrazul meu au fost exact patru persoane: proprietarul curățătoriei din apropierea gării, frizerul meu, tânărul Omura de la magazinul de băuturi și bibliotecara. De fiecare dată când am fost întrebat despre pata respectivă, am dat un răspuns vag: „Ani avut un mic accident”. Cei care au auzit cauza semnelui de pe față au. compătimit, scuzându-se parcă pentru impolitețea de a^{ma} fi întrebat.

. Mă simțeam tot mai înstrăinat de mine însumi. Dacă mă itam la mâna mea, de exemplu, aveam senzația că văd prin • Nu vorbeam aproape cu nimeni, nimeni nu-mi scria și nu-mi i. în cutia poștală nu găseam decât note de plată și are de cataloage sau reclame, în majoritatea lor trimise , cu poze colorate reprezentând rochii, bluze și fuste

lui &

404

Haruki Murak

de vară. Iarna a fost foarte rece, dar mi s-a întâmplat de mult ori să nu dau drumul la căldură, deoarece nu știam dacă er frig cu-adevărat sau dacă era doar frigul dinăuntru meu. multe ori deschideam caloriferul numai după ce-mi confirma^ termometrul că era într-adevăr rece, dar chiar și după ce s© făcea cald în cameră, eu tot nu reușeam să mă încălzesc.

Uneori săream zidul de piatră, așa cum procedam și vara, și o luam pe aleea întortocheată ce ducea la fosta casă a hi(Miyawaki. îmi puneam întotdeauna o scurtă groasă și un fular la gât, pe care-l trăgeam până sub nas. Călcam atent pe frunzele* moarte, iar vântul înghețat se auzea șuierând printre firele de telegraf. Casa fusese demolată complet, iar grădina era acunl împrejmuțită de un gard foarte înalt. Am încercat să privesc printre crăpături, dar nu era nimic de văzut. Dispăruse tot cș știam eu că existase - casa, pietrele de pavaj din curte, fântâna, copacii, antena TV, statuia păsării. Nu se mai vedeau decât, niște smocuri de iarbă și o întindere neagră de pământ ctt urme de buldozer. Nici nu-mi venea să cred că acolo existaa cândva o fântână în care coborâsem și eu.

M-am rezemat de gard și m-am uitat la casa lui Mai fixându-mi privirile pe camera ei de la etaj. Mai nu mai

acolo, așa că n-avea cine să mai vină să mă salute.

*

Intr-o după-amiază friguroasă de la jumătatea lunii februarie4 am trecut pe la agenția imobiliară despre care îmi vorbifrf unchiul meu - Agenția Dai-ichi Setagaya. Când am deschif ușa, am văzut la recepție o funcționară între două vârști? Lângă intrare erau aliniate câteva birouri, dar scaunele di fața lor nu erau

ocupate, de parcă toți agenții plecaseră întâlniri. Chiar în mijlocul încăperii am văzut un reșou încil Pe canapeaua din zona aferentă clienților stătea cu nasul l ziar un bătrân subțirel. Am întrebat-o pe funcționară exista vreun domn Ichikawa.

— Eu sunt Ichikawa, spuse bătrânelul întorcându-se i mine. Cu ce v-aș putea fi de folos?

M-am prezentat, i-am spus că vin din partea unchiului.' și că locuiesc într-una din casele lui.

— A, da? Deci ești nepotul domnului Tsuruta. Și-a st ochelarii, a pus ziarul pe masă și m-a examinat din cap pi picioare. Nu-mi dădeam seama ce impresie i-am făcut. Pe ia loc. Dorești un ceai?

Cronica păsării-arc

405

I-am spus să nu se deranjeze, dar ori nu m-a auzit, ori mi-a ignorat refuzul pentru că i-a cerut funcționarei să aducă ceai. Mi s-a servit repede, însă cât am stat de vorbă, față-n față, camera s-a răcit pentru că reșoul fusese oprit. Pe perete atârna o],u-tă cu toate casele din zonă, unele dintre ele fiind marcate ;,, ;,,\ul. Lângă hartă se afla un calendar de bancă cu renumitul p ; a! lui Van Gogh.

Nu l-am mai văzut de mult pe unchiul tău. Ce mai face? i'ntrbă bătrânelul după ce luă o gură de ceai.

-- Face bine, dar e mai ocupat ca oricând. Nici eu nu prea l-am mai întâlnit.

- Mă bucur că face bine. Oare câți ani or fi trecut de când nu l-am mai văzut? Oricum, destul de mult timp. Și-a scos o țigară din buzunarul hainei și a aprins-o cu chibritul, lăsând impresia că țintește cu atenție unghiul. Eu i-am găsit casa aceea și i-am administrat-o multă vreme, îmi pare bine că e la fel de ocupat, e mai important decât orice să ai o ocupație.

Mie domnul Ichikawa nu mi se părea prea ocupat. Aveam impresia că se pensionase, dar mai venea pe la birou ca să se ocupe de vechii lui clienți.

— Cum îți place casa? Ai probleme cu ea?

— Nu, n-am.

— Asta-i bine. E un loc frumos. E adevărat că nu-i prea mare, dar e plăcut. Celor care au locuit acolo le-a mers întotdeauna bine. Ție cum îți merge?

— Așa și-așa. *Cel puțin sunt în viață*, mi-am zis în sinea mea. Aș fi vrut să vă întreb ceva, totuși.

Unchiul meu pretinde că dumneavoastră cunoașteți cel mai bine zona.

Bătrânelul chicoti.

— Dacă știi ceva, mărturisesc că știi foarte bine zona pentru că mă ocup de casele de acolo de aproape patruzeci de ani.

— Aș vrea să vă întreb despre terenul care a aparținut înainte familiei Miyawaki. Acum au trecut cu buldozerul peste el.

— Da, știi, spuse bătrânelul țuguindu-și buzele de parcă scotocea după ceva prin sertarele minții. S-a vândut anul trecut, ^u reușit până la urmă să ridice ipoteca, să pună la punct toate problemele și să scoată casa la licitație. A cumpărat-o un ^agent, a demolat-o și a vândut terenul. Când lași o casă nelo-^{cu}ită atâta amar de vreme, oricât ar fi de bună, n-o mai cumpără nimeni. Cei care au cumpărat-o nu sunt din zonă. Nimeni din apropiere nu s-ar fi atins *de* ea. Știi ce povești ^{Cl}culă pe seama ei, nu?

406

Haruki Murakami

— Da, mi-a povestit unchiul meu ceva.

— Atunci cred că înțelegi ce vreau să spun. Puteam să o cumpărăm și să o vindem cuiva care nu știa nimic, dar noi nu facem asemenea afaceri necinstite. Am rămâne cu un gust amar.

Am dat din cap.

— Cine a cumpărat-o ? am întrebat eu.

Bătrânul se încruntă puțin, clătină din cap și pronunță numele unei agenții imobiliare foarte cunoscute.

— Probabil că n-au cercetat deloc zona, s-au repezit pur și simplu când au văzut unde este amplasată și la ce preț se vinde și s-au gândit că vor scoate un profit uriaș. Lucrurile nu sunt chiar atât de simple însă.

— N-au reușit să o vândă ?

— Au fost foarte aproape de negocieri de câteva ori, dar până la urmă tot n-au reușit, spuse bătrânul, împreunându-și brațele. Cumpărarea unui teren înseamnă investiție pe viață, așa că lumea este foarte

precaută în general. Cei interesați să cumpere case preferă să renunțe când aud povești nu tocmai plăcute. Cei mai mulți din zonă cunosc istoria locului.

— Care e prețul ?

— Prețul?

— Da, prețul casei în care a stat Miyawaki.

Bătrânul domn Ichikawa m-a privit de parcă eu i-aș fi < stârnit interesul față de această problemă.

— Păi, să vedem. Prețul de piață ar fi cam un milion și jumătate de yeni pe *tsubo*¹. Să știi că zona este excelentă, iar pentru construcții este de-a dreptul minunată, pentru că este însoțită. Acum nu e tocmai favorabilă perioada pentru negocierii de terenuri și nici agențiile imobiliare nu sunt într-o pas|| prea bună. Dacă ai timp de așteptat, zona aceea s-ar

mișca într-un târziu, *în mod obișnuit* așa ar trebui, dar fiii vorba de casa lui Miyawaki, lucrurile nu se vor pune pe roat oricât ai aștepta. Prețul trebuie să coboare în condițiile aste. Deja a ajuns la un milion și-o sută, dar cu un pic de târguia s-ar putea probabil cumpăra tot terenul cu o sută de milio de yeni.

— Credeți că prețul o să mai scadă și de-acum încolo? | Bătrânul a dat din cap cu multă convingere.

Cronica păsării-arc

407

1. Un *tsubo* măsoară aproximativ 33 m².

— Normal că o să mai scadă. Ajunge ușor la nouă sute de mii pe *tsubo*. L-au cumpărat pentru că a fost ieftin, dar acum sunt foarte îngrijorați și le tremură sufletul când se gândesc că nu-și recuperează cheltuielile. Nu am idee dacă vor să mai scadă prețul, dar dacă au nevoie de bani gheață, vor vinde și în pierdere. Altfel, nu le rămâne decât să aștepte. Nu prea știu exact ce se petrece în interiorul companiei, dar știu că le pare rău că au cumpărat casa aceea. Oricum, locul nu aduce nimănui nimic bun, spuse el, scuturând țigara în scrumieră.

— Este și o fântână în grădina aceea, nu ? Știți ceva despre ea? am întrebat.

— Da, este și o fântână adâncă, spuse domnul Ichikawa, dar cred că au astupat-o. Era secată și n-aveau ce face cu ea.

— Aveți idee cam când a secat?

Bătrânul a privit tavanul câteva clipe, cu brațele încrucișate.

— Cu foarte mult timp în urmă. Nu știu exact, dar parcă am auzit că a avut apă înainte de război. Probabil că a secat după război, dar nu știu exact când anume. Știu însă sigur că era secată când s-a mutat acțița pentru că s-au purtat foarte multe discuții pe marginea ei. Voia s-o astupe, dar până la urmă n-a făcut nimeni nimic în sensul ăsta. Cred că ar fi fost prea multă bătaie de cap.

— Am auzit că fântâna din curtea familiei Kasahara, de peste alee, are multă apă... și încă foarte bună.

— Posibil, foarte posibil. Toate fântânile din zonă au apă foarte bună. Cred că solului i se datorează calitatea apei și apoi mai e o problemă cu filonul. Poți găsi apă foarte bună într-un loc și absolut nimic la câțiva pași mai încolo. Te interesează ceva anume legat de fântâna aceea?

— Ca să fiu sincer, aș vrea să cumpăr terenul acela. Bătrânul a ridicat privirile și a rămas cu ele pironite pe

mine. Apoi și-a ridicat ceașca de ceai și a băut o înghițitură.

— *Vrei să cumperi terenul?* Am dat din cap.

Bătrânul a mai scos o țigară din pachet și a lovit-o de tăblia^mesei. N-a aprins-o, ci a ținut-o pur și simplu între degete. Și-a^{te}cut limba peste buze.'

— Am să-ți mai spun o dată că este un teren cu foarte multe Probleme. Nimănui, dar absolut nimănui nu i-a mers bine^{acolo}. Înțelegi ce vreau să spun, nu ? Indiferent cât de ieftin ar ajunge, nu va fi în nici un caz un chilipir. Tot îl mai vrei?

408

Haruki Murakami j

— Da, îl vreau cu toate că știu ceea ce știu. Vreau să subliniez însă un lucru: nu am bani suficienți ca să cumpăr terenul, oricât i-ar mai scădea prețul pe piață, dar am de gând să strâng bani chiar dacă o să-mi ia ceva timp. De aceea aș vrea să știu tot ce se mai întâmplă pe-acolo, adică să aflu dacă a mai scăzut

prețul sau dacă a apărut vreun cumpărător. Sunteți atât de amabil să mă țineți la curent?

Bătrânul rămase o vreme cu privirile ațintite pe țigara neaprinsă, dus pe gânduri. Apoi și-a dres glasul și-a zis:

— Nu te-ngrijora, ai timp suficient, îți garantez că terenul ' nu se va vinde o vreme. Lucrurile nu se vor mișca până nu se ' hotărâsc să-l dea de pomană și asta nu se va întâmpla chiar -^ foarte curând, așa că adună-ți liniștit banii... dacă ții atât de *! mult să fie al tău.

I-am spus numărul meu de telefon, iar bătrânul l-a notat '> într-un carnețel negru pătat. A băgat apoi carnețelul în buză- * năruii hainei, m-a privit în ochi o vreme și apoi s-a uitat la pata '* de pe obraz.

A trecut și luna februarie, iar pe la jumătatea lui martie ' frigul s-a mai îmblânzit. Au început să bată vânturile călduțe ^, dinspre sud, să înmugurească pomii, să apară păsări noi în " grădină. Când era cald, îmi plăcea să stau pe verandă și să • privesc grădina. Într-o seară m-a sunat domnul Ichikawa și V mi-a spus că prețul a mai scăzut puțin, dar terenul lui MiyawaM '}, nu s-a vândut încă.

— Ți-am spus eu că nu se mișcă lucrurile așa ușor, adăugă -el cu o undă de mândrie în glas. Nu te-ngrijora, prețul o să tot, scadă. Ce mai faci? Aduni bani?

În seara aceea, pe la ora opt, eram la baie și mă spălam față când mi-am dat seama că pata mea ardea puțin, atins-o cu degetele și am simțit o căldură pe care nu o tal simțisem până atunci. Și culoarea mi s-a părut mai puternic avea o nuanță de violet. Simțeam că nu am aer suficient, nu mai pot respira. Am rămas cu ochii în oglindă o bună bucali de timp și eram tot mai convins că acel chip nu era al meu, | apartinea parcă altcuiva. Pata încerca să-mi spună ceva, *cu siguranță ceva de la mine*. Mă priveam în oglindă și „, din oglindă se uita la mine fără să scoată un cuvânt.

Orice s-ar întâmpla, fântâna aceea trebuie să fie a

Asta a fost concluzia la care am ajuns.

Trezit din hibernare

Încă o carte de vizită

Banii nu au nume

Numai pentru faptul că-mi doream terenul acela nu însemna că îl și puteam obține foarte ușor.

Probabilitatea de a strânge banii necesari era aproape nulă. Îmi mai rămăseseră puțini din ce-mi lăsase mama, dar urmau să se termine și ei pe de-ale gospodăriei. Nu aveam slujbă, deci nici o sursă de venit și nu există bancă în lumea asta care să acorde credite cuiva numai din amabilitate. Trebuia să recurg la magie ca să fac rost de bani, și încă foarte repede.

Într-o dimineață m-am dus până la gară și am cumpărat de la un chioșc din apropiere zece bilete de loto, cu serii consecutive, cu valoare de câștig de cincizeci de milioane de yeni bucata. Le-am prins cu piuneze pe peretele din bucătărie și mă uitam la ele în fiecare zi. Câteodată stăteam și câte o oră cu privirile pironite pe ele, de parcă așteptam să răsară un cod secret pe care să-l pot pricepe doar eu. După câteva zile petrecute astfel, ^mi-am dat seama brusc că n-am cum să câștig la loto.

N-aveam nici o șansă să câștig la loto.

N-a trecut multă vreme și m-am convins cu propriii mei °chi. Lucrurile nu aveau *cum* să se rezolve atât de ușor. Ar fi fost prea simplu doar să cumpăr acele bilete și să nu am altceva ^e făcut decât să aștept rezultatul. Trebuia să câștig banii de care aveam nevoie prin *propriile mele forțe*. Am rupt biletele <j^e loto și le-am aruncat. M-am postat apoi în fața oglinzii de ^{dfi}asupra chiuvetei și m-am privit atent.

Trebuie să existe o ^{Cal}e, mi-am spus eu în oglindă, dar normal, n-am primit nici ¹¹¹¹ răspuns.

410

Haruki Murako

Sătul de stat închis în casă doar cu gândurile mele, început să mă plimb prin zona din apropiere. M-am plimbat așa, fără nici o țintă, vreo trei sau patru zile, și când m-[£] săturat de zonă, am luat trenul spre Shinjuku. Când m-am | trezit în apropierea gării, mi-a venit ideea să ajung în centru.! Uneori e bine să gândești lucrurile și în alt decor. Mi-am dat? seama că nu mă mai urcasem de foarte multă vreme într-un

"t tren. Intr-adevăr, când am băgat banii în mașina automată ca? să-mi cumpăr bilet, am simțit emoțiile celui care face un lucrui nu tocmai familiar. Când am umblat eu ultima oară pe străzile orașului? Cred că atunci când l-am urmărit pe individul cu? chitara, pornind de la ieșirea de vest a gării Shinjuku, probai cu vreo șase luni în urmă.

Aglomeratia mi s-a părut copleșitoare. Mi s-a tăiat pur și simplu respirația când am văzut atâta lume și nici măcar era oră de vârf! La început mi-a fost chiar greu să-mi croit drum prin mulțime. Nici nu i-aș spune mulțime, ci mai degra un torent furios care smulge -casele din țâțâni și le mătură calea lui. După câteva minute de umblat, am și simțit nevoiiff. să-mi calmez nervii. Am intrat într-o cafenea care dădea spi bulevard și m-am așezat la o masă de la fereastră. Cafeneai nu era aglomerată la ora aceea. Am comandat o ciocolată cal« și am stat cu privirile ațintite asupra celor care treceau pe-acol

Nu mi-am dat seama cât timp se scursese - trecuseră pi babil cincisprezece sau chiar douăzeci de minute. La moment dat am realizat că urmăream cu privirile toate mașii Mercedes-Benz, Jaguar și Porsche care rulau pe bulevai aglomerat, în lumina proaspătă a dimineții, după o noaj ploioasă, mașinile străluceau cu o intensitate aproape di roasă, deveniseră parcă un fel de simboluri. Nu am văzut măcar o singură pată de murdărie. *Indivizii au bani, nu gh* Niciodată nu mă gândisem la așa ceva până atunci. Mi-< privit imaginea în geamul sclipitor și am clătinat ușor din Era prima oară în viața mea când aveam într-adevăr nevoie de bani.

Când s-a umplut cafeneaua la ora prânzului, am decisj mă plimb puțin. Nu aveam nici o țintă, voiam doar să ui pe străzile orașului pe care nu-l mai văzusem de mult. Mei pe stradă încercând să-mi dirijez mișcările în așa fel înci nu mă ciocnesc de oamenii care veneau din direcția opusă, i singura mea preocupare. O luam la dreapta, sau la stânga*

Cronica păsării-arc

411

mergeam drept înainte în funcție de cum se schimbau semafoarele sau de inspirația de moment. Cu mâinile în buzunare, eram total absorbit de modul în care îmi corelam mișcările. Am trecut pe bulevarde cu magazine universale și vitrine elegante, pe alei dosnice cu magazine deocheate, pe străzi animate cu cinematografe și teatre, prin incinta unui templu shintoist liniștit și iar pe bulevard înapoi. A fost o după-amiază călduroasă și cei mai mulți dintre trecători își lăsasera hainele groase acasă. Câte o pală ușoară de vânt făcea aerul și mai plăcut. Nici nu mi-am dat seama când am ajuns într-o zonă cunoscută. M-am uitat la plăcile de ceramică de sub picioarele mele, la sculptura din mijloc și la clădirea înaltă din sticlă care mi se înfățișa înaintea ochilor. Mă aflam în mijlocul piațetei în care mă postasem cu o vară în urmă ca să privesc, fără nici o țintă, lumea care trecea pe lângă mine, așa cum mă sfătuiseră unchiul meu. O ținusem tot așa vreo unsprezece zile și sfârșisem prin a-l urmări pe individul cu chitara până la casa la care m-a atacat cu bâta de baseball. Plimbarea fără țintă prin Shinjuku mi-a purtat pașii exact spre același loc.

Ca și data trecută, mi-am cumpărat o cafea și o gogoasă de la Dunkin' Donuts și le-am luat cu mine în piațetă. M-am așezat pe o bancă și am privit chipurile trecătorilor, activitate care m-a calmat treptat și mi-a dat o stare bună. Mă simțeam bine - nu-mi explic de ce — de parcă aș fi găsit o nișă confortabilă într-un zid, de unde mă uitam la lume fără să fiu văzut. Nu mai privisem de mult chipurile trecătorilor pe îndelete. Și de fapt nu numai chipurile trecătorilor, ci *aproape nimic* timp de mai bine de șase luni. Mi-am îndreptat spatele și am privit ^mai departe oamenii, clădirile înalte de deasupra capului, cerul senin fără un petic de nor. Am luat ziarul uitat de cineva lângă ^ine, și am început să-l răsfoiesc. Aveam senzația că lucrurile ^Jși recăpătau culoarea pe măsură ce se însera.

În dimineața următoare am luat iar trenul spre Shinjuku.

^•am așezat pe aceeași bancă și am privit chipurile trecăto-
p^or. La prânz mi-am cumpărat iar o gogoasă și o cafea. Am

"at trenul spre casă înainte de ora de vârf. Mi-am pregătit

C^{lna}, am băut bere și am ascultat muzică la radio, în ziua

Datoare am procedat la fel, dar nici atunci nu s-a întâmplat

deosebit. N-am făcut nici o descoperire, n-am rezolvat
ere, iar întrebările au rămas în continuare fără răspuns.

412

Haruki Murakan

Cu toate acestea, am avut tot timpul vaga impresie că apropii tot mai mult de ceva. Simțeam apropierea de acel ce ori de câte ori mă uitam în oglinda care atârna deasupra chiuvetei. Mi s-a și confirmat. Pata culorii de pe obrazul meu era mai intensă ca oricând și mult mai caldă decât înaintea. *Pata mea este vie*, mi-am zis, trăiește o dată cu mine.

Am continuat să fac același lucru zi de zi, ca și cu o vi în urmă: mă urcam în tren imediat după ora zece, stăteam pe banca din piațeta cu clădirea aceea înaltă, mă uitam la trecători cu capul golit de orice gânduri. Din când în când, sunetele adevărate din jurul meu se pierdeau în zare și în clipele nu auzeam decât apă curgând. M-am gândit imediat la Mal' Kano pentru că ea îmi vorbise de sunetul apei. Apa era prinț palatului ei preocupare. Nu mi-am putut aminti însă nici cum arăta Mal' Kano și nici ce-mi spusese despre vibrațiile apei. Aveam în fața ochilor decât pălăria ei roșie din scări. Oare ce purta întotdeauna pălăria aceea?

3?

Până la urmă sunetele au revenit treptat, așa că am început să privesc iar chipurile trecătorilor.

În cea de-a opta după-amiază de plimbări prin oraș, o femeie a intrat în vorbă cu mine. În clipa aceea mă uitam întâmplător în altă direcție, cu paharul de cafea gol în mână. M-am ridicat și am ridicat privirile spre ea. Era aceeași femeie între vârste pe care o întâlnisem în același loc cu o vară în urmă! De fapt singura care îmi vorbise în toate zilele acelea pe care le petrecusem în piațeta. Nu mi-a trecut niciodată prin minte că aș mai putea-o întâlni, dar când mi-a vorbit, mi s-a părut chiar normal să se fi întâlnit așa ceva.

Reîntâlni noastră era cu siguranță consecința naturală a unui flux.

Femeia era la fel de bine îmbrăcată ca și data trecută purta lucruri de calitate și îmbinate cu mult bun-gust. Ochelari de soare fumurii cu ramă de baga, o jachetă cu de un albastru fumuriu și o fustă de flanelă roșie. Purta albă din mătase, iar la gulerul jachetei sclipea o broșă mi-aur. Pantofii ei roșii cu toc aveau un model simplu. Cu ranță că aș fi trăit liniștit câteva luni bune cu banii pe care dăduse ea pe pantofi. Eu arătam groaznic, ca de obicei - pe jacheta sport pe care o cumpărasem când am intrat la un hanorac gri, niște blugi cam uzați și pantofi de tenis i fuseseră albi la origini, dar care aveau acum o culoare m

păsării-arc

413

în ciuda contrastului dintre noi, s-a așezat lângă mine, picior peste picior și și-a scos, fără un cuvânt, pachetul de Virginia Slim din geantă. Mi-a oferit o țigară așa cum făcuse și vara trecută, dar am refuzat-o. Și-a băgat țigara în gură și a aprins-o cu o brichetă din aur lungă și subțire, de dimensiunea unei radiere. Și-a scos apoi ochelarii de soare, i-a pus în buzunarul jachetei și m-a privit fix în ochi de parcă era în căutarea unei monede pe care o pierduse într-un bazin de înot nu prea adânc. I-am studiat ochii - erau ciudați, de o mare adâncime, dar lipsiți complet de expresie.

A mijit ușor ochii și a zis:

— A, deci te-ai întors. Am dat din cap.

Am privit fumul care se ridica din țigara ei subțire, dus de boarea de vânt. S-a uitat în jur de parcă ar fi vrut să vadă și ea cu ochii ei ceea ce vedeam și eu. Se pare că ceea ce a văzut nu prezenta nici un interes pentru ea. Mi-a privit din nou pata de pe obraz, ochii, nasul, gura și iar pata. Aveam senzația că ține cu tot dinadinsul să mă examineze atent, ca pe un cățeluș căruia i se cere la concurs să deschidă gura, să-și arate urechile și mai știu eu ce alte minuni de-astea.

— Aș cam avea nevoie de niște bani, i-am zis eu. Femeia a stat o clipă, apoi a întrebat:

— Cam cât?

— Cred că m-aș descurca cu optzeci de milioane.

Și-a luat privirile de pe mine și le-a îndreptat spre cer de parcă stătea să se socotească de unde-i ia: păi, iau de acolo atâta, de dincolo atâta, îi mut pe aceia în alt cont... Între timp i-am studiat machiajul - pleoapele erau ușor fardate precum umbra unui gând, iar vârful genelor puțin curbate simboliza Parcă ceva.

— N-aș zice că-s chiar puțini, spuse ea, strâmbând ușor din buze.

— Pentru mine *suma este de-a dreptul fabuloasă*.

A fumat doar o treime din țigară, după care a aruncat-o pe J^{os} Și a strivit-o sub talpa pantofului cu toc. A scos din geanta ei subțire o cutiuță din piele cu cărți de vizită și mi-a întins una.

-- Veniți la adresa asta la ora patru fix mâine după-amiază, a zis ea.

Pe cartea de vizită nu scria decât adresa - o clădire imensă¹¹¹ luxosul cartier Akasaka. Nici un nume, nici un număr de

Haruki Murakami

telefon. Am întors-o și pe partea cealaltă ca să verific, dar era goală. Am apropiat-o de nas, dar nu mirosea a nimic. Era o carte de vizită albă, normală.

— Fără nume ? am întrebat.

Era prima oară când o vedeam zâmbind. A clătinat ușor din cap:

— Am crezut că aveți nevoie de bani. Banii au nume? Am clătinat din cap, la fel ca ea. Normal, banii nu au nume.

Iar dacă ar avea un nume, n-ar mai fi bani. Semnificația banilor este dată de anonimatul lor obscur, de puterea lor de circulație absolut uluitoare. S-a ridicat de pe bancă.

— Deci puteți veni la ora patru, nu?

— Și dacă vin, îmi puneți banii în mână ?

— Știu eu ? spuse ea. Un zâmbet îi pluti undeva în colțul ochiului, asemenea unui model creat de vânt în nisip. A mai cercetat o dată zona și și-a aranjat frumos fusta cu mâna.

A dispărut în mulțime cu pași repezi. Am rămas cu privirile pe țigara pe care o strivise sub talpa pantofului, la urmele de ruj de pe filtru. Roșul acela aprins mi-a amintit de pălăria Maltei Kano.

Partea bună a lucrurilor era că oricum nu aveam nimic de pierdut. Probabil.

Evenimentul din toiul nopții

Băiatul auzi sunetul acela distinct chiar în toiul nopții. S-a trezit, a întins mâna și a aprins lampadarul, s-a ridicat și s-a uitat prin jur, în cameră. Era puțin înainte de ora două. Băiatul nu-și putea imagina ce se întâmpla în lume la ora aceea.

A auzit iar sunetul, de data aceasta dincolo de fereastră. Răsuna de parcă răsucea cineva un arc uriaș.

Cine să răsucească oare un arc în toiul nopții ? A, nu, doar răsuna așa, dar de fapt nu era nici un arc. Era țipătul unei păsări. Băiatul duse un scaun la geam și se urcă pe el. Trase perdelele și crăpă puțin fereastra. Bolta cerească era dominată de luna plină și lumina ei albă inunda grădina. Copacii de aici arătau cu totul altfel decât i se păruseră băiatului la lumina zilei. Arătau mult mai neprietenosi. Stejarul cel bătrân era parcă iritat și tremura ușor, cu un scârțâit neplăcut, la fiecare pală de vânt. Pietrele păreau mai albe și mai netede ca de obicei și priveau nepăsătoare cerul, ca niște chipuri moarte.

Țipătul păsării venise parcă dinspre pin. Băiatul se aplecă Peste fereastră și privi în sus, dar din unghiul acela nu vedea nimic, deoarece crengile mari și grele ale pinului ascundeau Pasărea. Voia să vadă cum arată, să-i țină minte culoarea și forma ca să o poată căuta în cursul zilei într-o enciclopedie ilustrată.

Dorința lui de a cunoaște totul l-a făcut să se trezească de tot. Cea mai mare bucurie a lui era să găsească în enciclopedie păsări, pești și tot felul de animale. Volumele erau frumos ^anjate pe rafturile din camera lui. Băiatul nu mergea încă a Școală, dar știa să citească.

, Pasărea a răsucit de câteva ori arcul și a tăcut. Băiatul se^{ln}treba dacă a mai auzit și altcineva sunetul acela. Tata... ^ama... bunica? Dacă nu, le spunea el dimineată că a auzit^m Pinul din grădină, pe la ora două noaptea, o pasăre al cărei semăna cu sunetul pe care-l face un arc când e răsucit.

416

Haruki Murakami

Cronica păsării-arc

417

Dacă ar fi putut-o zări măcar o clipă, ar fi putut să le spună și cum se numea.

Dar pasărea n-a mai scos nici un sunet. A rămas tăcută și nemișcată, ca o stană de piatră, între crengile pinului scaldat de lumina lunii. O boare de vânt rece a pătruns în cameră ca un fel de avertisment. Pe băiat l-au trecut

fiorii și a închis Jf fereastra. Știa că era vorba de o pasăre specială, care nu se j lasă privită prea ușor. În nici un caz nu putea fi vrabie sau £ porumbel - acestea se perindau prin fața oamenilor fără rețineri. "> Citise în enciclopedia lui că păsările nocturne erau șirete și j prudente. Probabil că pasărea știa că era urmărită și nu urma » să mai dea nici un semn de viață până când nu se asigură că î e singură. Băiatul ar fi vrut să meargă la baie, dar asta ar fi f însemnat să parcurgă tot coridorul acela lung și întunecat f Până la urmă s-a gândit că putea aștepta fără probleme până l dimineată.

Stinse lumina și închise ochii, dar gândul la pasărea din pin ' nu-l lăsa să doarmă. Razele strălucitoare ale lunii se strecurau -printre perdele ca un fel de invitație. Când a auzit iarposărea-ar6) % băiatul a sărit din pat fără nici o ezitare. De data aceasta ntt | a mai aprins lumina. Și-a pus o vestă peste pijama și s-a urcat £* pe scaunul de lângă fereastră. A tras numai puțin perdeaua și -a iscodit pinul cu privirea. În felul acesta pasărea nu-și puteați da seama că el era acolo.

Cu privirile pironite pe pin, băiatul văzu siluetele a doi bărbați'f Și-a ținut instinctiv respirația câteva clipe. Bărbații au îngenuB% cheat la tulpina pinului, ca două umbre întunecate. Amând erau îmbrăcați în negru. Unul nu avea pălărie, iar celăl purta ceva care semăna cu o pălărie de fetru cu boruri, caută bărbații aceia ciudați în grădina noastră în toiul nopț se întrebă băiatul. De ce nu-i latră câinele ? Poate ar fi fost i bine să-și trezească părinții, dar curiozitatea îl țintuise locuit Voia să vadă ce făceau bărbații.

Pasărea-arc s-a auzit iar, pe neașteptate. A trimis cât țipete lungi, în noapte, dar bărbații n-au băgat-o în seamă. •'. s-au mișcat, nu au privit în sus, ci au rămas mai depa îngenuncheați, față-n față. Păreau că discută în șoaptă,-băiatul nu le-a putut distinge chipurile din pricina crer care stăteau în calea lunii. Imediat după aceea, bărbații ridicat amândoi în același timp. Unul era mai înalt cu douăzeci de centimetri decât celălalt, amândoi erau slabi, dar cel înalt, cu pălărie, purta o haină lungă, pe când cel scund avea haine croite pe măsură.

Bărbatul mai scund se apropie de pin și rămase o vreme acolo, cu privirile ridicate spre crengi. Lovi ușor trunchiul, cu ambele mâini, de parcă voia să-l inspecteze cu atenție și apoi sân brusc în el. Începu să se cațere fără nici un efort (sau cel puțin așa i se părea băiatului), ca un adevărat acrobat. Băiatul cunoștea bine copacul, ca pe un vechi și bun prieten și știa cât era de greu de escaladat. Trunchiul lui era neted și alunecos și nici n-aveai de ce să te ții până mai sus. Oare de ce se cățara omul acela în copac în toiul nopții ? Încearca să prindă pasărea-arc?

Bărbatul cel înalt stătea jos, cu privirile ațintite pe cel din copac. Curând după aceea, cel scund a dispărut din raza vizuală a băiatului. Crengile mai foșneau din când în când, ceea ce însemna că bărbatul continua să urce în pinul cel înalt. Pasărea-arc o să-l audă cu siguranță și o să zboare de-acolo. O fi bărbatul acela sprinten, dar nu se lăsa pasărea-arc prinsă atât de ușor. Dacă avea puțin noroc, poate reușea să o vadă când își lua zborul, gândi băiatul, își ținea respirația și aștepta fâlfăitul aripilor, dar nu s-a auzit nici un fâlfăit și nici alt țipăt.

Nu s-a mai deslușit nici un sunet și nici o mișcare destul de multă vreme. Totul era scâldat în lumina albă, ireală a lunii, iar grădina arăta precum fundul umed al unei mări din care apa fusese îndepărtată pe neașteptate. Băiatul privea fermecat pinul și pe bărbatul înalt, părăsit acolo. N-ar fi putut ^să-și desprindă ochii de pe copac nici dacă ar fi vrut. Geamul se aburi de la respirația lui caldă. Probabil era frig afară. Bărbatul cel înalt privea în sus, cu mâinile pe șolduri, nemișcat, de parcă se transformase în stană de piatră. Băiatul își imagina ^{ca} îl aștepta îngrijorat pe camaradul său să-și îndeplinească Păunea și să coboare din pin. Nici nu era de mirare că se ^{ln}grijora, pentru că pinul era mai greu de coborât decât de ^{Urc}at. Apoi, bărbatul cel înalt se desprinse brusc de copac de Parcă ar fi abandonat totul și dispăru în noapte.

Băiatul a realizat că a rămas singur. Bărbatul cel scund

^{ls}Păruse în pin, iar cel înalt plecase undeva. Pasărea-arc ^ntinua să tacă. Băiatul se întreba dacă n-ar fi fost mai bine

^{an}Și trezească tatăl, dar știa că n-o să-l creadă dacă îi povestea ^{Va}zuse. Tatăl i-ar fi spus că visase, ca de obicei. Era adevărat,

418

Haruki Mur

visa deseori și confunda visele cu realitatea, dar acum pul îi păsa ce ar fi zis lumea. De data aceasta nu mai era vorba nici un vis. *Oricine ce-ar fi spus, era realitatea pură.* Pasărea-! și cei doi bărbați îmbrăcați în negru erau reali, doar că dis] ruseră brusc. Poate că tatăl lui l-ar crede dacă ar fi capabil să* explice ce s-a întâmplat.

În următoarea clipă băiatul a avut o revelație — *bărbat cel scund semăna oarecum cu tatăl lui.* Normal, era puțin cauți prea scund ca să fie tatăl lui, dar în rest, semăna perfect *] conformația corpului, mișcările. Nu, tatăl lui n-ar fi fost capabil să se cațere într-un astfel de copac pentru că nu era atât dft sprinten și de puternic. Cu cât se gândea mai mult la asta, c^ atât nu mai înțelegea nimic.

f

Bărbatul cel înalt s-a întors la copac. De data aceasta avei? ceva în mâini - o cazma și un sac mare din pânză. A pus **s acid** jos și a început să sape la rădăcina pinului. Loviturile cazmalei în pământ se auzeau foarte clar. Sigur o să se trezească toată lumea, gândi iar băiatul. Zgomotul era puternic și clar! *

Dar nu s-a trezit nimeni. Bărbatul continuă să sape fără pauză și fără nici o grijă că l-ar putea auzi cineva. Deși înalt și slab, după felul cum mânuia unealta, se vedea că era *ravK* mai puternic decât părea. A muncit neîntrerupt, fără să-și irosească vreo mișcare. Când a ajuns la adâncimea dorită[^]; -rezemat cazmaua de copac și a cercetat cu luare-aminte groaj N-a ridicat nici măcar o dată privirile, de parcă și uitase camaradul său care se cățăraseră în copac. Se părea că nu-l pi cupa decât groapa. Băiatului nu i s-a părut normal, el ar fi cu siguranță îngrijorat din pricina celui care urcase în pii

Băiatul și-a dat seama după grămada de pământ săpată[^] groapa nu era prea adâncă, ajungea poate puțin peste gem Bărbatul părea mulțumit de dimensiunea și adâncimea ei. Întors spre sac și a scos cu grijă un obiect înfășurat pânză neagră. După cum îl ținea în mână, părea a fi moale. La gândul că bărbatul ar putea îngropa un ca< inima băiatului începu să bată puternic. Lucrul înfășurii pânză nu era mai mare ca o pisică. Putea foarte bine să un bebeluș, dar *de ce să îngroape așa ceva în grădina* gândi băiatul. Fără să-și dea seama, și-a înghițit saliva, s(un zgomot care l-a uimit pur și simplu. Era foarte posibil să fi auzit și bărbatul din grădină.

Cronica pasăreii-arc

419

În clipa aceea se auzi pasărea-arc, de parcă ar fi fost trezită de înghițitul salivei. Ea își răsuci arcul mai tare ca oricând — *ghiiiiH' ghiiiiii*.

Când a auzit-o, băiatul a avut sentimentul că urma să se întâmple ceva extrem de important. Și-a mușcat buza de jos și a început să-și scarpine inconștient ambele brațe. Poate ar fi fost mai bine să nu fi văzut așa ceva de la bun început, dar era deja prea târziu și simțea că-i este imposibil să-și mai dezlipească ochii de la scena din fața lui. Își lipi buzele și nasul de geamul rece, pironit locului de groază, în fața ochilor lui se desfășura o dramă, își pierduse orice speranță că s-ar mai putea trezi și altcineva din familie. *Nu se va trezi nimeni, oricât de tare ar fi zgomotul pe care-l fac ei acolo. Sunt singura persoană în viață care aude asemenea zgomote. Așa a fost să fie de ia bun început.*

Bărbatul cel înalt s-a aplecat, a luat obiectul acela înfășurat în pânză neagră și l-a așezat cu grijă pe fundul gropii. Și-a îndreptat spatele și a privit atent în groapă. Băiatul nu-i vedea fața din pricina borurilor pălăriei, dar avea sentimentul că se putea citi pe ea un fel de supărare. Părea chiar gravă. Da, era cu siguranță un cadavru, gândi băiatul. Bărbatul a ridicat cazmaua hotărât și a început să arunce pământ în groapă. După ce a terminat, a călcat pământul cu picioarele și l-a nivelat bine. A rezemat apoi cazmaua de copac și s-a îndepărtat încet, cu bucata de pânză în mână. Nu a privit în urmă nici măcar o clipă, nu a ridicat privirile spre copac și nici pasărea-arc n-a mai scos nici un sunet.

Băiatul s-a întors să se uite la ceasul de pe perete. Abia se distingeau câte ceva în întunericul din cameră, dar a reușit totuși să vadă că era ora două și jumătate. A mai rămas vreo ^{Ze} minute cu privirile ațintite pe pinul din grădină, prin ^{Cr}ăpătura dintre perdele, în speranța că o să se mai miște ceva ^{P^c}-acolo, dar l-a cuprins brusc un somn cumplit, de parcă i-ar [^]acoperit cineva pleoapele cu un capac greu din fier. Ar fi vrut ^{să} știe ce urma să se întâmple cu bărbatul cel scund din copac ^{S¹} cu pasărea-arc, dar nu și-a mai putut ține ochii deschiși. A ^{reu}șit să-și scoată vesta cu eforturi disperate, înainte de a se ^{P¹}abusi pe pat și de a se cufunda în somn.

Cronica pasăreii-arc

421

6

Domnul Okada își cumpără pantofi noi Cine s-a întors acasă?

f

î v

Am mers pe jos de la stația de metrou Akasaka până la & stradă animată, cu multe restaurante și baruri, în apropierea, clădirii cu birouri - o clădire obișnuită, cu șase etaje, situat» pe o pantă lină. Nu era nici nouă, nici veche, nici mare, nia mică, nici frumoasă, nici dărăpănată. La parter își avea sedii o agenție de turism, pe geamurile mari fiind lipite afișe <a| portul Mikonos și cu tramvaie din Sânt Francisco.

Ambele păreau să-și fi făcut cu prisosință datoria în fereastră. Dino de geamuri am văzut trei funcționari care vorbeau la telefoani sau băteau ceva la calculator.

Clădirea nu avea nimic special, ci mai degrabă arăta *ca..* construcție înălțată după desenul în creion al

unui copil 4 ; școală primară. Parcă fusese special făcută ca să nu atrăgă atenția trecătorilor. Părea atât de simplă și de comună, încât era să trec de ea cu toate că fusesem tot timpul cu ochii Jj , carnețelul cu adrese. Intrarea discretă în clădire se afla *chit* lângă ușa agenției de turism. Am aruncat o privire pe plăcuți de la intrare și am tras concluzia că majoritatea firmelor ocupau clădirea nu puteau fi implicate în afaceri prea Poate erau doar birouri de avocați, arhitecți, importatori, cal dentare. Câteva dintre plăcuțele de la intrare erau des noi și de strălucitoare ca să-mi văd chipul în ele, dar cea indica încăperea 602 își pierduse până și culoarea de-a l timpului. Era clar că firma femeii își avea sediul aici de multă vreme. Pe firmă scria: „Creator de modă, Akai Vârsta considerabilă a plăcuței m-a mai liniștit puțin. În capătul holului era o ușă de sticlă, iar pentru a u: lift trebuia să sun la interfon. Am format 602 și am prirlf jur să găsesc camera video care, presupuneam eu, îmi t imaginea unui monitor dinăuntru. Exista într-adevăr o cameră video mică pe tavanul din hol. Am auzit imediat după aceea o sonerie țârâind, ușa s-a deschis și am intrat.

Am luat liftul cam demodat, am urcat la etajul șase și am pornit pe coridorul cel sinistru până am dat de ușa pe care scria 602. Am verificat mai întâi dacă și pe plăcuța aceea scria „Creator de modă, Akasaka” și apoi am sunat scurt.

Mi-a deschis un bărbat tânăr și slăbuț, foarte îngrijit, tuns scurt. Cred că era cel mai frumos bărbat pe care-l văzusem în viața mea. Nu numai trăsăturile lui mi-au atras atenția, ci mai ales felul cum era îmbrăcat. Purta o cămașă albă de te dureau ochii când o priveai, iar cravata de un verde închis avea un model mărunț, superb. Nu numai că era frumoasă, dar și nodul era absolut perfect, așa cum vezi în revistele de modă pentru bărbați. Eu nu aș fi reușit să fac un asemenea nod și chiar mă întrebam cum se poate realiza așa ceva. Avea un talent înnăscut pentru noduri sau pur și simplu a exersat până i-a ieșit astfel. Purta pantaloni gri închis și mocasini maro. Toate păreau nou-nouțe, de parcă fuseseră cumpărate cu două-trei zile în urmă.

Era puțin mai scund decât mine. A schițat un zâmbet în colțul buzelor, de parcă tocmai ar fi auzit o glumă, nu una de prost-gust, ci acel gen de vorbă de duh pe care ar fi adresat-o poate cu o generație în urmă, la o petrecere în aer liber, ministrul de externe prințului moștenitor, făcându-i pe cei din jur sa chicotească de încântare. În clipa în care am vrut să mă prezint, a clătinat ușor din cap, lăsându-mă să înțeleg că nu era nevoie să spun nimic. A ținut ușa deschisă și m-a poftit să intru, apoi a scos capul pe coridor și a aruncat câteva priviri, după care a închis ușa fără să scoată o vorbă. S-a întors spre mine cu ochii întredeschiși, cerându-și parcă scuze că nu poate vorbi ca să nu trezească pantera neagră, nervoasă care dormea lângă el. Normal că nu dormea nici o panteră acolo, dar așa arăta el.

Mă aflu acum în camera de primire cu o canapea de piele Și scaune confortabile, cu un cuier din lemn, de modă veche, S¹ un lampadar. Exista o singură ușă în peretele opus, care Părea să dea spre altă cameră. Lângă ușă, pe un perete lateral ^{Se} afla un birou simplu din stejar care găzduia un calculator Niare. pe măsuta din fața canapelei abia încăpea o carte de e^olefon. Dușumeaua era acoperită-cu un covor vernil. Dinspre

422

Haruki Murakami •

niște boxe îngropate, date la volum mic, se auzea un cvartet de Haydn. Pe j>ereți atârnavu câteva gravuri ce reprezentau flori și păsări. Iți ajungea o singură privire ca să-ți dai seama l de ordinea perfectă din încăpere. Pe niște rafturi fixate pe un perete se aflau mostre de țesături și reviste de modă. Mobila nu era nouă, dar camera avea un aer cald și familiar.

Tânărul m-a condus la canapea, a trecut de partea cealaltă a măsuței și s-a așezat în fața mea. Mi-a făcut semn ridicându-și palmele să mai aștept puțin. În loc să spună „scuzați-ne că trebuie să mai așteptați”, mi-a adresat un zâmbet ușor, iar în loc să spună că „nu mai durează mult”, a ridicat un deget. Aveam impresia că poate transmite orice numai prin gesturi, • că nu avea nevoie de cuvinte. Am dat din cap în semn că am * înțeles. Aveam sentimentul că nu se cuvenea să vorbesc în prezența lui.

A luat cartea de lângă calculator, de parcă ar fi apucat în mână un obiect fragil, și a deschis-o unde rămăsese. Era o carte neagră groasă, fără suprapertă, așa că nu i-am văzut titlul. Din momentul în care

a deschis-o, tânărul și-a concentrat întreaga atenție asupra ei. Parcă uitase că mai eram și eu pe-acolo. Mi-ar fi plăcut să citesc ceva ca să mai treacă timpul, dar nu era nimic de citit la îndemână. Mi-am pus picior peste picior și m-am instalat comod pe canapea ca să-l ascult pe Haydn (deși, dacă mă lua cineva repede, n-aș fi băgat mâna-n foc că era Haydn). Muzica era frumoasă, dar genul acela care se evaporă în eter de îndată ce se îndepărtează de sursă, în afară de calculator, pe biroul tânărului se mai aflau un telefon "negru obișnuit, un suport pentru creioane și un calendar.

Eram îmbrăcat cam la fel cum fusesem și în ziua anterioară • jachetă sport, hanorac, blugi și teniși. Am aruncat pe mine mi-a picat în mână înainte de a pleca de acasă. În acea cameră curată și ordonată, în prezența acestui tânăr pus patru ace, bieții mei teniși păreau murdari și uzați. Ba *chiar erau murdari și uzați*, aveau tălpile tocite, culos devenise un gri greu de definit, iar pe margini erau plini găuri.

Trecuseră prin multe, săracii! I-am purtat în fiecare ; în ultimul an - au escaladat zidul acela de nenumărate ori, •; călcat în excremente de câine, au făcut o grămadă de excv pe alee, au coborât în fundul fântâinii. Nici nu e de mirare arătau cum arătau. De când mi-am părăsit serviciul, nu trecut nici măcar o dată prin cap să mă uit la încălțării*

păsării-arc

423

cu care umblam. Privindu-i cu atenție acum, mi-am dat seama cât de singur eram și cât de mult mă înstrăinasem de lume. Era timpul să-mi cumpăr o pereche de pantofi. Aceștia arătau prea îngrozitor. Nu după mult timp s-a terminat cvartetul lui Haydn. Un sfârșit cam ciudat. După o scurtă pauză a început o piesă de Bach la clavecin. (Cred că era Bach, dar nu eram sigur sută la sută.) Mi-am tot schimbat poziția picioarelor. A sunat telefonul. Tânărul a pus o bucățică de hârtie între file drept semn la carte, a împins-o la o parte și a ridicat receptorul. A dat ușor din cap, a făcut un semn cu creionul pe calendar, a ținut apoi receptorul aproape de suprafața biroului, a lovit cu încheieturile degetelor în lemn de parcă ar fi vrut să bată la ușă și a pus receptorul în furcă. Convorbirea telefonică a durat cam douăzeci de secunde, timp în care nu a scos nici un cuvânt. De fapt nu scosese nici o vorbă de când am intrat eu în cameră. Oare nu putea vorbi? De auzit, auzea cu siguranță. Mi-am dat seama după cum a răspuns la telefon și cum asculta la ceea ce i se spunea de la celălalt capăt al firului.

A rămas nemișcat privind telefonul o vreme. Lăsa impresia că se gândea la ceva. S-a ridicat apoi fără un sunet, a ocolit biroul, s-a îndreptat spre canapea și s-a așezat lângă mine fără pic de ezitare. Și-a pus ambele mâini pe genunchi, frumos aliniat. Avea niște degete subțiri și delicate, cum de fapt era și lesne de imaginat după ce îi vedeai fața. Avea și câteva cute la încheieturi, dar doar câteva. Omul trebuia să-și miște și să-și îndoiaie degetele, nu ? I le-am privit atent și am tras concluzia că era fiul femeii, deoarece semănau perfect cu mâinile ei. După ce am făcut o astfel de constatare, am început să observ și alte asemănări - nasul mic și ascuțit, limpezimea cristalină a ochilor. Zâmbetul jucăuș i-a revenit pe buze - apăsarea și dispărea în funcție de dispoziția sufletească și cum apare și dispărea o cavitate de pe malul mării, aflată în bătaia valurilor, imediat după aceea s-a ridicat în picioare la fel de brusc cum ^{Se} așezase, iar pe buzele lui am citit: „Pe aici, vă rog”. În ciuda faptului că nu articulase nici un sunet, mi-a fost foarte clar ce ^a vrut să zică. M-am ridicat și am luat-o în urma lui. A deschis „Șa din fața noastră și m-a poftit să intru.

Dincolo'de ușă se afla o bucătărie mică cu o chiuveță, iar ^mai încolo o altă încăpere, una care semăna cu camera de Primire în care stătusem, dar puțin mai mică. Avea același tip

424

Haruki Murakan

Cronica păsării-arc

425

de canapea din piele și o fereastră cu aceeași formă. Covorul î de pe dușumea avea aceeași culoare. În mijlocul încăperii afla o masă de lucru pe care se vedeau foarfece, cutiuțe cu diferite < ustensile, creioane, cărți de croitorie - toate frumos aranjate. Am mai văzut și două busturi de manechin. În loc de jaluzele, la ferestre atârnav două rânduri de perdele — unele din material opac, altele din dantelă.

Ambele erau trase bine. Deoarece lumina din tavan nu era aprinsă, camera părea puțin cam întunecată,

ca într-o seară noroasă. Unul dintre becurile lampadarului de lângă canapea fusese stins. Pe măsuta din fața canapelei se afla o vază cu boboci de gladiole. Florile păreau proaspete, de parcă fuseseră culese cu câteva clipe în urmă, iar apa din vază era limpede. Nu se auzea nici un fel de muzică în această¹ încăpere, iar pe pereți nu existau tablouri sau ceasuri.

Tânărul mi-a făcut semn să iau loc pe canapea. (Era la fel de confortabilă ca și cea din camera de primire.) După ce m-am așezat, a scos din buzunarul pantalonilor săi un fel de ochelari² de protecție și i-a pus în fața mea. De fapt, erau ochelari³ de protecție obișnuiți, pentru înotători, făcuți din cauciuc și plastic, * foarte asemănători cu cei pe care-i foloseam la bazinul pe care-l frecventam. Nu aveam nici cea mai vagă idee de ce îmi adusesse cu el și nici măcar nu-mi puteam imagina.

«Nu vă fie teamă», îmi spuse tânărul. Ca să fiu mai exact, n-a spus nimic, doar și-a mișcat buzele și degetele de parcă ar fi spus așa ceva, însă eu am înțeles perfect și am dat din cap.

«Vă rog să îmi puneți pe ochi și să nu vi-i scoateți singur. Afiți să vi-i scot eu. Nu aveți voie nici să-i mișcați. Ați înțeles?»⁴

Am dat iar din cap.

«Nu vă fac nici un rău, să nu vă fie frică. O să fie totul bint

Am dat din cap iar.

Tânărul a ocolit canapeaua, s-a oprit în spatele meu și pus ochelarii. A tras cureaua din cauciuc spre ceafă și fixat cupele spongioase în jurul ochilor. Ochelarii aceștia deosebeau de cei pe care-i foloseam eu de obicei prin faptul *nu vedeam absolut nimic prin ei*. Plasticul transparent acoperit cu un strat opac de vopsea. M-am simțit învăluit o beznă totală și artificială. Nu vedeam chiar nimic, nici *rai* unde bătea lumina lampadarului. Trăiam cu senzația ci însumi fusesem vopsit cu un strat gros de ceva.

Tânărul și-a pus ușor mâinile pe umerii mei de parcă sil nevoia să mă încurajeze. Avea degete subțiri și delicate, *di*

fragile, îmi lăseau impresia unor degete de pianist, odihnindu-se pe clape, emanând un fel de bunăvoință. Nu chiar bunăvoință, dar era totuși ceva care *aducea a bunăvoință*. Degetele îmi spuneau parcă: «Să nu vă fie teamă. Totul o să fie bine». Apoi a ieșit din cameră. I-am auzit pașii îndepărtându-se în întuneric și o ușă deschizându-se și închizându-se la loc.

Am rămas mai departe pe canapea după ce a ieșit tânărul din încăpere. Nu vedeam absolut nimic. Bezna în care mă cufundasem mi se părea ciudată, oarecum asemănătoare cu cea pe care o experimentasem în fântână, dar totuși *altfel*. Nu avea direcție, adâncime, greutate și nu sugera nimic, lăsând impresia că ar fi mai degrabă neant. Mi se luase deci vederea temporar, prin mijloace artificiale. Mi-am simțit mușchii încor-dându-se, gura și gâtul mi s-au uscat. Ce o să mi se întâmple oare ? Mi-am amintit apoi ceea ce au încercat să-mi spună degetele tânărului: «*Să nu vă fie teamă*». Nu știu de ce, dar aveam încredere în „cuvintele” lui.

Era atâta liniște în încăpere, încât atunci când îmi țineam respirația aveam sentimentul că lumea și-a încetat existența și că totul va fi înghițit de ape, scufundându-se în adâncimi eterne. Dar nu, lumea continua să existe. Nu după multă vreme a intrat în cameră o femeie. Mi-am dat seama de asta după dâra de parfum scump pe care o lăsa în urma ei. Era un parfum scump. Nu era bărbătesc, încercam să-mi amintesc numele parfumului, dar nu mă simțeam în stare. Mi-am dat seama că o dată cu vederea, și mirosul meu o luase razna. Singurul lucru de care nu mă îndoiam era că diferea de parfumul femeii elegante care mă chemase aici. Auzeam hainele fosnindu-i pe când traversa camera. S-a așezat în dreapta mea, pe canapea. După felul ^curn s-a lăsat jos, am dedus că era o femeie mică de statură. Îi simțeam privirile ațintite asupra mea, chiar dacă eu nu vedeam nimic. Femeia nu făcea nici un gest, doar mă privea. Aspiră liniștit, încât nu se auzea nici un sunet. Eu am rămas ^ aceeași poziție și priveam drept înainte. Aveam sentimentul ^{Ca} pata de pe față ardea puțin și presupuneam că s-a mai ^{Cc}entuat culoarea ei. În cele din urmă, femeia a întins mâna ^{*1} tt»-a atins pata cu degetele, foarte atent, de parcă inspecta

¹¹ obiect fragil și valoros. Apoi a început să o mângâie. ^u Știam cum să reacționez la gesturile ei sau cum se

* Pta ea să reacționez. Mă simțeam desprins de realitate, de

426

Haruki Murakan

parcă încercam să sar dintr-un vehicul în altul care se deplas cu viteză diferită. Mă aflam în spațiul dintre ele ca o părăsită, așa cum fusese și casa lui Miyawaki multă Femeia intrase în casa părăsită și, *dintr-un oarecare motiv*, plimba acum mâinile pe pereți și pe stâlpii de susținere. Oricare' ar fi fost motivul ei, eu nu puteam face nimic (așa cum eram-î casă părăsită) și nici *nu cred că ar fi fost nevoie să fac ceva*. După ce am început să gândesc astfel, m-am simțit mai relaxat.

Femeia nu a scos nici un cuvânt, în afară de foșnetul hainelor,' nu se mai auzea nici un zgomot în cameră, își plimba vârful degetelor pe pielea mea de parcă voia să descifreze niște ideograme gravate acolo cu secole în urmă.

Curând, femeia a încetat să mă mai mângâie, s-a ridicat de pe canapea, a ocolit-o și s-a postat în spatele meu, folosind data aceasta limba în locul degetelor. Mi-a lins pata de pe obraz, așa cum făcuse Mai Kasahara cu o vară înainte, dar gestul ei mi s-a părut mult mai matur decât al fetei. Limba ei se mișca și se lipea de carnea mea cu mai multă îndemânare, îmi gusta parcă pata aceea, o aspira și o stimula din unghiuri diferite și prin mișcări diverse. Aveam senzația că mă topesc tot și așa **fi** vrut să nu am erecție (n-avea nici un sens), dar nu mă puteați abține. *

încercam să-mi identific propria imagine cu cea a casei părăsite. Mi-am închipuit că sunt stâlpul de susținere, peretett» tavanul, dușumeaua, acoperișul, fereastra, ușa sau chiar * piatră. Nu vedeam ce altceva aș fi putut face. Am închis ochii și am încercat să mă detașez de propriul meu trup, cu teniei jegosi, cu ochelarii aceia ciudați și erecția fără noimă. Nu foarte greu să te desprinzi de latura fizică, adică de trup. așa mă puteam simți mai în largul meu, doar așa pul scăpa de sentimentul acela de disconfort care pusese stăpâni pe mine. Mi-am imaginat că sunt o grădină năpădită de bi o pasăre din piatră care nu poate zbura, o fântână șei Știam că femeia se află în această casă părăsită, care și însumi. Nu o vedeam, așa că nu mă deranja. N-avea de» cerceteze ce dorește, era treaba ei.

Trecerea timpului era învăluită în ceață. Dintre toate' tățile de timp de care dispuneam acolo, nici măcar dădeam seama pe care o foloseam. Pe măsură ce-mi recăj cunoștința, simțeam cum femeia se îndepărta.

A părăsit i

Cronica păsării-arc

427

ja fel de tăcut ca la venire. Nu se simțeau decât foșnetul hainelor și dâra parfumului. Am auzit apoi ușa deschizându-se și închizându-se la loc. O parte din conștiința mea era încă *acolo*, în casa părăsită, deși eu, cel real, eram *aici*, pe canapea. Ce mă fac? m-am întrebat eu. Nici nu mai știu care este realitatea. Simt cum în interiorul meu noțiunea de „aici” se rupe în două. *Sunt aici și totuși nu sunt aici*. Amândouă aspectele mi se par la fel de reale. Am rămas pe canapea cufundat în divizarea cea stranie.

Imediat după aceea s-a deschis ușa și a intrat cineva în cameră. După pași am realizat că era tânărul - îmi rămăsese bine întipărit în minte sunetul pașilor lui. A venit în spatele meu și mi-a scos ochelarii. Camera era cam întunecată deoarece nu era aprins decât un singur bec al lampadarului. Mi-am frecat bine ochii cu palmele ca să îi obișnuiesc iar cu realitatea. Tânărul purta acum un sacou de culoare gri închis cu nuanțe de verde și o cravată asortată. Mi-a zâmbit, m-a luat de braț, m-a ajutat să mă ridic de pe canapea și m-a condus pe ușa din dos a încăperii. Camera alăturată era baia. Avea și toaletă, iar dincolo de ea, un duș. Capacul closetului era lăsat, iar el mi-a făcut semn să mă așez, dând drumul în același timp dușului. Așteptat să curgă apă caldă și apoi m-a îndemnat să fac un dus. A desfăcut un săpun și mi l-a întins. Apoi a ieșit din baie și a închis ușa după el. Nu înțelegeam de ce trebuia să fac duș acolo.

În timp ce mă dezbrăcăm, mi-am dat seama de ce. Ejaculasem în chiloți fără să vreau. Am intrat sub duș și m-am săpunit bine cu săpunul cel verde. Mi-am clătit sperma lipită de părul Pubian. Am ieșit de sub duș și m-am șters cu un prosop mare. Lângă prosop se aflau niște boxeri Calvin Klein și un tricou de marirnea mea, ambele nescoase încă din pungi. Probabil că-mi Plănuiseră ejacularea. M-am uitat în oglindă, dar mintea nu-mi funcționa. Mi-am aruncat chiloții murdari în coșul de gunoi și ^{am} pus pe mine

lucrurile cele noi, peste care mi-am tras blugii ?¹ hanoracul. Mi-am pus șosetele, tenișii și jacheta, după care ^{am} ieșit din baie.

.Tânărul care mă aștepta la ușă m-a condus în camera de Primire.

Aici nu se schimbă nimic — pe birou era aceeași carte ^{esc}hisă, iar lângă ea, calculatorul. Dinspre boxe se auzea

428

Haruki Muraka

muzică clasică. Tânărul mi-a făcut semn să mă așez pe canat și mi-a adus un pahar cu apă minerală rece. Am băut do jumătate.

— Mă simt foarte obosit, am zis.

Parcă nu era vocea mea și nici nu avusesem de gând spun așa ceva. Cuvintele îmi ieșiseră din gâtlej fără să vreau, și totuși era vocea mea.

K

Tânărul a dat din cap și apoi a scos din buzunarul interior-al hainei lui un plic alb pe care l-a strecurat în buzunarul, jachetei mele. Apoi a dat iar din cap. Am privit pe fereastră cerul întunecat, luminile de pe stradă aprinse, geamurile birourilor luminate și farurile mașinilor curgând ca un șuvoi.¹ Nu mai suportam să stau acolo nici măcar o secundă, așa că m-am ridicat, am deschis ușa și am ieșit. Tânărul rămasd' lângă biroul lui, nemișcat, fără să facă vreun gest de a mă opri?-

Stația Akasaka gema de călători. Neavând chef de aerul* închis din metrou, am decis să merg pe jos cât puteam de mulț. Am trecut prin fața Casei Naționale de Protocol și am ieșit K stația Yotsuya. Am luat-o apoi pe bulevardul Shinjuku și **ant** intrat într-o cârciumioară, fără prea multă lume, ca să beau-4^ halbă de bere. După prima înghițitură mi-am dat seama că-ml era foarte foame, așa că am comandat o gustare. M-am la ceas și am constatat că era aproape șapte. De fapt nici știu de ce m-am uitat la ceas pentru că pe mine nu mă interesă trecerea timpului.

*

La un moment dat mi-am dat seama că am ceva în buzuna jachetei. Uitasem complet de plicul pe care mi-l dăduse tânărul înainte de plecare. Era un plic alb, obișnuit, dar când l-am luit în mână, am realizat că atârna mai greu decât îmi imaginase. Nu asta conta de fapt, dar acea greutate părea foarte stră lăsându-mi impresia că o să găsesc în plic ceva care îmi va l respirația. După câteva clipe de ezitare l-am deschis - orie trebuia să fac asta mai devreme sau mai târziu, în plic* găsit câteva bancnote de zece mii de yeni, nou-nouțe, fără ' o cută, fără nici o urmă de nimic, de parcă erau ireale. Ori nu aveam nici un motiv să cred că nu erau adevărate, în ' erau douăzeci de bancnote a câte zece mii de yeni. numărât din nou. Da, erau două sute de mii de yeni.

Am pus banii în plic și plicul înapoi în buzunar. Am-j apoi furculița de pe masă și mi-am pironit fără nici un

Cronica păsării-arc

429

privirile pe ea. Primul lucru care mi-a trecut prin cap a fost să-mi cumpăr o pereche de pantofi noi. Pantofii erau cea mai mare urgență. Am plătit consumația și m-am întors pe bulevardul Shinjuku, unde era un magazin mare de încălțăminte. Am ales niște pantofi sport albaștri și i-am cerut vânzătorului măsura mea, fără să mă uit la preț. Mă gândeam să rămân încălțat cu ei până acasă dacă-mi veneau bine. Vânzătorul (sau poate era chiar patronul magazinului) a pus câte un șiret alb la fiecare, apoi m-a întrebat ce să facă cu tenișii vechi. I-am spus să-i arunce, dar m-am mai gândit un pic și am zis că-i iau acasă.

Mi-a aruncat un zâmbet cald.

— Pantofii comozi pot fi oricând de folos chiar dacă sunt puțin mai uzați, spuse el pe un ton din care reieșea că era obișnuit să vadă pantofi murdari. Mi-a pus tenișii vechi într-o cutie și cutia într-o sacoșă, în cutia cea nouă, tenișii mei arătau ca niște cadavre micuțe. Am plătit pantofii cu una dintre bancnotele nou-nouțe din plic și am primit ca rest niște bancnote de o mie de yeni nu prea noi. Am luat sacoșa cu tenișii și m-am îndreptat spre linia Odakyu ca să iau un tren spre casă. Agățat de cureaua de sus, cu navetiști în jurul meu, eram cu gândul doar la lucrurile cele noi pe care le purtam - *boxeri noi, tricou nou, pantofi noi*.

După ce am ajuns acasă, m-am așezat ca de obicei la masa din bucătărie ca să beau o bere și să ascult muzică.

Aveam chef să vorbesc cu cineva - despre vreme, despre tâmpenii politice, despre orice, numai să vorbesc.

Voiam doar să stau de vorbă, dar nu-mi venea nimeni în minte. Nu aveam pe nimeni, nici măcar pisica.

A doua zi dimineața mi-am inspectat, ca de obicei, pata de P^c obraz în timp ce mă bărbieream. N-am observat nici o schimbare. M-am așezat pe verandă și mi-am petrecut toată ziua privind grădina. Nu mai avusesem de mult o zi atât de ^{lin}iștită - dimineață frumoasă, după-amiază frumoasă. Frunzele ^coPacilor foșneau în briza începutului de primăvară.

Am scos plicul cu cele nouăsprezece bancnote a câte zece

o|ii de yeni și l-am băgat în sertarul biroului. Tot mi se mai
P^area că atârnă ciudat de greu. Greutatea aceea avea parcă o
°ttinificație pe care nu reușeam să o descifrez. „Seamănă cu
430

Haruki Murakami^t

ceva. Ceea ce am făcut eu seamănă foarte bine cu *ceva*", am concluzionat eu, fără să-mi dau seama despre ce anume e vorba. Am privit plicul îndelung, dar pur și simplu nu mi-am putut aminti. Am închis sertarul, m-am dus la bucătărie și mi-am făcut un ceai. Pe când stăteam rezemat de chiuvetă și îl beam, mi-am amintit brusc. *Ceea ce am făcut eu ieri era foarte asemănător cu ceea ce făcuse Creta Kano pe vremea când era prostituată*. Ajungi într-un loc unde ți se cere să ajungi, te culci cu o persoană necunoscută și-ți încasezi banii. Eu nu m-am culcat în realitate cu femeia aceea (și am ejaculat îmbrăcat), dar practic însemna același lucru. Aveam nevoie de bani și m-am vândut, oferindu-mi trupul. La asta mă gândeam în timp ce-mi beam ceaiul. În depărtare se auzea un câine lătrând, iar apoi am auzit un avion mic. Nu-mi puteam aduna gândurile. Am ieșit iar pe verandă și am privit grădina învăluită în lumina soarelui de după-amiază. Când m-am săturat, mi-am luat palmele* la inspectat. Când mă gândesc că m-am prostituat! Cine ar fi crezut că o să ajung să-mi vând trupul și o să-mi cumpăr pantofi cu o parte din banii ăia?

Voiam să iau o gură de aer, așa că am decis să merg la cumpărături. Am luat-o pe stradă în jos, încălțat cu pantofii cei noi. Aveam sentimentul că ei m-au împins spre o altfel de existență, complet diferită de cea de până atunci. Până și strada și chipurile trecătorilor mi se păreau schimbate. De la magazinul universal din apropiere am cumpărat legume, ouă, lapte, pește, cafea și le-am plătit cu restul primit cu o seară ' în urmă de la magazinul de încălțăminte, îmi venea să-i femeii durdulii, între două vârste, de la casă că făcusem de bani, vânzându-mi trupul. Câștigasem două sute de mii yeni! Oricât aș fi muncit la biroul acela de avocatură și oricât ore suplimentare aș fi făcut, tot n-aș fi ajuns acasă cu mai n de o sută cincizeci de mii de yeni pe lună. Asta îmi venea & spun femeii, dar bineînțeles că n-am zis nimic. I-am dat do banii și am primit, în schimb, sacoșa cu cumpărăturile făcute

Un lucru era cert — *lucrurile au început să se miște*, spuneam eu în drum spre casă, încleștându-mi mâna pe sac De-acum încolo trebuia să mă țin bine ca să nu dau chix Dacă reușeam, probabil că aș fi putut ajunge undeva — *unt care să nu semene cu poziția în care eram acum*.

Cronica păsării-arc

431

Presimțirile mi s-au adevărit. Când am ajuns acasă, m-a întâmpinat motanul, cu coada în sus. Chiar în clipa în care deschideam ușa de la intrare, a mieunat jalnic de parcă m-ar fi așteptat toată ziua să-i dau de mâncare. Era Noboru Wataya care lipsise aproape un an. Am pus jos sacoșa și l-am luat în brațe.

Ghici unde sunt! (Punctul de vedere al lui Mai Kasahara - 2)

Bună, domnule Pasăre-arc l

Pun pariu că te gândești că sunt în clasă acum și învăț cirf manualul deschis, ca orice elev normal. Da, știu că data trecută când ne-am întâlnit ți-am spus că o să merg la „altă școală”, i așa că e firesc să gândești astfel. De fapt, chiar m-am dwț, la altă școală, o școală de fete cu internat, departe, departeti Era mare și frumoasă, cu clase curate ca niște camere de hotel» și o cantină unde puteai mânca ce-ți poștește sufletul, cu un^j, teren de tenis mare, superb și cu bazin de înot. Bineînțeles entjfi foarte scumpă, fiind o școală pentru fete de familie bună. Numas-f;fete bogate cu probleme. Cred că-ți poți imagina, Pasăre-arc - o școală distinsă și de mare clasă, ca o închisoat elegantă, la munte, înconjurată de un zid înalt împrejmuuit sârmă ghimpată și cu o intrare de care nici Godzilla n-ar, putut trece. Se făcea de pază douăzeci și patru de ore douăzeci și patru, iar paznicii arătau ca niște roboți. Asemer măsuri se luau nu atât pentru a nu lăsa lumea din afară între înăuntru, cât pentru a nu-i lăsa pe cei dinăuntru să

Probabil că o să mă întrebi, domnule Pasăre-arc, de ce frecventat un astfel de loc dacă era atât de îngrozitor. Ei nu am avut de ales. Cel mai mult și mai mult îmi doream] plec de-acasă, dar după toate problemele pe care le-am celor din jur, asta era singura școală suficient de mărinir care să-mi accepte transferul. Așa s-a făcut că m-am hoț să merg acolo, dar a fost îngrozitor. Nici în coșmarurile mai oribile nu mi-aș fi putut imagina că există așa cei chiar am avut coșmaruri din care mă trezeam leoar sudoare, dar ajunsesem să le prefer realității ce mi se

acolo. Nu știi, domnule Pasăre-arc, dacă-ți imaginezi cam 1

Cronica păsării-arc

433

a fost și mă întreb dacă ai stat vreodată în vreun loc în care să simți că îți clănțănesc dinții de groază.

Până la urmă am rămas în acea școală-închisoare din pădure doar un semestru. Când m-am dus acasă în vacanța de primăvară, le-am spus alor mei că prefer să mă sinucid decât să mă întorc acolo. I-am amenințat că o să înghit trei tampoane și o să beau o tonă de apă, că o să-mi tai venele, că mă arunc de pe acoperișul școlii. Și eram hotărâtă să mă țin de cuvânt, nu glumeam deloc. Părinții mei nu au amândoi la un loc mai multă imaginație decât o amărâtă de broască, dar știu foarte bine, din experiență, că atunci când spun așa ceva, nu e vorba doar de amenințare.

Prin urmare, nu m-am mai întors la școală, în martie și aprilie m-am închis în casă, am citit, m-am uitat la televizor și am pierdut pur și simplu timpul. Mă gândeam de o sută de ori pe zi ce mult mi-aș dori să te întâlnesc, domnule Pasăre-arc. Îmi venea să o iau pe alee, să sar gardul și să stau de vorbă cu tine. Dar nu era chiar atât de simplu pentru că nu avea cum să fie o retrăire a verii. Chiar nu avea cum să fie la fel. Așa că priveam doar aleea din camera mea și mă întrebam ce faci, domnule Pasăre-arc. Primăvara învăluie încet-încet întreaga fire și domnul Pasăre-arc se află și el în sânul ei, dar oare ce se mai întâmplă cu viața lui ? mă întrebam. S-o fi întors Kumiko acasă ? Ce mai fac femeile alea ciudate, Malta Kano și Creta Kano ? S-o fi întors motanul Noboru Wataya ? Oare i-a dispărut Pata aceea de pe obraz ? și câte și mai câte.

Am dus-o așa vreo lună, dar n-am mai rezistat. Nu știu cum ?¹ când s-a întâmplat, dar pentru mine zona aceea nu mai Mseamnă nimic altceva decât „lumea în care trăiește domnul ^asăre-arc” și când reușesc să pătrund în ea, eu nu reprezint nunic altceva decât „o ființă din lumea domnului Pasăre-arc”.^{a2n} dat seama că nu era vorba chiar de un fleac. Știu că nu^{e v}ina ta, domnule Pasăre-arc, dar... a trebuit să-mi găsesc și
“n loc al meu și să mă descurc singură.

M-am tot gândit și m-am gândit și până la urmă am știut^{ce} anume trebuie să caut.

^1

'Su

gestie) j)acg 0 g£ te gândești foarte, foarte serios, o să-ți

seama cam unde as putea fi. Nu e nici școală, nici hotel, nici tot i'^{n^} i'^{ncn} i'^{soare} > n'^c i măcar casă. E un loc cu totul și cu^s PECIAL, foarte departe. Este... secret, cel puțin deocamdată.

434

Haruki Murakan

Sunt iar la munte, în alt loc înconjurat de un zid (dar n^t atât de înalt ca celălalt), dar există o poartă și un pazr bătrân foarte drăguț, și pot intra și ieși când doresc. Tereni este foarte întins, cu crâng și helesteu, iar dacă ies la pliml când răsare soarele, chiar văd o mulțime de animale: lei zebre - ba nu, glumesc, văd animale mici cum ar fi bursuci fazani. E un cămin și stau singură în cameră. Nu arată ca ti cameră de hotel sau ca de la căminul acela luxos, dar e frumoasă. In cameră am exact ce ți-am scris și în scrisoarea anterioară[^]; Mi-am adus radio-casetofonul de acasă (cel mare, cred că fj-ff amintești), l-am pus pe raftul bibliotecii și chiar acum ascuă^Ț Bruce Springsteen. Pentru că e duminică după-amiază și toata lumea e plecată la plimbare, pot să ascult muzica dată tayf fără să supăr pe nimeni.[^]

Singurul lucru care îmi face plăcere este să ies în oraș & sfârșit de săptămână și să cumpăr ce casete vreau. (Aproafă, niciodată nu cumpăr cărți. Dacă vreau să citesc ceva, poK împrumuta de la bibliotecă.) Mă înțeleg destul de bine cu faM^Ț din camera alăturată. A cumpărat o mașină la mâna a dou\$^j, așa că dacă vreau să merg în oraș, mă duce ea. Și acum o ve trăsnet - învăț să șofez. Este foarte mult loc viran pe-aici, că pot exersa cât doresc fără să încurc pe nimeni. Nu am permis, dar conduc destul de bine.

Ca să fiu sinceră, îmi face plăcere să merg în oraș doar i să cumpăr casete, altfel nu găsesc nimic amuzant acolo, lumea spune că se țacănește dacă nu iese măcar o dată săptămână, dar eu mă simt extraordinar când pleacă toți pot asculta în voie muzica preferată. Prietena mea m-a se dată la o întâlnire cu doi băieți. Am vrut să văd și eu Ea este din zonă și cunoaște o mulțime de lume. Individi care mi l-a prezentat era un student drăguț, dar nu știu să-ți spun... nu prea îmi sunt mie clare asemenea luci parcă erau păpuși într-o vitrină, iar între mine și păpuși, perdele transparente.

Adevărul este, domnule Pasăre-arc, că vara trecută, stăteam de vorbă în bucătăria ta și te priveam bând ber[^] gândeam de multe ori la modul cum aș reacționa dacă arunca pe pat și m-ai viola. Bineînțeles că aș fi opus rezi și ți-aș fi spus să nu faci așa ceva, dar în același timp î

„ă-mi explic ce era rău în asta și de ce nu se cădea s-o faci. Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât eram mai emoționată și inima îmi bătea nebunește și trăgeam concluzia că într-un fel nu era cinstit. Pun pariu că nici nu-ți trecea prin cap că mă gândeam la asemenea prostii. Crezi că-s prostii? Probabil că da. Chiar e o prostie, dar la vremea aceea luam în serios asemenea lucruri. Cred că de asta am și luat scara de la fântână și am pus capacul, ca să te izolez de lume. Astfel, gândeam eu, dispărea domnul Pasăre-arc și nu mai trebuia să mă torturez cu asemenea gânduri, cel puțin o vreme.

îmi pare rău. Știu că n-ar fi trebuit să-ți fac așa ceva (de fapt n-ar fi trebuit să fac rău nimănui), dar uneori nu mă pot abține. Știu foarte bine ce fac, dar nu mă pot opri. Asta e marea mea slăbiciune.

Nu cred că ai fi în stare să mă violezi vreodată, domnule Pasăre-arc. Acum sunt sigură de asta. Nu că n-ai putea s-o faci (nimeni nu știe niciodată ce se poate întâmpla), dar cel puțin n-ai face-o ca să mă buimăcești pe mine. Nu știu cum să spun, dar asta simt și gata.

Dar hai s-o lăsăm baltă cu poveștile despre viol!

Oricum, chiar dacă mai ies la întâlniri cu băieți, sufletește nu mă simt aproape de ei. Sunt capabilă să zâmbesc și să trângesc, dar mintea îmi zboară prin alte părți, ca un balon cu sfoara tăiată. Mă gândesc la diverse, la lucruri care nu au nici o legătură unul cu altul. Cred că până la urmă aș vrea să nai stau singură o perioadă și să-mi las gândurile să zboare în voie.. In sensul acesta, aș putea spune că sunt „pe cale de recuperare”.

O să-ți mai scriu și sper că data viitoare voi intra și în alte Detalii.

„-S. înainte să-ți sosească și scrisoarea următoare, încearcă să ghicești unde sunt și ce fac.

Cronica păsării-arc

era cam slab și rapid, dar inima îi bătea ritmic, pe măsura trupului său micuț.

Unde fusese un an de zile? Ce făcuse? De ce a preferat să se întoarcă acasă acum? Unde erau urmele timpului pe care-l

As fi vrut să-i pun toate aceste întrebări și tare

fi plăcut să-mi poată răspunde!

8

Nucșoară¹ și Scorțișoară²

Motanul era acoperit de noroi uscat din cap până-n vârful cozii și avea blana plină de cocoloașe mici lipite unele de altele, parcă se tăvălise prin mizerie foarte multă vreme. Torcea agit când l-am luat în brațe și am început să-l examinez amănunt. Părea istovit, dar lăsând asta la o parte, arăta oarecum diferit: față de ultima dată când l-am văzut. Fața, trupul, blana - totali. Avea privirea limpede și nu era rănit. Nu arăta în nici un caz ca o pisică ce a lipsit de acasă un an de zile, ci mai degrabă ca una care s-a întors acasă după o noapte de zbenguială. „i|

I-am dat să mănânce pe verandă — o farfurie plină cu mac tăiat mărunt. Era lihnit de foame. Mânca atât de repede, se mai îneca din când în când și scuipa bucățile de pește înaș pe farfurie. I-am găsit sub chiuveță farfuria în care-i dădea apă și i-am umplut-o. S-a apropiat de ea și a golit-o pe nerău flete. După ce a terminat, a început să-și lingă blana plină de noroi, dar dintr-o dată mi-a sărit în brațe ca și când și-ar amintit de ceva, s-a încovrigat tot și a adormit imediat.

A dormit cu lăbuțele din față aduse sub el și cu fața îngroșată sub coadă. La început a tors tare, apoi tot mai slab până > a adormit buștean, lăsându-se parcă în voia sorții. States verandă într-un colț înșorit și-l mângâiam ușor ca trezesc. Nu-i mai simțisem de mult blana moale și caldă. At mi se întâmplaseră între timp că am și uitat că dispar când țineam în brațe creatura aia mică și nevinovată priveam cum doarme, și când mă gândeam cât îmi er credincioasă, am simțit cum mi se umple sufletul de draj I-am pus mâna pe piept și am simțit că-i bate inima.

1. In original, „Nutmeg”.

2. în original, „Cmnamon”.

Am adus o pernă veche pe verandă și am pus motanul pe ea. Arăta ca un maldăr de rufe spălate, dar nescrobite. Când l-am luat în brațe, a deschis puțin ochii și gura, dar n-a scos nici un sunet. S-a instalat

pe pernă, a căscat și a adormit la loc. După ce m-am asigurat că doarme și că totul era în ordine, m-am dus la bucătărie să pun la loc ceea ce cumpărasem. Am băgat în frigider tofu, legumele și peștele, fiecare în compartimentul lui, și am mai aruncat un ochi pe verandă. Motanul dormea în aceeași poziție, îi dădusem numele de Noboru Wataya pentru că ochii lui semănau cu cei ai fratelui lui Kumiko, dar fusese o glumă de-a noastră. De fapt nu era numele real al motanului. Lăsasem să treacă șase ani fără să-i dăm un nume ca lumea.

Nici măcar în glumă nu-l mai puteam striga Noboru Wataya pe motanul nostru. Adevăratul Noboru Wataya devenise o personalitate mult prea marcantă în cei șase ani, mai ales acum că era și membru al Camerei Reprezentanților. Nu-i puteam lăsa în cârcă un asemenea nume pe veșnicie. Câtă vreme mai stătea în casa asta, avea nevoie de un nume nou, un nume al lui și cu cât rezolvam problema mai repede, cu atât mai bine. I-ar trebui un nume simplu, practic, real, ceva ce poți vedea cu propriii ochi și poți simți cu propriile mâini, un nume care să ștergă amintirea și semnificația numelui lui Noboru Wataya. Am dus înăuntru farfuria în care fusese peștele. Era curată ^e parcă o spălasem și o ștersesem eu. Cred că i-a plăcut mâncarea. M-am bucurat că mi-a trecut prin cap să cumpăr ^acrou chiar în ziua în care s-a întors el acasă. Mi se părea de bun augur, atât pentru mine, cât și pentru el, așa că am decis să-i spun Macrou. L-am scărpinat după urechi și i-am adus la ^noștință schimbarea: *Nu te mai cheamă Noboru Wataya. De încolo te cheamă Macrou.* îmi venea să țip în gura mare, m-am abținut.

M-am așezat pe verandă lângă Macrou și am citit până a eput să se întunece. A dormit ca valiza-n gară. Din când în ^{Cai}*d mai întindeam mâna și-i mângâiam blana moale ca să-i

438

simt căldura trupului și ca să mă asigur într-un fel că era¹ într-adevăr acolo. Era minunat să poți întinde mâna și să atingi ceva cald. Nu mai avusesem de multă vreme parte de sentimentul acesta.

A doua zi dimineată m-am trezit cu Macrou dormind lângă mine, pe o parte, cu lăbuțele întinse. Nu dispăruse, deci. Cred că s-a trezit peste noapte și s-a spălat pentru că nu se mai vedea nici urmă de noroi sau de cocoloașe lipite. Arăta ca pe vremuri. A avut întotdeauna blană frumoasă. L-am ținut o vreme în brațe și apoi i-am dat să mănânce și i-am schimbat apa. M-am îndepărtat puțin de el și l-am strigat: „Macrou!” După a treia încercare a întors capul spre mine și a mieunat încet.

Sosise timpul să-mi încep noua zi. Pisica se întorsese și trebuia să mai mișc și eu lucrurile cumva. Am făcut un duș și mi-am călcat o cămașă proaspăt spălată, apoi mi-am pus niște pantaloni de bumbac și pantofii cei noi. Cerul era acoperit, dar nu mi se părea frig, așa că am decis să îmbrac un pulover mai gros și să nu-mi iau paltonul. Am luat trenul spre Shinjuku, ca' de obicei, am trecut prin pasajul subteran care ducea spre > piațeta de la ieșirea de vest și m-am așezat pe banca pe care mă așezam de obicei.

Femeia a apărut puțin după ora trei. Nu părea mirată că mă vede, dar nici eu nu m-am arătat surprins de apariția ei.!: întâlnirea noastră a fost cât se poate de naturală. Nu ne-ana = salutat, de parcă ne-am mai fi văzut cu puțin timp înainte. Am ridicat capul și ea m-a privit, strângând doar puțin din buzeA

Purta un pardesiu portocaliu de primăvară, o fustă strâmtă,^ de culoarea topazului și cercei mici din aur. S-a așezat L mine, ca de obicei, și și-a scos țigările Virginia Slim. A b; o țigară în gură și a aprins-o cu bricheta subțire din aur. data asta nu mi-a mai oferit țigară. După ce a tras ca' fumuri, dusă pe gânduri, a aruncat țigara cu un gest care vi parcă să sublinieze gravitatea situației în care urma să implic. M-a bătut ușor pe genunchi și mi-a spus: „Haideți mine !” Ne-am ridicat și eu ani strivit țigara pe care o arunci pe jos. A oprit un taxi și am urcat amândoi. I-a dat șofe: o adresă din Aoyama și n-a mai scos o vorbă până n-a aj taxiul, printr-un trafic infernal, pe bulevardul Aoyama. privit orașul prin geamul mașinii și am realizat că de la ieși

Cronica păsării-arc

439

(Je vest a gării Shinjuku și până la Aoyama au mai apărut niște clădiri pe care nu le văzusem niciodată. Femeia a scos din geantă un carnetel și un pix din aur și a notat ceva. Se tot uita la ceas de parcă voia să verifice ceva și atunci am băgat de seamă că și brățara ceasului era din aur. Oare toate obiectele pe care

le purta și le avea erau din aur sau se transformau în aur când le atinge ea?

M-a dus la un magazin de modă de pe Omote Sando, mi-a ales două costume din material foarte fin, unul gri deschis și celălalt gri închis. La firma la care lucrasem mi-ar fi fost imposibil să port asemenea costume, erau mult prea scumpe. Nu mi-a explicat nimic, dar nici eu nu i-am pus nici o întrebare. Făceam ce mi se spunea și-atât. Asta mi-a amintit de niște filme pe care le văzusem în vremea studenției, filme în care nu se explica niciodată ceea ce se întâmpla. Explicațiile erau respinse de parcă n-ar fi făcut decât să distrugă „realitatea” filmelor. Era și asta, fără îndoială, o modalitate de a privi lucrurile, dar știu că atunci totul era foarte straniu, mai cu seamă pentru un tânăr ca mine, care urma să pășească într-o asemenea lume.

Eu am o statură obișnuită, așa că nu mi-au modificat costumele decât foarte puțin la mâneci și la lungimea pantalonilor. Femeia a mai ales trei cămăși și trei cravate care să se potrivească cu costumele, două curele pentru pantaloni și șase perechi de ciorapi. A plătit cu cartea de credit și a cerut ca lucrurile cumpărate să fie trimise pe adresa mea. Cred că-și închipuia deja cum voi arăta în hainele cele noi. Oricum, i-a luat mai puțin timp să-mi aleagă cele necesare decât mi-ar fi trebuit mie ca să-mi găsesc o radieră nouă la papetărie. Avea B^ust la îmbrăcăminte, ce mai! Culoarea și modelul cămășilor Și cravatelor alese în viteză se potriveau perfect, de parcă le-ar fi găsit după căutări îndelungate, iar combinațiile nu erau nici ^ele dintre cele mai obișnuite.

M-a dus apoi la un magazin de încălțăminte și mi-a cumpărat două perechi de pantofi care să se potrivească cu costumele, lor a fost la fel de rapidă. Și aici a plătit cu cartea și i-a cerut vânzătorului să-i trimită pe adresa mea. rog, eu nu consideram chiar necesar să mi se trimită J,^{nc}ălțăminte acasă, dar probabil că acesta era stilul ei de a ^{ace}cumpărături - alegea repede ce avea nevoie, plătea cu ^{Car}te de credit și cerea să-i fie trimise lucrurile acasă.

440

Am intrat după aceea într-un magazin cu ceasuri și aceleași f mișcări s-au repetat și acolo. Mi-a ales repede un ceas și o -ⁱ curea din piele de crocodil, care să se potrivească cu costumele. A costat cam cincizeci sau șaiszeci de mii de yeni. Eu aveam un ceas din plastic, dar cu siguranță nu era pe gustul ei. De data asta nu a mai cerut să-mi fie trimis acasă, ci l-a rugat pe vânzător să-l împacheteze și apoi mi l-a înmănat fără să scoată un cuvânt.

M-a dus și la un salon de coafură pentru bărbați, care arăta mai degrabă a salon de dans - dușumea din lemn sclipitoare și pereți plini de oglinzi de jur-împrejur. Erau cincisprezece scaune în total, iar „specialiștii” se învârteau de colo-colo cu foarfece și perii de păr în mână. Arătau ca niște marionete. Pe dușumea erau multe ghivece cu flori, iar de la boxe Bose din tavan se auzea încet unul dintre minunatele solo-uri de pian ale lui Keith Jarrett. Mi s-a oferit imediat un scaun și am presupus că femeia îmi anunțase sosirea de la unul din magazinele prin care trecusem, începuse acum să dea instrucțiuni celui care mă tunde și îmi era limpede că se cunoșteau, în timp ce acționa conform indicațiilor ei, îmi privea chipul de parcă examina un bol cu țelină rasă pe care urma să o mănânce. Arăta ca Soljenițin. Femeia i-a spus apoi că se va întoarce când va termina cu mine și a ieșit din salonul de coafură cu pași repezi.

Frizerul era foarte zgârcit la vorbă. Nu l-am auzit spunându-mi decât „pe aici, vă rog” când a trebuit să îmi șamponeze părul sau „vă rog să mă scuzați” când m-a periat. De câte ori se îndepărta de mine, îmi scoteam mâna de sub pânza cu care mă acoperise și îmi pipăiam pata de pe obraz. Era prima oară când o vedeam și în alte oglinzi decât în cea de acasă. W oglinzile din pereți se vedeau toți cei din salon, inclusiv eu, ti pe chipul meu strălucea pata albastră. Nu mi se părea urâf sau murdară, făcea pur și simplu parte din mine și trebuia o accept ca atare. Simțeam însă că unii o mai priveau din ci în când prin oglindă, dar se zăreau mult prea multe chipuri să-mi dau seama exact pe cine anume interesa pata mea.} sesizam doar privirile pironite asupra ei.

Tunsoarea a fost gata în vreo jumătate de oră. Părul care tot crescuse de când am renunțat la slujbă, era din scurt. M-am îndreptat spre unul dintre scaunele rânduie lungul oglinzilor, m-am așezat și am răsfoit o revistă car« mă interesa de fapt și am ascultat muzică în așteptarea fe

Când m-a văzut, a părut mulțumită de cum arătam. A scos o bancnotă de zece mii de yeni, a plătit și am ieșit. S-a oprit să mă studieze amănunțit, din cap până-n picioare, așa cum obișnuiam să fac și eu cu motanul meu. Parcă voia să se asigure că nu uitase nimic. Dar nu, nu uitase chiar nimic. Totul era conform planului. S-a uitat apoi la ceasul ei de aur și a oftat ușor. Era aproape ora șapte.

— Haideți să luăm cina, spuse ea. Puteți mânca?

— Cred că da.

La micul dejun mâncasem doar o felie de pâine prăjită, iar la prânz o gogoasă.

M-a dus la un restaurant italianesc din apropiere. Părea de-a casei, așa că cei de-acolo ne-au condus, fără să scoată o vorbă, la o masă liniștită din colț. Femeia s-a așezat pe scaun, dar când să mă așez și eu, mi-a cerut să scot din buzunare tot ce aveam și să pun obiectele pe masă. Am făcut ce mi-a spus. Aveam sentimentul că m-a părăsit propria mea realitate. Mă întrebam dacă o mai fi prin apropiere sau *dacă mă va regăsi curând*, în buzunar avusesem doar cheile, batista și portofelul. Le-a privit fără pic de interes, a luat apoi portofelul și s-a uitat în el. Conținea doar cinci mii cinci sute de yeni, o cartelă telefonică, cârdul de la bancă și legitimația de la bazin. Atâta tot. Nimic care să poată fi mirosit, cântărit, scuturat, scufundat în apă sau ținut în lumină pentru a privi prin el. Mi l-a înapoiat fără nici o schimbare în expresia feței.

— Aș vrea să vă duceți mâine să vă cumpărați o duzină de batiste, un portofel nou și un breloc, spuse ea. Astea le puteți alege și singur. Când v-ați cumpărat lenjerie de corp ultima oară?

M-am gândit un pic, dar nu mi-am amintit.

— Nu mai știu, a trecut ceva timp, dar îmi place să fiu curat așa că mi le spăl singur...

— Nu are importanță dacă vă place să spălați sau nu, cum-Părați-vă și o duzină de maiouri și chiloți.

Am dat din cap fără să scot un cuvânt.

— Îmi aduceți bonurile de casă și vi le decontez. Vedeți să vă alegeți lucruri de calitate. Să nu purtați o cămașă decât o singură dată și apoi să o dați la curățătorie. Vă decontez totul. Bine ?

Am dat iar din cap. M-am gândit apoi la proprietarul curățătoriei din apropierea gării, care va fi foarte fericit să îi devin client permanent. Dar... Mă gândeam cum să transform această junctie concisă într-o propoziție încheiată.

— Dar de ce faceți toate astea, de ce mă îmbrăcați din ca până-n picioare și-mi rambursați cheltuielile? N-a răspuns. Și-a scos în schimb o țigară Virginia Slim buzunar și a băgat-o în gură. Un chelner înalt și drăguț apărut ca din senin și i-a aprins țigara cu un chibrit. Gesturile lui păreau studiate, iar sunetul clar și uscat pe care l-a scos scăpărarea bățului de chibrit părea să facă parte din categoria acelor sunete care stimulează pofta de mâncare. Ne-a întins apoi meniul. Ea nu s-a sinchisit să se uite peste el și i-a spus ospătarului să nu-i aducă specialitatea zilei.

— Aș vrea doar o salată, o chiflă și un pește cu carne albă. Pe salată să-mi puneți doar puțin sos și câteva fire de piper. Și niște apă minerală fără gheață.

Nici eu nu m-am uitat peste meniul, ci am comandat ce comandase și ea. Ospătarul a făcut o plecăciune și s-a retras. Realitatea mea parcă tot nu mă localiza. Nu-mi dădeam seamă ce se întâmplă.

— Întreb pur și simplu din curiozitate, am început eu, sperând că o să pot smulge vreo explicație de la ea de data asta. Nf vreau să par obraznic după tot ce ați făcut pentru mine, dar aș vrea să știu dacă merită osteneala și timpul pierdut.

N-a răspuns.

— Sunt foarte curios și-atât, am adăugat.

u Iar tăcere. Era prea preocupată de tabloul în ulei

de flf

perete ca să-mi poată răspunde la întrebare. Tabloul reprezenta un peisaj italianesc, cu pini frumoase curățate și cu niște caștoșii roșii sus pe deal. Casele nu erau mari, dar păreau plăcute. Oare cine locuia

în ele ? Probabil niște oameni n care duceau o viață normală. Cred că ei nu aveau parte femei misterioase, căzute din cer, care să le cumpere cost pantofi și ceasuri. Nici unul dintre ei nu se gândea la câți ț i-ar trebui ca să cumpere o proprietate pe care se află o fân^ secată, îi invidiam pe cei care trăiau într-o lume normală, putea să spun că mă caracterizează invidia, dar devenise sătoare de când priveam tabloul. Ce mult mi-ar fi plăcut s pătrunde în peisaj chiar în clipa aceea - să intru într-u: casele țărănești, să mă bucur de un pahar de vin, să în așternut și să dorm buștean, fără nici un gând apă, A venit ospătarul și a pus în fața fiecăruia câte un de apă minerală. Ea și-a stins țigara în scrumieră.

— De ce nu mă întrebați altceva?

Cronica păsării-arc

443

în timp ce mă gândeam la ce aş putea-o întreba, a băut o înghițitură de apă.

— Tânărul din biroul din Akasaka este fiul dumneavoastră ? am întrebat.

— Normal, mi-a răspuns de această dată fără pic de ezitare.

— Nu poate vorbi ? Femeia dădu din cap.

— N-a vorbit de la bun început prea mult, dar chiar înainte de a împlini șase ani, a încetat complet să mai vorbească. De fapt nu i-am mai auzit vocea niciodată de atunci.

— Credeți că a avut vreun motiv anume ?

Femeia a ignorat întrebarea, iar eu am încercat să găsesc alta.

— Dacă nu vorbește, cum reușește să se înțeleagă cu lumea când e cazul?

S-a încruntat puțin. Nu mi-a ignorat deci întrebarea, dar nici nu avea de gând să-mi răspundă.

— Pun pariu că dumneavoastră i-ați ales lucrurile pe care le purta, la fel cum le-ați ales și pe ale mele.

— Nu-mi place când cineva se îmbracă nepotrivit. Asta-i tot. Pur și simplu nu pot suporta. *Nu pot și gata*. Vreau ca măcar cei din jurul meu să fie îmbrăcați cum se cuvine, îmi place ca tot ce poartă să arate bine, fie că se vede, fie că nu.

— Atunci presupun că nu vă place apendicele meu, am spus eu încercând să glumesc.

— Aveți vreo problemă cu forma apendicelui ? întrebă ea, privindu-mă foarte serios.

Regretam că făcusem gluma aceea.

— N-am nimic deocamdată. Am dat doar un exemplu ca să mă aflu în treabă.

Rămase cu privirile pironite pe mine. Probabil că se gândea la apendicele meu.

— Îmi place ca cei din jurul meu să arate bine, chiar dacă rebuie să le plătesc eu vestimentația. Asta-i tot, așa că nu e cazul să vă faceți griji. Tot ce fac, fac *numai* pentru mine. Simt *re Pulsie* față de tot ce arată neîngrijit.

— La fel ca muzicienii care nu suportă să se cânte fals. Cam așa ceva.

, ~Deci, cumpărați îmbrăcămintea tuturor celor din jurul dumneavoastră?

Ce ~^a- Noroc că nu sunt prea mulți. Chiar dacă nu-mi place jj P^ortă alții, n-o să-i îmbrac acum pe toți oamenii din lume. an cum!

444

Haruki Murakan

— Așa e, totul are o limită, am zis.

— Exact.

Au sosit salatele și le-am mâncat. Erau doar câteva picătuă, de sos pe fiecare, așa cum ceruse femeia.

— Mai doriți să mă întrebați ceva? întrebă ea.

— As dori să știu cum vă cheamă, adică mi-ar fi mai ușor să pot folosi un nume în caz de nevoie.

N-a spus nimic câteva clipe. Ronțăia o ridiche. Am văzut apoi o cută între sprâncene, de parcă ridichea aceea ar fi avut? o porțiune amară.

— De ce aveți nevoie de numele meu ? Sunt convinsă că na o să-mi scrieți scrisori. Numele nu au nici o însemnătate.

— Dar ce fac dacă mă aflu în spatele dumneavoastră și, vreau să vă strig, de exemplu ? Aș avea nevoie de un nume ca să vă pot striga, nu?

A pus furculița pe farfurie și s-a șters la gură cu șervețelul.

— A, da, nu mi-a dat prin minte așa ceva. Aveți dreptate, " într-o asemenea situație trebuie să știți cum mă cheamă.

A rămas pe gânduri, iar în timp ce ea gândea, eu îmi mâncazzt salata.

*

— Deci, aveți nevoie de un nume pe care să-l folosiți când vreți să mă strigați.

— Exact.

— Nu vă trebuie numele meu adevărat, nu? Am dat din cap.

— Un nume... nume... oare ce nume s-ar potrivi cel bine unei asemenea situații?

— Un nume ușor, cât mai concret, real, ceva ce poți ați și vedea. Mi-ar fi mai ușor să-l țin minte.

— Ca de exemplu ?

— De exemplu, pe motanul meu l-am botezat Macrou. Ci ieri i-am pus numele ăsta.

— Macrou, zise ea cu voce tare, de parcă voia să audă j sună cuvântul din gura ei. S-a uitat apoi la sarea și pipei pe masă, a ridicat ochii spre mine și-a zis „Nucșoară”.

— Nucșoară?

— ăsta mi-a trecut prin minte. Puteți să mă strigat dacă nu vă deranjează.

— Nu mă deranjează. Și cum să-l strig pe fiul du voastră ?

Cronica păsăru-arc

445

— Scorțișoară.

— Pătrunjel, salvie, rozmarin, andivă și cimbru, am înșirat eu pe o tentativă de melodie.

— Nucșoară Akasaka și Scorțișoară Akasaka. Nu sună deloc rău. nu?

Nucșoară Akasaka și Scorțișoară Akasaka! Ce șocată ar fi Mai Kasahara dacă ar ști că am făcut cunoștință și cu asemenea personaje! Vai, vai, domnule Pasăre-arc, de ce nu te împrietenești și tu cu oameni mai normali? Chiar așa, Mai Kasahara, de ce nu? Era o întrebare la care nu cred că aș fi putut să răspund vreodată.

— Dacă stau și mă gândesc, anul trecut am cunoscut două femei, Malta Kano și Creta Kano și de atunci mi s-au întâmplat tot felul de lucruri ciudate. Acum nu mai e nici una prin preajma mea, dar...

Nucșoară a dat ușor din cap, dar nu a făcut nici un comentariu.

— Pur și simplu au dispărut amândouă, am adăugat eu slab, precum rouă în diminețile de vară... sau precum stelele la ivirea zorilor.

Și-a dus la gură furculița în care era înfiptă o frunză ce semăna cu frunza de cicoare. Apoi a întins brusc mâna după paharul cu apă, de parcă și-ar fi amintit de o promisiune făcută cu multă vreme în urmă.

— Ați vrea să știți despre banii aceia, nu? Banii pe care i-ați primit alaltăieri. Mă înșel cumva?

— Nu, nu vă înșelați, îmi doresc din tot sufletul să știu ce-i cu ei.

— Nu mă deranjează să vă vorbesc despre ei, dar e o poveste cam lungă.

~ Se poate termina până la desert?

— Imposibil, spuse Nucșoară Akasaka.

9

In fântână

Ori de câte ori cobor pe scara de fier ancorată de peretele fântâniei, pipăi mai întâi, în întuneric, bâta de baseball pe care o las rezemată acolo - cea pe care am luat-o, fără să vreau, din casa individului cu chitara. Atingerea bâtei vechi și tocite, în întunericul din fântână, îmi dă un sentiment de liniște și mă ajută să mă concentrez. De aceea o las permanent pe fundul fântâniei. Ar fi chiar enervant să o car cu mine ori de câte ori urc sau cobor.

Când dau de bătă, o apuc bine, ca un jucător de baseball, și mă asigur că e a *mea*. Apoi mă apuc să verific dacă nu s-a schimbat nimic în bezna aceea, unde nu e nimic de văzut, de fapt. Ciulesc urechile, trag aer în piept, pipăi pământul cu" talpa pantofului, lovesc peretele cu vârful bâtei pentru a-i verifica rezistența. Toate aceste mișcări au devenit un adevărat ritual ce are drept scop calmarea mea. Fundul

fântânii seamănă cu fundul mării. Totul este nemișcat aici și-și păstrează forma originală, de parcă ar constrânge-o cineva să rămână neschimbată de la o zi la alta.

Deasupra capului meu plutește un cerc luminos. Este cerul în amurg, în timp ce-l privesc, mă gândesc la viața din univers» în luna octombrie. *Oamenii* își trăiesc viața lor. Sub cerul pali» J al toamnei se plimbă probabil pe străzi, merg la cumpărat își pregătesc cina, se întorc acasă în trenuri aglomerate gândesc - sau nici măcar nu gândesc - că asemenea lucruri sunt foarte normale. Așa le consideram și eu. Termenul gene vag pentru aceștia este cuvântul „om”, iar eu sunt unul dintre ei — un oarecare, un anonim, învăluit de lumina aceea, accept și fiind acceptați, ei trăiesc unul cu altul și trebuie să exil o oarecare intimitate între ei, fie că e de durată, fie că doar câteva clipe. Eu nu mă mai număr printre ei. Ei acolo sus, pe pământ, eu sunt aici jos, în fundul fântânii.

Cronica păsării-arc

447

parte de lumină, pe când eu sunt pe cale de a o pierde. Uneori simt că nu voi reuși să mă mai întorc în lumea lor, că nu-mi voi mai găsi pacea în acea lumină, că nu voi mai putea ține în brațe motanul cu blana lui moale, în clipele acelea mă chinuie o durere ascuțită în piept.

În timp ce răscolesc cu talpa tenisului meu pământul moale din fundul fântânii, scenele de la suprafață se îndepărtează tot mai mult de mine. Simțul realității se evaporă treptat, locul lui fiind luat de atmosfera de intimitate pe care mi-o oferă fântâna. Aici e bine, și cald, și liniște, iar pământul moale îmi mângâie parcă pielea. Durerea din mine dispare ca ecoul care se stinge după o vreme. Locul mă acceptă, iar eu îl accept la rândul meu. Țin bâta de baseball strâns, închid ochii, apoi îi deschid și privesc în sus.

Trag de sfoară ca să așez capacul (pot face lucrul acesta din fundul fântânii, folosind un sistem de scripeți inventat de inteligentul Scorțișoară), astfel încât bezna devine totală. Gura fântânii e acoperită și lumina a dispărut cu totul. Nu se mai aude nici măcar vântul. Ruptura dintre mine și „oameni” este totală. Ca o confesiune de credință, nu mi-am luat cu mine nici lanterna. Voiam să *le arăt* că accept bezna în totalitatea ei.

Mă așez pe jos, mă reazem de zidul de beton, pun bâta între genunchi, închid ochii și-mi ascult bătăile inimii. Nici n-ar mai fi nevoie să închid ochii în bezna aceea, dar eu îi închid oricum. Chiar și în întuneric, închiderea ochilor are semnificația ei. Respir adânc de câteva ori și-mi las trupul să se obișnuiască cu spațiul acela cilindric, adânc și întunecat. Mirosul este neschimbat, pielea mea simte același aer. Cu toate că fântâna^a fost astupată o vreme, aerul nu s-a schimbat aproape deloc față de cum a fost când am coborât în fântână prima oară - același muced, aceeași umezeală ușoară. Aici, jos, anotimpurile dispărut, noțiunea de timp nu mai există.

Când cobor în fântână, mă încălzesc întotdeauna cu tenisișii cei^vechi și-mi iau ceasul din plastic. Ele mă calmează oarecum, ^a și bâta de baseball, și prin ele verific în întuneric dacă sunt ^contact perfect cu trupul meu. Deschid ochii și după o vreme î^l închid la loc, încercând astfel să pun în concordanță presiunea uitunericului din mine cu cea din jurul meu, să le fac să se

448

adapteze una la alta. Timpul trece și pierd destul de rep[<] capacitatea de a distinge cele două tipuri de întuneric. măcar nu mai știu dacă țin ochii deschiși sau închiși. Pata de obraz se încălzește ușor și atunci știu că este mai viu colorat

În cele două tipuri de întuneric suprapuse, mă concentri asupra petei de pe obraz și mă gândesc la *camera aceea*, încerc* să mă desprind de mine însumi, la fel ca atunci când sunt c& femeile. Mă străduiesc să scap de masa aceea stângace de carne care stă ghemuită în întuneric. Devin astfel o casă părăsiți, o fântână abandonată, încerc să ies afară, să schimb vehicul^" să sar dintr-o realitate în alta, deși fiecare se deplasează e» altă viteză, dar în tot acest timp nu las bâta din mână. †,'

De camera aceea ciudată nu mă desparte acum decât tuf singur zid și ar trebui să fiu capabil să trec prin el. S-ar cuveni să pot face lucrul acesta cu propriile mele forțe și cu ajutorul beznei adânci de aici.

Dacă îmi țin respirația și mă concentrez, văd ce se află ₴, camera aceea. Eu nu sunt în ea, dar *mă uit la*

lucrurile din eou Este camera 208 din hotel. Perdele groase acoperă ferestrel%, camera este întunecată, în vază e un buchet imens de flori, i». aerul îmbibat de parfumul lor. Lângă intrare se află un lam* padar, dar becul lui e alb și mat, ca luna dimineața. Dacă ' concentrez privirile, după o vreme pot distinge formele lucruri prin dâra de lumină care-și croiește drum prin camer la fel cum ochii se obișnuiesc cu întunericul dintr-o sală cinematograf. Pe măsuta din mijlocul camerei se află sticla i Cutty Sark, din care lipsește doar puțin, în frapieră sunt cubul proaspete de gheață (judecând după muchiile lor ascuțite), ii cineva a preparat un whisky cu gheață în paharul de ac Tava de aluminiu arată ca o baltă rece și nemișcată în mijlo| mesei. Nu am idee ce oră e. Poate foarte bine să fie dimine sau seară, sau toiul nopții. Sau poate că în locul acela nici] mai există timp. Pe patul din dormitor stă întinsă o femeie* aud miscându-se în așternut și agitând ușor băutura din] Gheața scoate un clinchet plăcut. Firișoare mici de polen tre în aer, ca niște organisme vii, și fiecare sunet le dă ps mai multă viață, întunericul absoarbe polenul și acea sporește intensitatea. Femeia duce paharul cu whisky la î lasă să-i curgă pe gât în jos câteva picături și apoi îr să-mi vorbească. Dormitorul este întunecat și nu văd .4

Privesc camerele de sus asemenea unei păsări ireale care plutește pe un cer imaginar. Extind priveliștea, mă dau îndărăt și privesc ansamblul, măresc detaliile. Se înțelege de la sine că fiecare detaliu poartă o semnificație deosebită, îl verific pe fiecare în parte, examinându-i forma, culoarea și structura. Nu există nici o legătură între unul și celălalt. De fapt, la început nu fac decât să inventariez mecanic detaliile, dar merită osteneala. Realitatea prinde încetul cu încetul contur, la fel cum două pietre sau bețe produc căldură ori scânteii prin frecare. E ca și cum prin repetarea monotonă a unor sunete întâmplătoare se obține o singură silabă aparent lipsită de sens...

Simt conturul vag al realității în adâncurile impenetrabile ale întunericului. Da, asta e, până la urmă *va fi bine*. E liniște aici și *ei* nu mi-au sesizat prezenta. Am sentimentul că zidul care mă desparte de locul acela se topește, se transformă într-o masă gelatinoasă. *Acum e momentul!*

În clipa în care mă îndrept spre zid, se aude un ciocănit puternic, de parcă ar ști ce încerc să fac. Am mai auzit ciocă-nitul acela. Cineva bătea puternic, hotărât, de parcă încerca să treacă un cui prin perete, pe același model: două bătăi, pauză, două bătăi. Realizez că femeia își ține respirația. Firicelele de polen care plutesc în aer tremură, întunericul se zguduie puternic. Sunetul cotropitor a închis cu violență calea de acces ce începuse s& mi se contureze.

Așa se întâmplă *mereu*.

Mă trezesc din nou în propriul meu trup, stând pe fundul fântâniei, rezemat de perete, strângând cu putere bâta de baseball. Am sentimentul că ating ușor cu mâna lumea ce se află de *Partea aceasta* la fel cum o imagine reușește să focalizeze ^{as}upra unui punct. Simt mai întâi umezeala palmelor transpi-^{rate}> apoi inima bătându-mi în gât, în urechi continuă să-mi răsune ciocănitul acela dur și pătrunzător și parcă tot mai aud ^{cu}«i se răsucesc mânerul ușii în întuneric. Cineva (sau poate ^{^n} ceva) de afară deschide ușa, pregătindu-se să intre încet, ^{ar} în clipa aceea se evaporă toate imaginile. Zidul este mai ^{are} ca niciodată și sunt azvârlit înapoi, de partea aceasta a lui.

450

Haruki Mu

Bat în peretele din fața mea, pe întuneric, cu bâta baseball, dar nu dau decât peste același zid din beton tare rece. Sunt înconjurat de un cilindru din beton, *încă un pic*, î zic eu. Mă apropii, sunt sigur de asta și cred că la un mom dat tot o să reușesc să trec de barieră și să pătrund înăuntru. Voi intra în cameră și voi aștepta bătaia aceea. Cât mai durează oare? Și cât timp mi-o mai fi rămas pentru asta?

În același timp însă, parcă mi-e teamă că se va întâmpla *cu-adevărat* și atunci va trebui să fiu pregătit să mă confruiț cu orice situație.

»

Rămân ghemuit în întuneric. Trebuie să aștept să mi s6 liniștească inima și să las naibii din mână bâta aceea. Știi **că** va mai trece un timp și că am nevoie de multă forță ca să **nit** ridic în picioare pe fundul fântâniei, să urc scara aceea din și să ies la suprafață.

5,5

10

Atac la grădina zoologică

(sau mai bine zis : Masacru neprofesionist)

Nucșoară Akasaka istorisea cum au ucis soldații tigri, leoparzi, lupi și urși, într-o după-amiază înăbușitoare din august 1945. Povestea cu claritatea și acuratețea necesare realizării unui documentar proiectat pe un ecran alb uriaș. Nu exista nici urmă de confuzie în narațiune, deși ea *nu văzuse cu ochii ei* scenele respective. Ceea ce *a văzut* ea atunci, aflându-se pe puntea unei nave de transport cu destinația Sasebo, a fost un submarin american.

La fel ca toată lumea, a ieșit și ea pe punte, ca să scape de aerul înăbușitor din cala ce se putea asemui cu o baie de aburi. S-a rezemat de parapet și se bucura de briza plăcută și de marea calmă când, deodată, submarinul a ieșit la suprafață fără nici un avertisment, de parcă era un fragment de vis. La început au străpuns suprafața apei antena, radarul și periscopul. S-a ivit apoi turnul de comandă, despiciând marea în urma lui și, în final, trupul masiv din oțel s-a expus în toată goliciunea lui soarelui de vară. Deși, ca formă, obiectul acela din fața ei nu ^oa decât un submarin, el arăta ca un *simbol* sau ca o *metaforă* greu de descifrat.

^A Submarinul a înaintat o vreme paralel cu vaporul, de parcă i^S pândea prada. S-a deschis însă curând o trapă și câțiva ^{embri} ai echipajului au urcat pe punte unul după altul, încet, ^e Parcă le era lene. Ofițerii de pe puntea cu turnul de comandă ^{au} examinat amănunțit toate detaliile de pe nava de transport, ^{mn} binocluri uriașe ale căror lentile sclipeau din când în când ^a "imina soarelui. Vaporul era plin de civili care se întorceau ^{as^} în Japonia. Cei mai mulți erau femei și copii - familii ⁵ oficialilor japonezi din guvernul statului Manchuko și de la ⁶ Aerate Japoneze - care încercau să scape de haosul ce ^a înfrângerii iminente a Japoniei în război. Au preferat să

452

Haruki Murak

se confrunte cu riscul de a fi atacați de un submarin american -cel puțin așa gândiseră până nu-l văzuseră — decât să martorii ororilor inevitabile de pe teritoriul chinez.

Ofițerii submarinului verificau dacă nava de transport era înarmată sau escortată. Nu mai aveau de ce să se teamă atâta? vreme cât le aparținea inclusiv spațiul aerian. Okinawa căzuse," iar pe teritoriul japonez nu mai rămăseseră decât puține avioane de luptă — dacă or fi rămas și alea. Nu existau motive de panică, iar timp aveau berechet. Un subofițer a tunat niște -ordine și trei marinari au învărtit manivela până când gura tunului de pe punte a ajuns să fie îndreptată spre nava de transport. Doi membri ai echipajului au deschis trapa din spațiu și au scos obuze pentru a încărca tunul. Alți câțiva marinaa-încărcau o mitralieră amplasată pe o parte mai ridicată a punții, în apropierea turnului de comandă. Toți membrii echipajului care se pregăteau de atac purtau căști de protecție,, deși câțiva dintre ei erau goi de la brâu în sus și destul de* mulți erau în pantaloni scurți. Când i-a privit cu atenție^ Nucșoară a zărit tatuajele sclipitoare de pe brațele lor. Dacă s-ar fi uitat mai atent, ar fi văzut și multe alte lucruri.

Submarinul era deci dotat cu un tun și o mitralieră - *roafy* mult decât le trebuia ca să scufunde prăpăditul acela de cargoss, bot transformat în vapor. Avea un număr limitat de torpile, p| care le țineau ca rezervă în cazul întâlnirii cu un convoi înarmatjj presupunând că mai rămăseseră asemenea convoaie în Japonj%{ Era o regulă de fier ce se cerea respectată. .J

Nucșoară s-a agățat de parapetul vaporului și se uita ij| tunul ațintit spre ea. Cu câteva clipe în urmă picura apa pe el, dar se uscăse complet la soare. Nu mai văzuse în ei un asemenea tun. Cât a stat la Hsin Chin, a văzut tot f de arme aparținând armatei japoneze, dar niciodată un uriaș ca cel de pe puntea submarinului. La un moment submarinul a trimis un semnal luminos prin care anunț urma să atace și să scufunde vaporul, cerând să fie mai evacuați călătorii în bărci de salvare. (Nucșoară n-a descifra

semnalul luminos atunci, dar l-a înțeles mai Pe nava de transport care se transformase din cargot vapor la ordinele unor ofițeri, în plin haos al războiului existau suficiente bărci de salvare. De fapt, nu erau decât j bărci mici, iar numărul pasagerilor se ridica la apros

Cronica păsării-arc

453

cinci sute, fără să punem la socoteală echipajul. Nici veste de salvare nu prea existau la bord.

Nucșoară rămase încremenită, cu mâna pe parapet și cu privirile ațintite la submarinul hidrodinamic.

Sclipea de parca era nou-nouț, fără urmă de rugină pe el. Vecea cifrele de pe turnul de comandă vopsite în alb, antena ladar rotindu-se deasupra și pe ofițerul blond-roșcat cu ochelarii pe nas. „Submarinul acesta a răsărit din fundul oceanului ca să neucidă pe toți”, gândi ea, „dar nu-i nimic ciudat în asta. Așa ceva se poate întâmpla oricând. *Nu are nici o legătură cu războiul, se poate întâmpla oricui, oriunde.* Toată lumta zice că e din pricina războiului, dar nu-i adevărat. Și războiul este *unul dintre lucrurile care se pot întâmpla oricum*”

Lui Nucșoară nu i s-a făcut frică în timp ce privea submarinul și tunul uriaș de pe el. Mama ei o striga disperată, dar nu pricepea ce se întâmplă. A simțit că o apucă cineva de încheieturile mâinilor, dar ea se agăța mai departe de parapet. Vuietul mulțimii din jurul ei începu să se hdepărteze, ca și când cineva dădea radioul mai încet. „Mi-e tulplit de somn, gândi ea. Oare de ce mi-e atât de somn?” A hchis ochii și și-a pierdut cunoștința, desprinzându-se parca de puntea pe care se afla.

Nucșoară vedea în fața ochilor soldați japonezi care se agitau prin imensa grădină zoologică și împușcau mimatele care ar fi putut ataca oamenii. Un ofițer a dat un ordin și gloanțele din Pușca Model 38 au trecut prin blana moale a unui tigr, sfărtecându-i intestinele. Cerul era albastru, iar în copacii din preajmă

^se auzea neîntrerupt târâitul cicadelor - ca o ploaie de vară.

Soldații nu vorbeau. Sângele li se scursese parca din fețele ^{ar}se de soare, făcându-i să arate ca niște desene încrustate pe vase vechi din ceramică. Peste câteva zile sau cel mult într-o săptămână, urmau să sosească la Hsin Chintrupele principale

^{al} Comandamentului sovietic pentru Orientul îndepărtat.

^aintarea lor nu mai putea fi oprită. D* când începuseră ostilitățile, trupele de elită și cândva bogatul echipament al ^matei Kwantung s-au irosit treptat penta a asigura lărgirea ^rontului de sud, dar acum cea mai pare psirte a lor zăcea la ^{Un}dul mării sau ruginise în desişurile junglei. Tancuri nu mai ^J^{au}, antitancurile dispăruseră, camioanele de transport - și ^{ea} puține - se defectaseră și nu existai piese de schimb.

454

Haruki Murakan

Dacă s-ar fi făcut mobilizare generală, poate s-ar mai fi adunat niște trupe, dar nu mai aveau nici măcar puști vechi penti toată lumea, ca să nu mai vorbim de gloanțe. Astfel, mării Armată Kwantung, „bastionul Nordului”, a ajuns pur și simplț un tigr de mucava. Măndrele unități sovietice mecanizatej care zdrobiseră armata germană, se deplasau acum pe calea;?! ferată spre Orientul îndepărtat. Erau bine dotate și într-o stare? de spirit foarte bună. Căderea statului Manchuko era iminentă^f

Toată lumea știa că acesta era adevărul, iar comandamentuk' Armatei Kwantung mai bine decât oricine. De aceea au trecut/! forța principală în ariergardă, abandonând atât garnizoanei^ de la graniță, cât și gospodăriile rurale. Țăranii neînarmați a«& fost măcelăriți de armata sovietică ce înainta rapid pentru a|l lua prizonieri. Multe femei au ales - sau mai degrabă au fost? forțate să aleagă - sinuciderea în masă în locul violului. Cel; din garnizoanele de la graniță s-au închis în buncăre pe care le-au numit „fortărețe pe vecie” și au încercat să opună rezis*ț tentă, dar neprimind nici un sprijin, au fost de-a dreptul anihilațp de puterea de foc copleșitoare a rușilor. Personalul din CartierHJ General și ofițerii de

rang superior au aranjat să fie transferați la granița cu Coreea, iar împăratul marionetă și familia sa, și-au abandonat toate bunurile și au fugit din capitală cu u%; tren care le fusese pus la dispoziție. Mulți dintre soldații chinezi din armata statului Manchuko și-au asumat responsabilitatea apărării capitalei când au auzit că rusii vor s-o invadeze și au înscenat revolte și i-au asasinat pe comandanții lor japonezi. Nu-aveau de gând să pună în pericol viețile pentru Japonia și să lupte cu trupele sovietice.

Ca rezultat, noua capitală a statului Manchuko, Hsin Chiaj pe care japonezii o înălțaseră în sălbăciea deșertului cu mult efort, a fost lăsată să plutească într-o ciudată stare de inecă politică. Pentru a evita haosul și vărsarea de sânge roșu, înalții oficiali chinezi din statul Manchuko au decis Hsin Chin oraș deschis și l-au predat fără să opună rezistență dar Armata Kwantung a respins formalitățile de capitulație*

Soldații trimiși la grădina zoologică s-au resemnat cu soarta lor. În câteva zile, presupuneau ei, urmau să moară în cu armata sovietică (sau dacă scăpau, aveau să fie ti muncă în minele siberiene — cel puțin trei dintre ei). Nu' rămas decât să se roage pentru o moarte ușoară - să zdrobiți de un tanc ce se mișcă încet, sau să ardă de

Cronica păsării-arc
455

tranșee, sau să fie împușcați în stomac. Mai bine erau împușcați în cap sau în inimă. Până una alta însă, aveau de omorât animalele de la grădina zoologică.

Ar fi vrut, dacă era posibil, să otrăvească animalele ca să nu irosească puținele gloanțe care le mai rămăseseră. Tânărul locotenent care răspundea de operațiune fusese instruit de un ofițer superior în sensul acesta și știa că cei de la grădina zoologică primiseră suficientă otrăvă. Locotenentul s-a îndreptat spre grădina zoologică, ce se afla la douăzeci de minute de mers pe jos de la Cartierul General, împreună cu opt oameni înarmați. Porțile grădinii zoologice au fost încuiate de când a început invazia sovietică, iar la intrare stăteau de pază doi soldați înarmați. Locotenentul le-a arătat ordinul scris și au fost lăsați să intre.

Directorul grădinii zoologice a confirmat că primise ordin să lichideze animalele mai periculoase în caz de forță majoră și să folosească otrăvă, dar vaporul care urma să aducă otrava n-a mai sosit. Când a auzit locotenentul vestea, a intrat în panică. El era contabil de meserie și lucrase la casierie, iar până acum, când a fost special mutat la Cartierul General ca să rezolve o asemenea problemă delicată, el nu mai răspundea niciodată de un detașament. A trebuit să scotocească bine prin sertare ca să-și găsească pistolul pe care nu-l mai atinsese și nu-l mai îngrijise de ani de zile. Nici măcar nu era sigur că funcționa.

— Asta-i birocrația, locotenente, îi spuse directorul grădinii zoologice, un bărbat cu câțiva ani mai în vârstă decât el și care-l privea compătimitor. *De obicei* nu găsești lucrurile de care ai nevoie. Pentru a verifica dacă situația stătea chiar așa, l-au chemat și pe medicul veterinar. Acesta i-a spus locotenentului că aveau foarte puțină otrăvă acolo, probabil insuficientă și pentru un singur cal. Veterinarul era un bărbat înalt, chipeș, spre patruzeci de ani, cu o pată de un albastru închis pe obrazul drept, de mărimea și forma palmei unui bebeluș. Locotenentul presupunea că o avea din naștere. A telefonat din biroul directorului la Cartierul General ca să ceară noi instrucțiuni, dar Armata Kwantung era într-o stare de confuzie generală de câteva zile, când trecuseră granița trupele sovietice. Majoritatea ofițerilor superiori dispărușeră, iar cei rămași nu-și vedeau capul în treabă - aveau de ars grămezi întregi de documente

Haruki Muraka
456

importante și de săpat tranșee antitanc la marginea Maiorul care-i dăduse locotenentului ordinul nu era de găsiți nicăieri, iar bietul locotenent nu știa de unde se putea procura otrăvă de care aveau nevoie. Cine oare răspundea de otrăvă în Armata Kwantung? Locotenentului i s-a dat legătura de la un birou la altul, până când a nimerit la un medic colonel care a țipat la el:

— Dobitocule! Țara se duce de răpă și ție îți arde de rahatul ăla de grădină zoologică. Vocea îi tremura de furie.

Nu mî interesează deloc!

Nici pe mine, gîndi locotenentul. A pus jos receptorul, mîhnit, și a decis să nu mai procure otravă, rîmînîndu-i în caziri acesta două alternative: ori lîsa animalele în pace și pleci de-acolo cu oamenii lui, ori folosea gloanțele pe care le avea ca' să le omoare, în ambele cazuri încîlca ordinul primit, dar s-lt hotărît totuși să le împuște. Avea să i se reproșeze cu siguranță că a irosit muniții prețioase, dar cel puțin își ducea la *inde** plinire misiunea de a fi „lichidat” cele mai periculoase animale. Dacă, pe de altă parte, nu-și îndeplinea misiunea, îl putea paste Curtea Marțială pentru neîndeplinirea ordinelor. Mă ro[^]; avea el o oarecare îndoială în privința existenței Curții Marțiale la sfîrșitul războiului, dar ordinul era ordin și nu se discuta, ci se executa, atîta vreme cît armata mai exista.

Tare mi-aș dori să nu omor animalele, își zise locotenente[^] și chiar așa simțea, dar grădina zoologică rîmîsesse fîră mîncă și multe animale, în special cele mari, sufereau deja de foaia* cronică, erau de-a dreptul lihnite. Situația se putea înrău[^]l sau oricum n-avea cum să se îmbunătățească. Poate e mai și pentru ele să le împușcăm — mureau repede, fîră să suf[<] Dacă animalele lihnite scîpau pe străzile orașului în tîni] ciocnirilor sau al atacurilor aeriene, dezastrul era inevitabil

Directorul i-a înmînat locotenentului lista cu animalele trebuiau „lichidate” urgent, împreună cu o hartă a grai zoologice. Veterinarul și doi muncitori chinezi urmau să țească detașamentul. Locotenentul a rîsuflet ușurat c; văzut că lista era mai scurtă decît se așteptase. Printre vizate erau și doi elefanți. „Elefanți ?” se întrebă locotem încruntîndu-se. „Cum naiba să-i omoram?”

Conform planului grădinii zoologice, primii care urma „lichidați” erau tigrii. Elefanții vor fi oricum lăsați la

Cronica păsării-arc

457

plăcuța de pe cușca tigrilor scria că fuseseră capturați în Munții Hinganul Mare din Mancuria. Locotenentul a repartizat cîte patru oameni pentru fiecare tigru și le-a spus să țintească în inimă — deși nu prea știa nici el pe unde se află inima unui tigru. Un glonte tot o să atingă ținta, gîndi el. Sunetul de rău augur al celor opt puști Model 38 armate simultan a bulversat întreaga atmosferă. Tigrii s-au ridicat imediat și au început să urle jalnic, uitîndu-se fioros la soldați, printre zăbrelele de fier. Ca măsură de precauție, locotenentul și-a scos și el pistolul automat. Și-a dres glasul pentru a se calma. *Asta nu-i nimic, încerca el să se liniștească. Asemenea lucruri se petrec tot timpul. Oricine face așa ceva, în orice colț de lume.*

Soldații au îngenuncheat, au fixat ținta și au apăsas pe trăgaci, împușcăturile simultane au reverberat în grădina zoologică pîrăsită, ecoul lor rîsunînd din clădire în clădire, din perete în perete, strîpungînd zonele lemnoase, traversînd suprafața apelor — un junghi în inima tuturor celor care l-au auzit - ca un tunet îndepărtat. Animalele și-au ținut respirația, cicadele au încetat să tîrîie. Nu s-a auzit absolut nici un sunet încă multă vreme după ce s-a stins în zare ecoul acela sinistru. Tigrii s-au arcuit puțin în aer, de parcă i-ar fi plesnit un uriaș cu o măciucă gigantică invizibilă, au aterizat cu o bufnitură puternică pe pardoseala cuștii, s-au zvîrcolit în agonie și au vîrsat sînge. Soldații nu reușiseră să-i lichideze din prima încercare. Locotenentul le-a ordonat, sec, să țintească din nou.

Locotenentul l-a trimis pe unul dintre oamenii lui în cușcă Pentru a se asigura că tigrii erau morți. Arătau morți - cu ochii închiși, dinții dezgoliți, complet nemișcați, dar era important să se asigure. Veterinarul a descuiat cușca și tînărul ^eoldat (abia împlinise douăzeci de ani) a pîșit înăuntru cu teamă, cu baioneta în față, folosind-o drept scut. Mișcările lui ^{er}au caraghioase, dar n-a rîs nimeni. L-a lovit pe tigru cu călcîiul cizmei, dar animalul nu s-a mișcat. L-a lovit încă o dată, mai tare. Nu mai exista nici o îndoială că tigrul murise. *emela stătea și ea nemișcată.

Tînărul soldat nu mai fusese [^] viața lui la o grădină zoologică și nici nu văzuse un tigru ^{ev}arat. De aceea nici nu-i venea să creadă că omorîse un semenea animal. Simțea doar că fusese tîrît într-un loc cu ^{are} nu avea nici o legătură și pus să facă ceva ce nu ținea de ^o«ipetența lui. Stătea într-o băltoacă de sînge negru, cu

458

Haruki Muraka

privirile pironite pe cadavrele tigrilor. Arătau mai mari as morți decît pîruseră vii. „Oare de ce ?” se întrebă el nedumerit

Pardoseala cuștii mirosea îngrozitor a urină și a sînge cald|l încă mai țîșnea sînge din găurile făcute de gloanțe. A simțit! brusc că pușca-i atîrnă greu și rece în mînă. Îi venea azvîrle, să se aplece și să vomite tot ce avea în stomac. Ce bina ar fi fost! Nici vorbă să-și permită însă așa ceva, ar fi primit o bătaie soră cu moartea. (Bineînțeles că soldatul nu avea de unde să știe că urma să moară peste șaptesprezece luni, cînd un paznic rus dintr-o mină din Irkuțk îi va crîpa capul cu o cazma.) Și-a șters sudoarea de pe frunte

cu dosul palmei. Casca îi atârna grea. Curând după aceea s-au auzit din nou cicadele—» mai întâi una, apoi alta și alta. înviaseră. Târâitul lor a fosi însoțit de țipătul ciudat de distinct al unei păsări, o pasăre c* părea că răsuște un arc —ghiiiiiiii,ghiiiiiiii. Tânărul soldat se mutase cu părinții din Hokkaido în Bei'an, un sat de lângă graniță, pe vremea când avea doisprezece ani și a trăit acoto până în anul precedent, când a fost recrutat. El cunoștea toate, păsările din Manciuuria, dar i se părea ciudat că nu mai auzisft niciodată sunetul acela. Poate era o pasăre importată de undevi-de departe și plângea într-o colivie ce se afla în altă parte-»* grădinii zoologice. Și totuși, sunetul părea să vină dinsja» crengile unui copac din apropiere. S-a întors și a privit într-acol%, ' dar n-a văzut nimic. Un ulm uriaș cu frunze dese își proiecta umbra rece și dură pe pământul de sub el. ^

Soldatul se uită spre locotenent de parcă aștepta instruc* țiuni. Locotenentul dădu din cap, îi ordonă să iasă din cușcă și să deschidă iar harta grădinii zoologice. Gata cu tigrffc Urmau leopardzii, apoi lupii și urșii. O să vedem ce facem' elefanții după ce terminăm cu ceilalți, gândi el. în clipa ac și-a dat seama cât era de cald. „Trageți-vă sufletul", le sf el oamenilor. „Beți niște apă." Au băut apă din gamele, pus puștile pe umăr, s-au aliniat și au pornit spre cușca leojî dului. Sus în copac, pasărea cea necunoscută își răsucea nou arcul. Cămășile militare cu mâneci scurte erau pătat sudoare, în timp ce trupa de soldați înainta cu pași auzit clinchetul unor obiecte metalice răsunând prin grădina zoologică. Maimuțele care se agățau de barele ct¹ sfășiau aerul cu țipete sinistre care voiau parcă să le aver pe celelalte animale de pericolul ce le păștea, iar acest intrat și ele în cor, fiecare în felul lor: lupii urlau prelungi

Cronica păsării-arc

459

cer, păsările băteau puternic din aripi, un animal mare se lovea singur de cușcă, gest care semăna cu o amenințare. O fâșie de nor, de forma unui pumn, răsări de nu se știe unde și acoperi soarele pentru câteva clipe, în după-amiaza aceea de august, oamenii, animalele... toată suflarea se gândea la moarte. Oamenii omorau animale astăzi, trupele sovietice vor omorî oameni mâine. Și tot așa.

întotdeauna stăteam de vorbă la aceeași masă din același restaurant și ea era cea care plătea. Partea din spate a restaurantului era compartimentată în separeuri, așa că nu se auzea ce vorbeam. Masa era rezervată pentru seara târziu, înainte de ora închiderii. Nu ne deranja nimeni, nici măcar chelnerul care venea doar să ne aducă mâncarea sau să strângă farfuriile. Ea comanda întotdeauna o sticlă de vin de Burgundia și o lăsa pe jumătate plină.

— O pasăre care răsuște un arc ? am întrebat eu, ridi-cându-mi nasul din farfurie.

— O pasăre care răsuște un arc? mă imită Nușoară, strâmbându-se. Nu înțeleg. Ce vrei să spui?

— Nu vorbeai adineaori de o pasăre care răsuște un arc ? A clătinat ușor din cap.

— Nu-mi amintesc, dar nu cred că ți-am vorbit de vreo pasăre.

N-avea rost să mai insist pentru că așa povestea ea. N-am întrebat-o nici de pata de pe obraz.

— Deci, te-ai născut în Manciuuria?

— M-am născut la Yokohama, spuse ea, clătinând din cap. "ariniții m-au dus în Manciuuria când aveam trei ani. Tata era Profesor la Medicină Veterinară, dar când edilii orașului Hsin ^nin au solicitat din Japonia o persoană specializată pentru Postul de veterinar-șef la noua grădină zoologică, tata s-a oferit v°luntar. Mama nu prea avea chef să-și lase baltă gospodăria Pentru care muncise atât, dar tata a insistat. Probabil că voia

^"i încerce puterile și în altă parte, într-un loc mai mare și ai deschis decât colegiul acela din Japonia în care preda Qicina veterinară. Eu eram mică, așa că pentru mine nu ^ta unde trăiam, dar țin minte că mi-a plăcut foarte mult la ^dina zoologică. Am dus o viață minunată. Tata mirosea

460

Haruki Muraka

Cronica păsării-arc

461

întotdeauna a animale, un miros amestecat, dar în fiecare puțin diferit, ca atunci când se adaugă un ingredient nou unu parfum deja cunoscut. Când venea acasă, mă lua în brațe, puneam să stea nemișcat și-l adulmecam pe îndelete.

Când situația s-a înrăutățit, tata a decis să ne trimită acasă|r" pe mine și pe mama, până nu era prea târziu. Am luat împreună' cu mulți alți oameni trenul din Hsin Chin spre Coreea, unde*' ne aștepta un vapor special. M-am despărțit de tata la gară^ după ce ne-a făcut cu mâna. Am scos capul pe fereastră și ais-văzut cum se făcea tot mai mic până a dispărut cu totul în,,: mulțimea de pe peron. Nu mai știe nimeni ce s-a întâmpla apoi cu el. Eu cred că a fost luat prizonier de sovietici, tris în Siberia la muncă grea și și-a lăsat oasele pe-acolo, ca mul| alții. O fi îngropat cine știe pe unde, fără ca locul respectiv i fie marcat în vreun fel.

îmi amintesc ce viață am dus în Hsin Chin, până în ce mai mici amănunte. Cunoșteam fiecare cotlon din grădina zoologică - fiecare cărare, fiecare animal. Am locuit într-urf apartament din incinta grădinii zoologice și toți cei care munceați acolo mă cunoșteau și mă lăsau să umblu peste tot, chiar și nf zilele de sărbătoare când grădina era închisă. ^

Nucșoară a închis ochii pentru a se putea concentra. Etf așteptam să-și continue povestea.

'.

— Și totuși, nu sunt absolut convinsă că acea grădină zoologiei pe care mi-o amintesc eu este *cu-adevărat* cea în care am st Nu știu cum să-ți spun, dar uneori nu mai sunt sigură pe : pentru că imaginile din capul meu sunt *mult prea vii*. Ca încep să gândesc astfel, nu îmi mai dau seama care dint imagini sunt reale și care sunt pure închipuiri. Am sentiment că mă aflu într-un labirint din care nu mai știu să ies. Ți > întâmplat vreodată așa ceva?

Nu mi s-a întâmplat.

— Știi cumva dacă mai există în Hsin Chin grădina zoologică ?

— Habar n-am, spuse ea atingându-și cercelul cu deg Am auzit că s-a închis după război, dar nu știu dac redeschis-o.

Nucșoară Akasaka a fost foarte mult timp singura per din lume cu care am putut vorbi. Ne întâlneam o dată două ori pe săptămână și stăteam de vorbă la masa ace restaurant. Am descoperit după câteva întâlniri că știa să asculte și se pricepea grozav să dea o turnură plăcută conversației noastre, inserând întrebări și răspunsuri cu mult tact.

Pentru a evita să-i provoc și cea mai mică neplăcere, aveam întotdeauna grijă să fiu pus la punct când mă întâlneam cu ea. îmi îmbrăcam întotdeauna o cămașă proaspăt luată de la curățătorie și-mi puneam o cravată care să se potrivească perfect. Pantofii mei sclipeau în sensul propriu al cuvântului. Primul lucru pe care-l făcea când mă vedea, era să mă examineze din cap până-n picioare, cu aerul unui bucătar-șef care-și alege cu grijă legumele de care are nevoie. Dacă nu-i plăcea ceva, mă ducea imediat la magazin și-mi cumpăra articolul respectiv. Dacă era posibil, mă ruga să-l îmbrac chiar acolo. Când era vorba de vestimentație, era de-a dreptul perfecționistă.

Fără să-mi dau bine seama, dulapul meu a început să se umple cu haine, încet, dar sigur, costumele noi, sacourile noi, cămășile noi începeau să invadeze teritoriul ocupat altădată de rochiile și fustele lui Kumiko, pe care a trebuit să le scot și să le bag în cutii cu naftalină pentru a le putea depozita în altă parte. Eram convins că dacă se întorcea, se va minuna de transformările petrecute în lipsa ei.

Mi-a trebuit mult timp să-i explic lui Nucșoară, puțin câte puțin, despre Kumiko și despre faptul că voiam să o salvez și să o aduc înapoi. Ea și-a pus un cot pe masă, și-a proptit bărbia în mână și m-a privit câteva clipe.

— *De unde* vrei să o aduci înapoi ? Are vreun nume locul acela ?

îmi căutam cuvintele în spațiu, dar nu le găseam nicicum. Nu erau nici în subteran.

— De undeva de departe, am zis. Nucșoară zâmbi.

- E ca-n *Flautul fermecat* al lui Mozart, în care trebuie , cu ajutorul unui flaut fermecat și al unor clopoței magici, ⁰ Prințesa ținută captivă într-un palat îndepărtat, îmi place srozav opera asta și am văzut-o de nenumărate ori. Știu pe uiafară niște replici: „Sunt păsărarul Papageno, cunoscut în ^{tot} ținutul"! Ai văzut-o?

^n clătinat din cap. N-o văzusem.

c ~~ Prințul și păsărarul sunt conduși la castel de trei copii

j^{te} merg călare pe un nor, dar cu-adevărat palpitantă este
Pta ce se dă între ținutul zilei și cel al nopții. Ținutul nopții
462

Haruki Muraka

încearcă să prindă prințesa și să o smulgă din ținutul zilei. Interesant este că pe la jumătatea operei, eroii nici nu mai știu unde-i bine și unde nu, care este captiv și cine e liber. Normal!»! până la urmă prințul o scapă pe prințesă, Papageno pe Papagena iar ticăloșii se prăbușesc în iad... Nucșoară își plimbă un deget pe rama ochelarilor. Oricum, la ora asta nu dispui de păsărar / de flaut fermecat sau de clopoței magici.

— Dar dispun de o fântână.

— Ar fi *grozav să pui mâna pe ea...* spuse Nucșoară zâmbind în timp ce despătorea o batistă elegantă, pe fântâna aia a ta dar știi, până la urmă toate au un preț. *

Când oboseam sau nu reușeam să mai continuu pentru ca** nu-mi găseam pur și simplu cuvintele, Nucșoară mă lăsa și mă odihnesc și-mi povestea câte ceva din viața ei. Povestii! sale se dovedeau însă mult mai lungi și mai încălcite decât ale mele. Ea nu obișnuia să povestească ceva într-o anumită ordine - spre deosebire de mine -, ci sărea de la un subiect la altul după cum îi dicta bunul ei plac. Inversa ordinea cronologica fără nici o explicație și începea să vorbească despre un „pe” sonaj principal” de care nu-mi pomenise niciodată. Pentru ^ înțelege despre care perioadă din viața ei vorbea, trebuia să fac deducții logice, deși uneori nu-mi foloseau la nimic. Nara cu același ton întâmplări văzute cu propriii ei ochi și întâmpl pe care doar le auzise.

Au ucis leoparzii, lupii și urșii. Cel mai mult au avut furcă cu cei doi urși uriași care au continuat, cu toate gloanț din ei, să zdruncine zăbrelele cuștii, să mârâie și să-și colții. Spre deosebire de tigri care pâruseră împăcați cu soa urșii nu voiau să accepte ideea morții. Poate tocmai per acest motiv le-a și trebuit mult mai mult timp să se desj de existența asta temporară care se numește viață. După i reușit soldații să pună capăt și ultimei suflări a urșilor, atât de epuizați, încât aveai impresia că se vor prăbuși; clipă-n clipă. Locotenentul a pus piedica pistolului și și-a i sudoarea de pe frunte cu chipiul. Uciderea urșilor a fost ur de o tăcere adâncă. Câțiva dintre soldați încercau să-și ase jena scuipând zgomotos. Gloanțele folosite de la picioarele arătau ca niște mucuri de țigară, în urechi le răsunau.

Cronica păsării-arc

463

împușcăturile. Tânărul soldat care urma să fie bătut mortal de un rus într-o mină din Irkuțk după șaptesprezece luni a tras adânc aer în piept de câteva ori și a încercat să-și întoarcă privirile de la cadavrele urșilor. Se lupta cu o greață cumplită și făcea eforturi să nu vomite.

Până la urmă, nu au ucis elefanții. Când s-au văzut față-n față cu ei, și-au dat seama că erau prea mari, iar puștile soldaților arătau ca niște biete jucării pentru ei. Locotenentul s-a gândit o vreme și a decis să-i lase în pace. Aflând de decizia acestuia, oamenii au respirat ușurați. Oricât părea de ciudat - sau poate nu era ciudat deloc — toți gândeau la fel: era mult mai simplu să ucizi oameni pe câmpul de bătălie decât animale în cuștile lor, chiar dacă pe câmpul de bătălie riscai să fii ucis la rândul tău.

Cadavrele animalelor, de diferite forme și dimensiuni, au fost scoase din cuștile lor de către muncitorii chinezi, încărcate în căruțe și târate până la o magazie goală, unde au fost lăsate pe pardoseală. După ce a văzut operațiunea încheiată, locotenentul s-a întors în biroul directorului și l-a rugat să semneze documentele necesare. Soldații s-au aliniat apoi și au plecat, mărșăluind, cu același zgomot cu care veniseră. Muncitorii chinezi au luat niște furtunuri și au spălat pardoseala plină de sânge a cuștilor, îndepărtând și bucățile de carne care țâșniseră pe pereți. După ce au terminat treaba, l-au întrebat pe medicul veterinar cu pata pe obraz ce avea de gând să facă cu cadavrele, dar n-a știut ce să le spună. De obicei, când murea un animal la grădina zoologică, chemau un specialist care se ocupa de tot. Acum nu se puneau problema nici măcar să dea un telefon ca să cheme pe cineva să-i scape de cadavre, dată fiind situația acordată din orașul acela blestemat. Vara era în toi și cada-^{Vr}ele intrau repede în putrefacție.

Deja le împânziseră muștele ^{ma}ri și negre. Cel mai bine ar fi fost să le îngroape - o muncă panică, chiar dacă dispuneau de uneltele necesare. Dat fiind ¹jsă ajutorul limitat pe care puteau conta, ar fi fost

imposibil

^a sape gropi suficient de mari pentru toate cadavrele. Muncitorii i-au promis medicului veterinar că-l scapă de
aaavre dacă le dă lor animalele întregi, subliniind că au o ultime de prieteni care îi pot ajuta și care știu
ce au de făcut.

^{e s}coteau în afara orașului și ștergeau orice urme, fără să P^ro voace vreun necaz. În schimb voiau pieile și
carnea, în ial carnea de urs. Există organe ale urșilor și tigrilor care

464

Haruki Muraka

se folosesc la fabricarea unor medicamente ce se vând la preț extrem de ridicat. Le părea rău
muncitorilor că nu i-ț atenționat pe soldații aceia amatori să țintească doar capț Pieile ar fi rămas intacte
și ar fi fost mult mai valoroase felul acesta. Păcat că nu s-au implicat de la bun început spunea unul
dintre ei, ar fi făcut treabă mult mai bună. Medic veterinar a fost de acord cu condițiile impuse. Nici nu
avea ales, de fapt. La urma urmei, era țara lor.

Nu după mult timp au apărut zece chinezi care trăgea^ câteva căruțe goale. Au târât cadavrele
animalelor afară, le-ft(£ încărcat în căruțe, le-au legat bine și le-au acoperit cu Și-au făcut treaba fără să
scoată un cuvânt, iar pe chipurile le nu se citea absolut nimic. După ce-au terminat de încăr animalele în
căruțe, au plecat târându-le după ei. Căruț vechi scârțâiau din toate încheieturile sub greutatea cada-
vrelor. Astfel s-a încheiat, într-o după-amiază caldă de augus% masacrul de la grădina zoologică —
masacrul neprofesionisfe' cum îi spuneau muncitorii chinezi. Au rămas câteva cuști goalfc dar curate.
Maimuțele erau încă agitate și se strigau una yf, alta pe limba lor. Bursucii alergau de colo-colo prin
cușca Jjjjps îngustă. Păsările dădeauperate din aripi, lăsând pene Șir' jurul lor, iar cicadele țârâiau
mai departe. <|'

După ce-au terminat soldații cu animalele, s-au întors; garnizoană, iar după ce-au dispărut și ultimii doi
chinezi căruțele lor, grădina zoologică arăta ca o casă părăsită din i fusese scoasă aproape toată mobila.
Medicul veterinar s-a: pe marginea unei fântâni arteziene fără apă, a ridicat spre cer și a privit câțva
timp conturul clar al norilor ce plut în văzduh, ascultând târâitul cicadelor. Pasărea-arc nu se: auzea, dar
veterinarul nu a băgat de seamă. Ca să fim cina nici nu cred că o auzise vreodată. Singurul care a auzit-o
a-i soldatul care urma să fie bătut mortal în mina siberia

Medicul veterinar a scos din buzunarul de la piept un pa de țigări umezit de transpirație, a băgat o țigară
în gură scăpărat un chibrit, în timp ce încerca s-o aprindă, și-a seama că-i tremurau mâinile. A stricat
trei chibrituri reușit. N-aș spune că se simțea chiar traumatizat psihic,J fuseseră „lichidate" câteva
animale în fața ochilor lui. Nu . legea de ce nu era nici șocat, nici trist, nici supărat. Nu i *nimic* de fapt.
Era doar cumplit de intrigat.

Cronica păsării-arc

465

A rămas nemișcat o vreme, privind dâra de fum care se ridica spre cer și încercând să-și pună în ordine
sentimentele. S-a uitat la mâinile pe care și le odihnea în poală și apoi din nou la norii de pe cer. Lumea
pe care o avea în fața ochilor părea neschimbată și totuși, ceva era altfel. A, da, trăia acum într-o lume în
care fuseseră „lichidați" tigrii, urșii, leoparzii, lupii. Animalele astea existaseră dimineață, dar acum, la
ora patru după-amiaza, zăceau în neființă. Fuseseră masacrate de soldați, iar cadavrele lor luate de
acolo.

Cele două lumi diferite erau probabil despărțite între ele de o breșă. *Exista cu siguranță o breșă*, dar el
nu era capabil să o descopere. Lumea arăta de fapt așa cum fusese întotdeauna, dar pe veterinar îl intriga
lipsa de sentimente, lipsa unor reacții interioare.

Și-a dat brusc seama că era epuizat. Dacă se gândea bine, nici nu prea dormise cu o noapte în urmă. Ce
minunat ar fi, își spuse el, dacă aș găsi undeva o umbră răcoroasă la care să mă întind și să dorm puțin -
chiar și foarte puțin - și să nu mă mai gândesc la nimic, să mă las învăluit de bezna inconștientului. Se
uită la ceas. Trebuia să procure mâncare pentru animalele care supraviețuiseră, să trateze maimuța care
făcuse febră mare, erau o mulțime de lucruri pe care trebuia să le facă, dar acum, înainte de orice trebuia

să doarmă puțin. Se ^va gândi apoi la ce avea de făcut.

Medicul veterinar s-a îndreptat spre un loc mai retras, cu copaci mulți, unde nu-l vedea nimeni, și s-a întins pe iarbă. Mirosul plăcut al ierbii îi amintea de copilărie. Câteva lăcuste ^manciuriene au trecut peste fața lui cu un târâit puternic. Și-a ^{ma}i aprins o țigară, așa întins, și era fericit că nu-i mai tremurau mâinile atât de tare. În timp ce trăgea fumul adânc în Piept, și-i imagina pe chinezi jupuind animalele proaspăt ucise S¹ tranșându-le carnea. Văzuse deseori chinezi făcând așa ceva ?^z Știa cât erau de pricepuți, fiind capabili să transforme în câteva minute un animal în piele, carne, organe și oase, de ^{jj}ar că acestea ar fi fost dintotdeauna separate unele de altele, ^{ar} care, o scurtă perioadă de timp stătuseră totuși asamblate. ^{and} o să mă ridic eu de-aici, gândi el, cu siguranță că bucățile ⁶ carne vor fi deja expuse pe tarabele pieței. Realitatea înseamnă ³Piditate și eficiență. A rupt o mână de iarbă și s-a jucat o ^e, bucurându-se de frăgezimea ei. Apoi a stins țigara și lat drumul fumului pe care îl trăsesese în plămâni.

Când a

466

Haruki Mura

Cronica păsării-arc

467

închis ochii, a auzit și mai distinct bătăile de aripi ale lăcustei în bezna minții lui prinseseră contur niște lăcuste mari niște broaște râioase, care săreau în jurul lui.

Probabil că lumea e ca o ușă turnantă, gândi el înainte-j a adormi, iar secțiunea în care exiști depinde de locul în pășești, în cazul de față, într-o secțiune erau tigri, în alta însă nu exista o continuitate logică de la o secțiune la alta poate tocmai de aceea nu conta unde nimereai. Oare nu ac era motivul pentru care nu reușea să găsească breșa ce se j lumile? N-a fost capabil să gândească mai departe. Obosej îl acaparase complet și o simțea grea, ca pe o pătură îmbibi în apă. Gândurile i s-au evaporat și a rămas întins ac(inhalând mirosul crud al ierbii, ascultând țopăitul lăcustelor^ bucurându-se de umbra ce-l învăluia.

Se prăbuși într-un somn adânc de după-amiază.

Nava de transport a oprit motoarele așa cum i s-a ordon și a rămas nemișcată pe suprafața întinsă a oceanului. Nu i fi existat șanse nici măcar de una la mie să se deplaseze repede decât submarinul acela modern. Tunul și mitraliera] pe puntea submarinului erau îndreptate spre ea. Echipajul» gata de atac.

Cu toate acestea, între cele două vase plana i calm straniu. Echipajul submarinului era aliniat pe pravea nava de transport cu un aer detașat, de parcă își spt că are timp suficient pentru măcel. Unii dintre ei nici măfi nu s-au sinchisit să-și pună căști de protecție. Vântul nu i deloc în după-amiaza aceea și, pentru că motoarele fuses oprite, nu se mai auzeau decât valurile lovind în corpul două vase. Nava de transport a trimis submarinului ser care însemnau: „Transportăm civili neînarmați. Nu avem mu și nici militari la bord. Avem extrem de puține bărci vare". Submarinul a răspuns cu duritate : „Asta nu e prot noastră. Fie că evacuați nava, fie că nu, noi începem să trl peste zece minute". Cu asta s-a terminat schimbul de dintre cele două vase. Căpitanul navei de transport a de nu spună nimic pasagerilor. Ce rost avea ? Poate unii erau suficient de norocoși ca să se salveze, dar cei mai urmau să se ducă la fund împreună cu acest ciubăr mize Căpitanul tânjea după o ultimă gură de băutură, dar st whisky - niște scotch de calitate pe care-l pusese deoj se afla în biroul din cabina lui și nu avea timp să

ea. Și^{ta} ^{scos} Pălăria și a privit cerul, sperând într-un miracol. Ce-ar fi să apară din senin niște avioane japoneze de luptă? Dar nu era ziua miracolelor. Căpitanul a făcut tot ce i-a stat în putință. Se gândea iar la whisky acum.

Pe măsură ce se scurgeau cele zece minute de grație acordate, puntea submarinului a fost cuprinsă de o tulburare tot mai stranie. Ofițerii aliniați pe puntea cu turnul de comandă au început să se fâțâie de colo-colo, iar unul dintre ei a coborât pe puntea inferioară, s-a strecurat printre soldați și a început să țipe de parcă dădea niște ordine. Pe unde trecea, provoca agitație printre cei aflați la posturile lor. Unul dintre marinari a scuturat puternic din cap și a dat un pumn țevii de tun. Un altul și-a aruncat chipiul de pe cap și a ridicat ochii spre cer. Mișcările lor păreau să exprime supărare sau bucurie, dezamăgire sau emoție. Pasagerilor de pe nava de transport le-a fost imposibil să înțeleagă ce se întâmpla pe submarin

sau care aveau să fie consecințele agitației de acolo, își țineau respirația, cu ochii pironiți pe mișcările marinarilor de parcă priveau un spectacol de pantomimă ce nu era în program, dar prin intermediul căruia se transmitea totuși *ceva important*. Sperau să găsească o explicație, în cele din urmă, agitația ce se stârnise între ofițerii submarinului s-a domolit și, ca răspuns la un ordin venit de pe punte, au început să retragă cu mare viteză armamentul și să astupe oribila gaură a tunului îndreptată spre nava de transport. Ofițerii submarinului au dispărut sub Punte. Spre deosebire de mișcările dezordonate dinainte, acum totul se desfășura repede și eficient. Nu se irosea nici o mișcare, nu se scotea nici o vorbă.

Motoarele submarinului au pornit cu un uruit sigur și aproape "i același moment s-a dat ordinul: „Toată lumea la posturi!” Submarinul a luat-o din loc imediat, de parcă nu mai avea Codare să aștepte să se închidă trapa, lăsând în urma lui o ^{ar}ă de spumă albă. O fâșie din apa oceanului a înghițit puntea ^{ace}ea hingă și îngustă, din față până-n spate, tunul s-a scu-aîK ^{eΛ} ^{tumu}l de comandă a alunecat în jos brăzdând apa

, ^{as}țã și în cele din urmă au dispărut și antena și periscopul,

^elăsând în urmă nici o dovadă că ar fi existat vreodată.

^aurile ridicate de plecarea submarinului au tulburat o vreme

la *^ε a ^Λ ^Λ a oceanu^ul) dar s-au potolit și ele foarte curând,

[^]ttd în urmă o mare straniu de calmă, hiar și după ce submarinul a plonjat în apă la fel de

Șteptat cum apăruse, pasagerii au rămas paralizați pe

468

Ha.ru.ki Mur

punte, privind întinderea vastă a oceanului. Nici măcar n-i încercat să-și dreagă glasurile. Căpitanul și-a recăpătat zența de spirit și a dat un ordin navigatorului, care l-a pai mai departe în sala mașinilor și până la urmă, după mu rateuri, bătrânul motor a pornit ca un câine trezit din so; cu un picior în coaste.

| •

Echipajul navei de transport se aștepta, cu respirația tăiată la un atac cu torpile, gândindu-se că americanii și-au schimbat pur și simplu planul, în ideea că scufundarea cu torpile **etj** mult mai rapidă și mai economicoasă. Vaporul înainta în zigzag[^] scurte, în timp ce căpitanul și navigatorul scrutau suprafa' apei cu binocurile în căutarea siajului alb al torpilorului. Ni urmă de torpilor însă. La vreo douăzeci de minute de la pariția submarinului sub valuri, pasagerii navei de transp< au început să se simtă eliberați de blestemul morții ce piu' deasupra capetelor lor. La început nu le-a venit să creadă, treptat s-au convins că era adevărat. Scăpaseră de moarte c prin urechile acului. Nici măcar căpitanul nu știa de abandonaseră americanii atacul atât de brusc. Oare ce i-o determinat să se răzgândească ? (S-a aflat mai târziu că pri: seră, chiar cu câteva clipe înaintea atacului, instrucțiuni de Cartierul General să suspende orice ostilități din inițiativa și să răspundă agresiv doar în cazul în care erau atacați inamic. Pe data de 14 august, guvernul japonez a tele; Aliaților, anunțându-i că erau gata să accepte Declarația de Potsdam și că se predau necondiționat.) Descătușați de te\$ siunea insuportabilă, unii pasageri s-au aruncat pe jos și început să plângă, dar cei mai mulți nici n-au plâns, nici răs. Au rămas câteva ore bune - iar alții chiar câteva zile într-o stare de împietrire totală, cu ghimpele coșmarului li și nemilos înfipt în inimi, plămâni, creieri, pânțe.

Micuța Nucșoară Akasaka a dormit tot timpul în b: mamei ei, ignorând complet cele întâmplare. A dormit douăzeci de ore, de parcă își pierduse cunoștința. M: țipat la ea și a plesnit-o peste față ca să se trezească, *dat* nici un rezultat, de parcă s-ar fi scufundat în străfundul nului. Respira tot mai rar și avea pulsul foarte slab. Abi auzea respirația, în momentul în care vaporul a intrat în Sasebo, s-a trezit brusc, fără să o atingă nimeni, de p< forță supranaturală ar fi readus-o pe *lumea asta*. Nucșo putut fi ea însăși martora evenimentelor de atunci

păsării-arc

469

dormise și nu participase efectiv la încercarea de atac și la dispariția submarinului american. A aflat totul de la mama ei, ^mult mai târziu.

Vasul a intrat cu greutate în Sasebo imediat după ora zece, și dimineața zilei de 16 august. Portul era ciudat de pustiu și va-ri a fost întâmpinat de nimeni și de nimic. Nu existau ființe umane nici măcar la baza antiaeriană aflată lângă intrarea în port. Doar soarele fierbinte al verii ardea nec-ător pământul. Toată lumea părea paralizată și complet lipsit de simțuri. Câțiva pasageri de la bord arătau de parcă tocmai au aterizat în ținutul morților. După ani buni petrecuți în străinătate, nu puteau decât să privească tăcuți la ținutul strămoșilor lor fără să scoată o vorbă. Pe data de 15 august la prânz, se transmisese la radio discursul împăratului prin care acesta anunța sfârșitul războiului. Cu șase zile în urmă, orașul Nagasaki fusese transformat în cenușă de o singură bombă atomică. Statul fantomă Manchuko dispărea în deșertul istoriei, iar medicul veterinar prins pe picior greșit în ușa turnantă, urma să împărtășească aceeași soartă ca și Manchuko.

11

Deci, următoarea problemă (Punctul de vedere al lui Mai Kasahara - 3)

Bună, domnule Pasăre-arc!

Te-ai gândit la ce ți-am scris în ultima scrisoare ? Unde sunt--:' și ce fac? Ai fost în stare să-ți pui imaginația în funcțiune?!

Ei bine, presupun că nu ți-ai dat seama de nimic. Am dreptate? .

Așa că am să-ți spun totul de la bun început.

*Lucrez, ca să spun așa, într-o fabrică. O fabrică mare. Se află într-un oraș de provincie de pe malul Mării Japoniei, sau < mai bine zis la periferia unui oraș de provincie de la munte. Nu ț e chiar o fabrică așa cum îți imaginezi tu, domnule Pasăre-arc. Nici vorbă de un colos dotat cu echipament modern și cu bandă * rulantă. Nu are nici măcar cos de fum. Da, e adevărat că ««ffr e chiar atât de mare, dar terenul aferent se întinde pe o supra- '* față vastă și e un loc plăcut și liniștit. Nu mi-am imaginat' niciodată că poate exista așa ceva în lume. Singura fabrică pd^ care am văzut-o până acum a fost cea de caramelle, la care + ne-au dus cu școala, în clasele primare, îmi amintesc și acum;" ce înghesuială și ce gălăgie era acolo, ce mult m-au impresionat chipurile posomorâte ale muncitorilor. Pentru mine cuvânt „fabrică" însemna, deci, ceea ce se explica în manualele școlare la capitolul „Revoluția industrială".*

Majoritatea angajaților de aici sunt fete. Există o ci separată în apropiere, un fel de laborator în care bărbați ser îmbrăcați în halate albe, fac tot felul de experimente, dări sunt foarte puține. Fetele de aici au până-n douăzeci de ani J puțin peste și cam șaptezeci la sută dintre ele locuiesc la căn care se află în incinta fabricii. Și eu stau tot la cămin, peni că am considerat că ar fi o prostie să fac zilnic naveta autobuzul sau cu mașina din oraș până aici. Căminele*

Cronica păsării-arc

471

foarte frumoase. Clădirile sunt noi, camerele au un singur pat, dotate cu tot ce trebuie, mâncarea este excelentă și poți alege ce-ți place. Pe deasupra, totul costă foarte puțin. Există și un bazin cu apă caldă și o bibliotecă, poți participa la tot felul de activități - ceremonia ceaiului și ikebana (dar pe mine nu mă tentează așa ceva). Au și programe sportive. Multe dintre fete au locuit mai întâi în oraș, dar apoi s-au mutat la cămin, Ele pleacă acasă la sfârșit de săptămână ca să ia masa cu familiile lor sau merg la filme și la întâlniri cu băieții, așa că sâmbăta e cumplit de pustiu aici. Nu sunt multe cele care nu au unde să meargă în weekend. După cum ți-am scris și data trecută, mie îmi place grozav când se face liniște în jurul meu. Pot citi, pot asculta muzică cu radioul dat la maximum, mă pot plimba pe dealurile din preajmă sau stau la birou, ca acum, și-ți scriu ție, domnule Pasăre-arc.

Fetele care lucrează aici sunt din zonă, deci fete de țărani. Cele mai multe sunt fericite, sănătoase, optimiste, harnice. Nu prea există alte fabrici prin apropiere, așa că până acum plecau să-și caute de lucru la oraș după ce aveau liceul, ceea ce însemna că băieții nu mai aveau cu cine se însura. Se puneau astfel problema depopulării ținutului. Edililor orașului le-a venit ideea să folosească acest teren pentru înălțarea unei fabrici și de aceea fetele nu prea mai pleacă. După părerea mea a fost o măsură

extraordinară. De fapt, și pentru una ca mine, care vine din altă parte, e foarte bine. Deci, după ce termină liceul (sau îl abandonează pe parcurs, ca mine) fetele din zonă vin să lucreze la fabrică, își pun bani deoparte, se mărită când le vine vremea măritişului, apoi își părăsesc slujba, toarnă doi-trei copii și devin gospodine solide ca niște balene. Normal, ^mo-i sunt unele care continuă să muncească după ce se căsătoresc, dar cea mai mare parte dintre ele renunță la slujbă.

Deci, ți-ai făcut o idee despre cum arată locul, nu ?

Următoarea întrebare ar fi : ce se produce în această fabrică ?

^ (Sugestie) îți amintești că am fost o dată amândoi în Ginza ^{să} facem un sondaj ?

haide, domnule Pasăre-arc f Puteai să-ți dai seama că

Uc

într-o fabrică de peruci ! Te surprinde ?

. Ți-am povestit data trecută cum am reușit să scap, după ^{JU}t nătate de an, de aleasa școală-închisoare de la munte. Am

472

Haruki Murakan

lânchezit apoi acasă, ca un câine cu piciorul rupt, și cam atunci mi-a venit în cap ideea cu fabrica de peruci. Mi-c amintit că mi-a spus o dată șeful de la firmă, mai mult glumă cred, că nu aveau destule fete la fabrică și că ar fi dispuși să mă angajeze dacă doream să muncesc acolo, mi-a arătat o broșură și ce-am văzut în ea m-a impresionat grozav, încă de atunci am cochetat cu ideea de a lucra fo; fabrica aceea. Șeful mi-a spus că fetele implantează manuaț[^] firele de păr în peruci, că acestea sunt produse foarte delicate[^] și nu se pot face în serie precum vasele de aluminiu. Ca să obțu-jl o perucă de calitate, trebuie să introduci fiecare smoc de păr cal foarte multă grijă. Nu ești de părere că e o muncă extraordinatijj de migăloasă ? Poți să și leșini până termini una. Cam câte /wŃj| de păr crezi tu că are un singur cap ? Câteva sute de mii, s*H știi! Ca să faci treabă bună, trebuie să implantezi firele manud^f; la fel ca răsăturile pe plantațiile de orez. Dar nici una dintrK fetele de aici nu se plânge de muncă, deoarece e o zonă în coî*f iernile durează mult și femeile sunt obișnuite încă din timpuajjf. străvechi să și le petreacă cu lucrul de mână pe care să poatije scoate apoi un ban. Probabil că de aceea au și ales aceasfâjff zonă pentru fabrică. ScJ

Dacă vrei să știi, nu mi-a displicut niciodată lucrul djffc mână și mi-a plăcut întotdeauna să cos - chiar cos frumos j^t deși nu cred că ți-ai dat seama. Profesoarele mă lăudau întotfj deauna la școală. N-ai fi zis asta, nu ? Dar să știi că e adevăratijjijj. Așa mi-a venit ideea să-mi petrec o parte din viață într^f fabrică de la munte, să dau din mâini de dimineața până. și să nu am timp să mă gândesc la absolut nimic, săturasem de școală, dar nu suportam nici gândul de a stai capul părinților fără să fac nimic (și sunt convinsă că nici;) nu le-ar fi făcut plăcere să mă vadă stând degeaba). Nu găsit altceva care să mă tenteze, așa că nu mi-a rămas să vin să lucrez în această fabrică.

Părinții au acceptat să-mi servească drept garanți, mi-a dat o recomandare extraordinară (cei de la firmă" apreciat întotdeauna munca prestată de mine), am trecut bine de interviul de la sediul central al firmei, iar în săptăTi următoare mi-am și făcut bagajele — de fapt nu mi-am decât niște haine și casetofonul. M-am urcat singură în tr rapid și la un moment dat am coborât și am luat un trejj[^]

Cronica păsării-arc

473

munte. Am ajuns cu bine în orașelul acesta și am trăit cu sentimentul că sunt de cealaltă parte a pământului. La început ar>i avut inima cât un purice și am crezut că am făcut o mare greșeală venind în acest loc, dar lucrurile nu stau chiar așa. Sunt deja aici de șase luni, dar n-am avut nici o nemulțumire și nici o problemă, așa că mă simt chiar foarte bine.

Nu știu de ce, dar m-au interesat întotdeauna perucile, sau mai bine zis m-au atras, așa cum unii sunt pasionați de motociclete. Nu mi-am dat seama de asta înainte de a face sondajele acelea, înainte de a vedea bărbați cu chelie (sau cum spuneau cei de la firmă, „bărbați cu mici probleme") pe care-i clasificam în cele trei categorii. Atunci am realizat cât de mulți asemenea indivizi există în lume. Nu că m-aș simți atașată în vreun fel de bărbații cu chelie. Nici nu-mi plac, nici nu-mi displac. De exemplu, dacă ție ți se rărește părul, domnule Pasăre-arc (si nu cred că o să mai treacă prea multă vreme până vei avea și tu probleme), sentimentele mele față de tine nu se vor schimba cu nimic. Singura asociație pe care o fac când văd asemenea bărbați este, după cum ți-am mai spus, cea legată de stingerea treptată a vieții și tocmai acest aspect mă interesează foarte mult. Am. auzit că omul se dezvoltă până la o anumită vârstă, când atinge punctul culminant (nu mai țin minte exact, dar parcă era vorba de

nouăsprezece sau de douăzeci de ani), după care trupul începe să intre în declin și atunci mi se pare normal « o dată cu acest proces să se subțieze și părul, ajungând să cadă treptat. Cred că e un proces firesc. Singura problemă este că ă urni chelesc de tineri, alții după ce ajung la o vârstă mai naintată, dar sunt și unii mai bătrâni care nu chelesc deloc. Știu că m-a frapat lucrul acesta și am considerat că nu e drept se întâmple așa ceva, mai cu seamă că e o parte a corpului <-a vedere. Mă rog, oricum nu e o problemă care să mă privească Personal, deși îi înțeleg foarte bine.

— In cele mai multe cazuri, nu este de vină cel căruia îi cade
Parul - mai mult sau mai puțin decât semenului său. Când am
cr Q-t la firmă, șeful îmi spunea că în nouăzeci la sută dintre
ZU^ri moștenirea genetică își spune cuvântul. Dacă se trans-
te de la bunic sau de la tată o astfel de genă, bărbatul
j P^{ec}tiv își pierde oricum părul mai devreme sau mai târziu,
iferent de măsurile preventive pe care le ia. în cazul chelirii
Se Poate pune în aplicare zicala : „Dacă vrei, poți”. Când îi vine
474

Haruki Mu

vremea genei să-și scoată colții, nu-ți rămâne decât să-i zici: „Ei hai, vezi-ți de drumul tău acum !” (Dacă gena are cumva vrea drum de care să-și vadă.) E nedrept, nu crezi ? Eu zic că e.,
Deci acum știi că sunt la o fabrică de peruci, departe de tine ' și muncesc zilnic foarte serios și mai știi la fel de bine cât d\$ mult mă interesează perucile și modul lor de realizare. Data viitoare am să-ți dau și alte detalii despre viața și munca mea de aici.
Sau mai bine nu. La revedere!

12

O fi o cazma adevărată? (Evenimentul din toiu noapții - 2)

După ce-a adormit, băiatul a avut un vis foarte clar. Știa că era vis, fapt ce-l mai liniștea puțin. Știu că acesta este vis, dar ce s-a întâmplat mai înainte n-a fost vis. 5-a petrecut cu-ade-vărat. Percep foarte bine diferența dintre cele două întâmplări.

În vis, băiatul a ieșit în grădină în toiu noapții și era singur. A luat cazmaua rezemată de trunchiul copacului și a început să sape groapa pe care o acoperise bărbatul acela. Fiind proaspăt astupată, pământul era moale și nu se săpa greu, dar cazmaua era prea grea pentru băiat. Și nu avea pantofi în picioare. Tălpile îi erau pur și simplu înghețate. Abia respirând, și-a văzut mai departe de treabă până când a ajuns la ceea ce îngropase bărbatul.

Pasărea-arc nu mai scotea nici un sunet. Bărbatul care se urcase în copac n-a mai coborât. Liniștea noapții era aproape dureroasă pentru urechile băiatului. Bărbatul dispăruse, deci. "O., dar acesta-i doar vis, gândi el. Totuși, tipătul pasării-arc \$¹ silueta ce semăna cu a tatălui său fuseseră reale, așa că nu Putea ti nici o legătură între cele două întâmplări. Ciudat însă ¹ se părea faptul că, deși visa, săpa o groapă adevărată. Și atunci cum era să mai facă distincția între vis și realitate ? Era ^{ca}zmaua aceea adevărată sau doar o cazma din vis?

^u cât se gândea mai mult, cu atât devenea mai confuz. De ^eea, a decis să-și concentreze toată energia pe săpatul gropii.

az^{maua} a atins în cele din urmă lucrul îngropat.

, Băiatul a avut grijă să îndepărteze tot pământul din jurul
Cc^{eluței} ca să nu o deterioreze. S-a lăsat în genunchi și a
oș-o din groapă. Nu plutea nici un nor ne cer, așa că lumina
de?" Se rev^{Ar}sa nestingherită pe pământ, în vis nu-i era teamă
bn o^C ^^{ur}i^ozitatea îi dădea puteri neașteptate. A desfăcut
e^{luța} și a găsit în ea o inimă de om. I-a recunoscut forma
476

Haruki Murakan

si culoarea, doar văzuse așa ceva în enciclopedia lui. Inima er încă proaspătă și vie și se mișca precum un bebeluș abandonat Normal, nu mai trimitea sânge prin cele câteva artere rămasej dar pulsa. Băiatului

îi răsuna niște *bătăi puternice* în urechi dar erau ale propriei sale inimi. Inima îngropată și cea a băii--tului băteau la unison, comunicând una cu cealaltă.

Își reglă respirația și-și spuse ferm: „Nu-ți fie teamă de ea, Este doar o inimă de om, așa cum ai văzut-o în enciclopedie.; Oricine are inimă. Și eu am". O împacheta la loc, cu mâini" sigure, o puse pe fundul gropii și o acoperi cu pământ. Nivelă pământul cu picioarele goale, ca să nu-și dea nimeni seama că fusese săpată o groapă acolo. Rezemă cazmaua de copac, **așșt**. cum o găsisese. Pământul era rece ca gheața. Băiatul se cațără[^] pe pervaz și se întoarse în camera lui. Își scutură pământul d% pe tălpi în coșul de gunoi ca să nu murdărească așternutul și, se îndreptă spre pat. În clipa aceea și-a dat seama că era cineva în patul lui, că dormea în locul lui. /.

Băiatul a tras plapuma la o parte, supărat, îi venea sfc strige: „Hei, afară de-acolo! E patul meu!" însă n-a fost ÎBs stare să rostească vorbele pentru că și-a dat seama că în pftt» era el însuși. Dormea profund și liniștit. Băiatul rămase parai lizat locului, nefiind capabil să scoată un sunet. A, deci e» dorm deja în pat, atunci unde să doarmă *acest eu?* A fost priffif* dată când i s-a făcut frică - o teamă paralizantă pe care O simțea până în măduva oaselor, îi venea să strige, să urle fi* să-l audă *eul* care dormea în pat și toată lumea din casă, da# își simțea vocea sugrumată. N-a reușit să scoată nici un sunet Absolut nici unul. A pus mâna pe umărul *eului* care dormea *fi* l-a scuturat zdravăn, dar n-a reușit să-l trezească. Nu-i mai rămăsese decât să-și arunce canadiana pe joăj să se strecoare în pat, împingându-l mai spre centru pe care dormea, ca să-și facă și lui puțin loc. Dacă nu pr astfel, urma să fie expulzat din lumea căreia îi aparținea.. Înghesuit și fără pernă, a adormit de îndată ce s-a băga! pat. Îi era imposibil să mai gândească.

Când s-a trezit dimineată, băiatul era în mijlocul pat singur. Perna era sub capul lui, ca de obicei. S-a ridicat' și a privit prin cameră. La prima vedere, n-a văzut schimbare - avea aceeași masă, același birou, același același lampadar. Ceasul din perete arăta șase și douăz

Cronica pășării-arc

477

mi;' na u rinii opri

minute. Ceva i se părea totuși ciudat băiatului. Arătau toate la fel, dar nu era locul în care se culcase. Aerul, lumina, sunetul, mirosul - toate păreau puțin diferite față de ceea ce știa fi. Poate alții n-ar fi observat, dar el *simțea*. A dat plapuma parte și s-a privit cu atenție. Și-a ridicat mâinile, și-a U degetele — se mișcau ca și până acum. Picioarele reacțio--; t>le la comenzi, nu simțea nici o durere și nici o mâncă-S-a ridicat și s-a dus la toaletă. După ce a urinat, s-a în fața oglinzii și și-a analizat atent chipul. Și-a dezbrăcat pijama, s-a urcat pe un scaun și și-a privit trupul reflectat în oglindă. Avea pielea fină și n-a constatat nimic neobișnuit. Și totuși ceva nu mai era la fel. Avea sentimentul că *eul* său fusese strămutat într-o carcasă nouă și nu se putea obișnui cu acel trup nou. Ceva nu se mai potrivea. L-a copleșit o senzație vagă de neputință. A încercat să-și strige mama, dar nu putea articula nici un cuvânt. Corzile vocale păreau incapabile să pună aerul de acolo în mișcare, iar cuvântul „mamă" părea să fi dispărut din lume. Băiatul și-a dat seama în cele din urmă că nu cuvântul dispăruse.

13 Tratamentul secret al lui M

Lumea artiștilor pătată / umbrită de ocultism

Extras din publicația lunară----, Decembrie

[...] Tratamentele oculte, care au început să-i scoată parcă din minți pe cei din lumea artiștilor, se răspândesc mai întâi de la unul la altul, dar în anumite situații este clară participarea unor organizații secrete.

Să luăm ca exemplu cazul „M" : 33 de ani, a debutat ca actriță cu zece ani în urmă, în seriale de televiziune, a fost bine primită, a avut roluri principale la televiziune și pe marele ecran, iar cu șase ani în urmă s-a căsătorit cu un adevărat specialist în afaceri imobiliare. N-au fost probleme în primii doi ani de căsnicie. Afacerile lui mergeau bine, iar ea s-a bucurat de mare succes în câteva filme. Brusc, cluburile și buticurile deschise în Roppongi pe numele ei au început să emită cecuri fără acoperire, pentru care a fost învinovățită. Ea nu și-a dorit de la bun început să intre în afaceri, dar i-a forțat oarecum mâna soțul ei, care voia să-și extindă afacerile. Unii sunt de părere că ar fi vorba de fraudă la mijloc. Mai trebuie ținut cont și de faptul că M nu s-a împăcat niciodată bine cu socrii ei. < S-a răspândit curând vestea' că M avea necazuri

cu soțul ei, și nu după multă vreme s-au despartit. Formalitățile de divorț s-au terminat cu doi ani în urma, după ce i-a ajutat un judecător să-și lichideze datoriile. Imediat după aceea, M a început să dea semne de depresie nervoasă și* din cauza tratamentului pe care l-a primit, practic s-a retras.¹ Conform unei surse de la studioul pentru care lucra, M a devenit după divorț victima unor halucinații. Și-a deteriorat și tatea cu tot felul de pastile anti-depresive, încât unii au ajuns să spună: „S-a terminat cu ea de acțiță”.

„Îmi pare rău, dar nu mai pot face nimic pentru dur voastră”, i-a spus ea, pierdută. Există o persoană careia putea prezenta, dar trebuie să păstrezi secretul absolut, scoateți un singur cuvânt

Cronica păsării-arc

legătură cu asta, o să regretați profund. Clar?”

Lui M i s-a spus să meargă într-un anumit loc, unde a fost pusă față-n față cu un bărbat ce avea o pată albastră pe față. Bărbatul, în jur de treizeci de ani, n-a scos nici un sunet cât a stat ea acolo, dar tratamentul lui a fost „incredibil de eficient”. M a refuzat să divulge prețul tratamentului, dar ne imaginăm că „taxa pentru consultație” a fost substanțială.

Este tot ce știm în legătură cu tratamentul misterios căruia i-a fost supusă M. Am aflat de la o prietenă „foarte apropiată” și de încredere. La început a trebuit să ajungă la „un anumit hotel din centru”, unde s-a întâlnit cu un bărbat care a condus-o la „vindecător”.

Conform altei surse, „M și-a pierdut puterea de concentrare de care are nevoie o acțiță și este de-a dreptul șocant în ultima vreme aspectul ei fizic. Este incredibil că o persoană atât de serioasă a suferit o asemenea schimbare psihică din pricina unor probleme materiale, mai cu seamă că i-a rămas, după încheierea divorțului, o sumă destul de frumusească și s-ar fi putut desfructua o vreme și fără să muncească”.

Un rudă mai îndepărtată de-a M era soția unui politician „umit”, fost ministru. O consilieră pe M ca pe propria ei fiică, i-a recomandat-o unei femei [c] Practica un fel de tratament

numai pentru clientelă

479

foarte aleasă, din înalta societate. M a frecventat-o cu regularitate timp de un an de zile, pentru a-i fi tratată starea depresivă. Nimeni nu știe în ce a constat tratamentul și nici M nu a divulgat absolut nimic în legătură cu asta.

Indiferent de metodele folosite, se pare că au avut efect. Nu după multă vreme, M a încetat să mai consume antidepresive și ca urmare i-au trecut pungile de sub ochi, părul și-a recăpătat strălucirea și era din nou frumoasă. Și-a revenit psihic treptat și a urcat din nou pe scenă. La vremea aceea terminase cu tratamentul.

Totuși, în octombrie anul acesta, când coșmarurile care o chinaseră atâta amar de vreme păreau să se fi stins complet, i-au reapărut, din senin, simptomele bolii. Nici nu se putea să pice într-un moment mai prost: o aștepta un rol principal pe care nu-l putea juca în starea fizică și psihică respectivă. A luat legătură cu femeia care o tratase, dar aceasta i-a spus că, din anumite motive, nu „mai practică meseria”.

Au plecat spre locul tratamentului dintr-o parcare subterană, „într-o mașină neagră”. Cât despre tratament, nu am reușit să aflăm absolut nimic. Se spune doar că M i-ar fi mărturisit prietenei ei: „Oamenii ăia au niște puteri extraordinare. Dacă îmi încalc promisiunea, o să mi se întâmple ceva îngrozitor”.

480

M a fost o singură dată în locul respectiv și nu a mai avut nici o criză după aceea. Am încercat să o abordăm direct pe M ca să obținem informații despre tratament și despre persoana misterioasă dar, așa cum era de așteptat, a refuzat să ne

Haruki Murakami

primească. Conform unei surse sigure, „organizația” evită general contactul cu lumea . . . tilor și se ocupă de politicieni oameni de afaceri mai secretoși. Contactele noastre cu lumea artiștilor nu au dat rezultate până acum. [...]

14

Bărbatul care aștepta

De ce anume nu se poate scăpa

Nici un om nu e o insulă

Trecuse de ora opt și totul era învăluit în beznă când am deschis poarta din spate și am ieșit. Porțiunea aceea era atât de îngustă, încât abia reușeam să mă strecur prin ea. Avea mai puțin de un metru înălțime și fusese cu înțelepciune camuflată de un colț al gardului ca să nu fie detectată cu ușurință. Era ca de obicei luminată de lampa rece de neon din grădina lui Mai Kasahara.

Am trântit poarta ușor și am luat-o pe alee. Trecând pe lângă garduri, am aruncat câte o privire prin sufrageriile și camerele de zi ale oamenilor și i-am văzut servind cina sau uitându-se la televizor. Aleea era inundată de miros de mâncare ce venea dinspre ferestrele bucătăriilor sau dinspre hote. Am văzut un licean care făcea acorduri la o chitară electrică cu volumul dat la minimum și la o altă fereastră de la etaj am ²arit o fetiță care stătea la biroul ei și învăța foarte serios. Un cuplu se certa de zor de li se auzeau vocile până pe alee. Un Bebeluș plângea în hohote, într-o altă casă suna un telefon. ^{Ke}alitatea se revărsa pe alee prin sunete, mirosuri, imagini, ^{so}ncitări sau răspunsuri, precum un vas cu apă prea plin. Eram încălțat cu teniși ca să nu fac gălăgie. Nu puteam merge ^{C1} prea repede, nici prea încet, pentru că cel mai important

era să nu atrag atenția, să nu las „realitatea” aceea să

Prindă. Cunoșteam toate cotloanele, toate obstacolele. Mă eam strecura pe alee și noaptea fără să mă împiedic de Când am ajuns în spatele casei mele, m-am oprit, am ^{Vlt} în jur și am sărit gardul cel scund.

482
Haruki Mur

Casa îmi apărea în întuneric precum carcasa unui anii uriaș. Am descuiat ușa de la bucătărie, am aprins lumina? am schimbat apa din bolul motanului. Am luat din dulap conservă cu mâncare pentru pisici și am deschis-o. Macrouf auzit ce se întâmplă și a apărut de nu știu unde. Și-a fre de câteva ori capul de piciorul meu și apoi s-a repezit la mânca Până a mâncat el, am luat o bere rece de la frigider. De ciii[j] mâncăm întotdeauna la „reședință” - ce-mi pregătea Scottt soară — așa că acasă nu-mi mai făceam decât o salată sau îqgi tăiam o felie de brânză. După ce mi-am băut berea, l-am luat p» motan în brațe să mă încredințez - cum făceam mereu-căldura și moliciunea blăunii lui. Pentru că ne petreceam zhj în locuri separate, ne plăcea să ne confirmăm reciproc înt cerea acasă.

În seara aceea, când m-am descălțat la intrare și am înt mâna ca să aprind lumina, am simțit o prezență. Am rămas j mâna în aer și cu urechile ciulite. Nu se auzea nimic, dar i simțit un miros ușor de tutun. Era cineva în casă, cineva i aștepta să mă întorc, cineva care cu câteva clipe în urmă J săturase de așteptat, își aprinsese o țigară și trăsese cât fumuri cu fereastra deschisă... dar mirosul se simțea. Nu pul fi o persoană cunoscută. Casa era încuiată încă și nu cunoș pe nimeni care să fumeze, cu excepția lui Nucșoară Akass Ea nu m-ar fi așteptat pe întuneric dacă voia să mă vadă

Am întins instinctiv mâna, pe întuneric, după bâta de ba dar nu mai era acolo. Se afla acum pe fundul fântâniei, încep să-mi bată inima atât de tare, încât aveam senzația că o s&ji iasă din piept. Sunetul ce-mi răsuna în urechi părea dreptul ireal, încercam să-mi controlez respirația, gândind^ că poate nu aveam nevoie de bâta. Dacă acel cineva să-mi facă rău, nu m-ar fi așteptat înăuntru. Și totuși] mâncau palmele și căutau parcă bâta. Macrou apăru și undeva, din întuneric, ca de obicei, și începu să mi frecându-și capul de piciorul meu. Nu părea flămând obicei și mi-am dat seama de asta după cum torcea. Am' mâna și am aprins lumina din bucătărie.

— Scuzați-mă, dar v-am luat-o înainte și i-am dat pis mănânce, spuse bărbatul care ședea pe canapeaua din i de zi, cu un ton destul de familiar. V-am așteptat foarte j domnule Okada, și pisica mi-a stat numai în picioa

Cronica păsării-arc

483

mieunat tot timpul. Sper că nu vă deranjează că am luat din dulap o cutie cu mâncare și i-am dat-o. Să fiu cinstit, nu mă prea pricep la pisici.

Nu părea că are de gând să se ridice. L-am privit cum vorbea de pe canapea și n-am zis nimic.

— Probabil că sunteți șocat că ați găsit pe cineva în casă, stând pe întuneric și așteptându-vă. Vă rog din suflet să mă scuzați, dar dacă aș fi stat cu lumina aprinsă, n-ați mai fi intrat. Nu am venit să vă fac nici un rău, așa că vă rog nu mă mai priviți așa. Vreau doar să stau de vorbă cu dumneavoastră.

Era un bărbat scund, îmbrăcat în costum. Nu-mi dădeam seama cât era de înalt pentru că ședea, dar nu putea avea mai mult de un metru cincizeci. Cât despre vârstă, probabil între patruzeci și cinci și cincizeci de ani. Era durduliu, ca o broască, și avea chelie — cu siguranță făcea parte din categoria *pin*, conform clasificării lui Mai Kasahara. Peste urechi îi atârnav câteva smocuri negre de păr, dar forma lor ciudată nu făcea decât să scoată și mai mult în evidență chelia. Nasul mare părea înfundat după felul în care se dilata și se contracta cu

zgomot, ori de câte ori respira. Purta ochelari cu rame groase din metal. Pronunța unele cuvinte strâmbând din buza superioară, ceea ce făcea să i se vadă dinții îngălbeniți de tutun. Era fără îndoială una dintre cele mai urâte ființe umane pe care le întâlnisem vreodată și nu numai că era urât, dar avea chiar un aer sinistru, greu de descris în cuvinte, care semăna cu senzația pe care ți-o lasă atingerea unei ploșnițe uriașe pe mtuneric. Arăta mai degrabă ca un coșmar de mult uitat decât ^{ca} o ființă umană.

~ Vă deranjează dacă fumez ? întrebă el. Am încercat să ^{ma} abțin, dar e cumplit să aștepti atât de mult fără să fumezi, "tei ales când acest obicei prost ți-a intrat în sânge.

Am dat doar din cap pentru că nu mă simțeam încă în stare ^{a r}ostesc vreun cuvânt. Bărbatul cel ciudat a scos din buzu-^{ar}ul hainei o țigară Peace fără filtru, a băgat-o în gură și a ^aPărat un chibrit cu un zgomot ferm și uscat. A luat bolul J^{os} & ^aarunca^t chibritul în el. Deci avea de gând să-l

Pisicii

fol,

j ^{Sea}scă mai departe ca scrumieră, mi-am zis eu. Trăgea fum stuf^{l6pt ou} Plăcere evidentă, încruntându-și sprâncenele ^{ase} și gemând ușor. De fiecare dată când trăgea din țigară, capătul fosforescent al acesteia arzând liniștit. Am

484

Haruki Mu

Cronica păsării-arc

485

deschis ușa dinspre verandă ca să vină aer proaspăt. Pic puțin. Nu vedeam și nu auzeam ploaia, dar o simțeam di^l miros.

Bărbatul era îmbrăcat cu un costum maro, cămașă alt cravată roșie — toate de proastă calitate și cu același grad uzură. Culoarea costumului mă ducea cu gândul la o rablă mașină vopsită de mântuială de un amator, iar cutele ad care brăzdau pantalonii și haina arătau ca niște văi prii într-o fotografie din avion. Cămașa căpătase o nuanță gălbv și un nasture stătea să cadă. Cu nasturele de sus deschiat] cu gulerul îndoit, părea a fi cu un număr sau două mai mic Cravata, cu modelul acela ciudat de ectoplasmă deformat arăta de parcă se afla acolo de pe vremea fraților Osmon Oricine îl vedea își dădea imediat seama că nu dădea doi ba pe vestimentație. Lăsa impresia că nu poate suferi dar nu avea încotro și trebuia să se îmbrace când se întâlțj cu cineva. Probabil că purta aceleași lucruri până se uzau i tot - ca un țaran care-și muncește măgarul până la epuiza chinuindu-l de dimineața până seara.

După ce-a absorbit în plămâni toată nicotină de care nevoie, a răsuflat ușurat și mi-a aruncat un zâmbet de fapt a fost ceva între zâmbet și rânjet.

— îmi cer scuze că mă prezint atât de târziu, spuse el. obicei nu sunt așa de necioplit. Mă cheamă Ushikawa și m; meu se scrie cu ideogramele ce reprezintă cuvintele „vacă”j „râu”. E ușor de reținut, nu? Toată lumea îmi spune Uș Ciudat, dar când mă aud strigat astfel, mă simt ca un b<Hj am ajuns chiar să privesc cu un aer familiar vacile și boii J pe câmp. Numele sună foarte ciudat uneori, nu-i așa, domn» Okada? Al dumneavoastră este frumos: „deal” și „parcelăj orez”. Uneori îmi doresc și eu să am un nume mai normal,j din păcate nu avem posibilitatea să-l alegem. O dată ce născut pe lumea asta Ushikawa, apoi așa rămâi toată viat că-ți place, fie că nu. Toată lumea mă strigă Ushi încâj școala primară, dar n-am ce face. Toți cei pe care-i ch<Șj Ushikawa sunt strigați Ushi. Se spune că numele tră< persoana, trupul acesteia, dar eu sunt de părere că lucf stau exact pe dos — trupul începe să semene tot mai numele. Deci, eu sunt Ushikawa și dacă vă face plăcere,; să-mi spuneți Ushi.

M-am dus la bucătărie și mi-am scos o cutie de frigider. Nu i-am oferit și lui pentru că nu eu îl invitafl jnine. N-am scos o vorbă și mi-am văzut de bere. Ushikawa tăcea și el și trăgea din țigară. Nu m-am așezat pe scaunul din fata lui, ci am rămas în picioare rezemat de perete, așa că-l priveam de sus. In cele din urmă și-a stins-o în bolul pisicii și ^aridicat ochii spre mine.

— Sunt sigur că vă întrebați cum de-am ajuns aici, domnule Okada. Am dreptate? Erați convinși că ați încuiat ușa și, de fapt, era încuiată, dar eu am cheie, o cheie adevărată. Uitați-o !

A băgat mâna în buzunarul hainei, a scos un breloc cu o cheie prinsă de el și mi-a întins-o să o văd. Da, chiar semăna cu cheia de la casa aceasta, dar ce mi-a atras atenția a fost brelocul. Semăna perfect cu al

lui Kumiko - un breloc simplu, din piele verde, cu un inel care se deschidea mai ciudat.

— E adevărată, spuse Ushikawa. Vedeți, brelocul este al soției dumneavoastră și ca să nu existe nici un dubiu, vreau să menționez că ea mi l-a dat personal. Nu l-am furat și nici nu i l-am luat cu forța.

— Unde e Kumiko ? am întrebat cu o voce care parcă nu era a mea.

Ushikawa și-a scos ochelarii și i-a privit ca și când verifica dacă erau curați. I-a pus la loc pe nas și-a zis:

— Știu exact unde este. De fapt, eu am grijă de ea.

— Aveți grijă de ea ?

— Să nu mă înțelegeți greșit, n-am vrut să spun ceea ce probabil ați gândit dumneavoastră, zise el cu un zâmbet insinuant în colțul gurii. Când a zâmbit, fața lui mi s-a părut asimetrică, iar ochelarii s-au ridicat într-un unghi straniu. Nu vă mai uitați la mine așa. Am grijă de ea în sensul că o ajut la tot felul de treburi, fac comisioane și alte fleacuri. Nu sunt decât un fel de lacheu. Știți, ea nu poate ieși din casă.

— Nu poate ieși din casă? am repetat eu ca un papagal. A ezitat puțin și și-a trecut limba peste buze.

— A, deci nu știți. De fapt, nu-mi dau seama dacă nu poate ieși din casă sau nu vrea. Sunt sigur că ați vrea să aflați, dar ^{vă} rog să nu mă întrebați pentru că nici eu nu cunosc toate Amănuntele. Pot să vă asigur însă că nu aveți motive de îngrijorare. Nu e ținută în casă împotriva voinței ei. Nu ne aflăm Jftr-un film sau într-un roman, așa că nu facem asemenea lucruri

^ pus cutia cu bere jos, la picioarele mele, cu multă grijă. —Vă rog să-mi spuneți de ce ați venit.

486

Haruki Murako

S-a bătut peste genunchi de câteva ori cu palmele înte și apoi a dat puternic din cap.

— A, da! M-am luat cu prezentările și am uitat să vă sj de ce-am venit. Așa fac mereu, mă axez pe mărunțișuri și de lucrurile esențiale. Este cel mai mare defect al meu. I nu-i de mirare că fac tot timpul prostii! Deși v-o prezint întârziere, situația este următoarea: lucrez pentru fratele dumneavoastră. Mă cheamă Ushikawa, dar asta v-am deja. Lucrez pentru Dr. Noboru Wataya ca secretar particular dar nu unul obișnuit, așa cum au membrii Dietei, anumite persoane foarte stilate pot fi secretari particulari în' asemenea situație. Termenul acoperă o gamă largă. Sunt tari și secretari, unii mai stilați, alții mai puțin, iar eu parte din această ultimă categorie. Dacă ar fi să-i compar secretari cu spiridușii, apoi mărturisesc ca mă număr prim cei de joasă speță, cei care dau târcoale prin colțurile toal și dulapului, dar nu mă plâng. Unul ca mine nici n-ar pui ieși în față, n-ar putea apărea în lume, pentru că i-ar strici! imaginea profesorului Noboru Wataya. Cei care apar în camerelor de luat vederi trebuie să fie arătoși și isteți, pitici cu chelie. Dacă m-aș arăta eu cu mutra mea și n prezenta ca secretar particular al domnului Noboru Watay% lumea ar izbucni pur și simplu în răs. Și ce-ar mai râde! dreptate, domnule Okada? Eu tăceam și el turuia.

— Eu nu mă ocup decât de lucrurile pe care nu le lumea, nu ies niciodată în față. Aș putea spune că sunt s carul din umbră, asta e specialitatea mea. Un exemplu ar fi ce fac pentru doamna Kumiko. Vă rog să nu mă înțelegeți nu sunt chiar o mârțoagă de rând și dacă așa v-am impresia, e o greșeală de neiertat din partea mea. Vreau să că doamna Kumiko este sora mai mică a profesorului Noi Wataya, unica soră, și mă simt deosebit de onorat că mi încredințat sarcina de a-i purta de grijă. Vorbesc foarte & Cred că sunt total nepoliticos acum, dar v-aș ruga mult dați și mie o bere. Mi s-a făcut sete de atâta vorbit. Dacă deranjează, îmi iau singur. Știu unde e, pentru că mi-an libertatea de a trage cu ochiul prin frigider în timp ce așteptat.

Am dat din cap. Ushikawa s-a dus la bucătărie și a l¹ sticlă de bere din frigider. S-a așezat apoi iar pe canapea,

Cronica păsării-arc

487

sticla la gură, savurând berea cu plăcere evidentă. Mărul lui Adam i se plimba deasupra nodului cravatei ca un animal viu.

— Pe cinstea mea, domnule Okada, o bere rece la sfârșitul zilei este cel mai grozav lucru pe care ți-l poate oferi viața. Unii, mai mofturoși, susțin că berea prea rece nu e bună, dar eu nu sunt de această părere. Prima bere trebuie să fie foarte rece, încât abia să o poți bea. A doua, un pic mai puțin rece... dar

prima să fie ca gheața, atât de rece încât să simt, că-mi zvâcnesc tâmplele. Așa prefer eu berea. Am rămas în picioare, rezemat de perete. Am mai luat o gură de bere. Ushikawa a examinat atent camera, câteva minute, cu buzele strânse.

— Vreau să vă spun, domnule Okada, că este foarte curat la dumneavoastră, având în vedere că locuiți fără soție. Sunt foarte impresionat. Eu sunt un dezastru în privința asta. Mi-e și jenă să mărturisesc, dar la mine e întotdeauna dezordine, gunoiul stă grămadă - ca într-o cocină de porci, ce mai! N-am mai spălat cada de mai bine de un an. Am uitat să vă spun că și pe mine m-a părăsit soția acum cinci ani, așa că vă înțeleg, domnule Okada, sau, ca să nu dau iar naștere la interpretări greșite, înțeleg ce simțiți. Situația mea nu a semănat cu cea în care v-ați aflat dumneavoastră și bine-a făcut soția mea că m-a părăsit, pentru că am fost cel mai oribil soț din lume. N-am de ce mă plânge, dimpotrivă am admirat-o că m-a suportat cât m-a suportat. Am fost un ticălos fără de margini, o snopeam în bătaie. Eu nu obișnuiesc să bat oamenii, dar pe ea o băteam. Aveam inimă de păduche pur și simplu, în afara casei eram numai lapte și miere; cu cât mă frecau alții mai mult, cu atât eram mai supus. Când ajungeam acasă, îmi vărsăm nervii pe soție. Știam că sunt îngrozitor, oribil, dar nu mă puteam abține. Era ca un fel de boală. O băteam până o desfiguram, și nu numai că o băteam, dar o dădeam cu capul de pereți, o trânteam pe jos și o loveam cu picioarele, turnam apă caldă pe ea, dădeam cu lucruri în ea și câte și mai câte. Groaznic am fost! Dacă se băgau copiii și încercau să mă omoare, îi băteam și pe ei. Cel mare avea șapte-opt ani. Nu îi unpegeam doar la o parte, ci aruncam în ei cu ce nimeream.

fost un diavol adevărat. Nu mă puteam controla, nu mă opri. Atingeam câte un punct când îmi spuneam că era să mă opresc, că am făcut destul rău, dar nu știam cum să mă opresc. Vedeți cât am fost de oribil? Acum cinci ani, fiica mea avea cinci ani, i-am rupt intenționat o mână,

488

Haruki Murakami

pur și simplu i-am trosnit-o. Asta a pus capac la toate și at soția mea s-a hotărât să ia ambii copii și să plece de-acasă! Săturase și consider că era normal. De atunci nu i-am văzut pe nici unul. Nici măcar n-am mai auzit de ei. Dar ce i fac? A fost vina mea.

Eu am rămas tăcut în continuare. Motanul a venit lângă mine și a mieunat scurt. Voia să fie băgat în seamă.

— Îmi pare rău că v-am reținut cu toate prostiile mele. Mă aveam de gând să vă plictisesc cu atâtea detalii. Cred că v-ați întrebat care este motivul pentru care am venit aici astă seară? Ei bine, să știți că n-am venit pentru taclale, ci cu trebuit serioase. Profesorul - adică Dr. Noboru Wataya - mi-a cerut să vă văd. Și acum am să vă spun ce v-a transmis, așa vă rog să fiți foarte atent.

În primul rând, domnul Dr. Wataya nu se opune reconcilierii dumneavoastră cu doamna Kumiko. Cu alte cuvinte, nu avea nimic împotriva dacă vreți să reluați relația, în moment de față, doamna Kumiko nu are asemenea intenții, așa că oft se va întâmpla nimic în viitorul foarte apropiat, dar dacă opuneți categoric divorțului și vreți să mai așteptați, lui este dispus să accepte. Nu mai insistă să divorțați așa cum a făcut mai de mult și nici nu-l deranjează dacă doriți comunicați ceva doamnei Kumiko prin intermediul meu. fruntările dure au luat sfârșit și se întrevede reluarea relațiilor diplomatice. Cam asta ar fi prima parte a misiunii mele. Oțf, părere aveți, domnule Okada?

M-am lăsat pe dușumea și am mângâiat capul motanului. dar n-am scos o vorbă. Ushikawa s-a uitat la mine și la vreme, după care a continuat:

— Normal, nu doriți să spuneți nimic până nu ascultați i ce am de zis. Voi merge deci până la capăt. Iată al doilea aspect al misiunii mele și am impresia că e puțin mai complicat; că are legătură cu articolul „Casa spânzuraților” care a apărut într-un săptămânal. Nu știu dacă l-ați citit sau nu, dar este un articol foarte interesant, care merită să fie citit. Terenul ghinionist din elegantul cartier Setagaya. Mult cei care au locuit aici au avut parte de morți premature, misterioase sau o fi cumpărat terenul? Ce se întâmplă dincolo de gard? Enigmă după enigmă...”

Oricum, domnul Dr. Wataya a citit articolul și a realizat această „casă a spânzuraților” se află în apropierea dumneavoastră, domnule Okada. A început să-l frământă ideea i

exista o legătură între dumneavoastră și ea. A făcut investigații... sau mai bine mărturisesc că acest Ushikawa cu picioarele scurte și-a luat libertatea de a face investigații și — ce să vezi! — tocmai dumneavoastră, domnule Okada, erați cel care făcea naveta zilnic între cele două case, foarte preocupat de tot ce se petrece înăuntru. Am fost pur și simplu uimit de inteligența domnului Dr. Wataya și de puterea lui de a intui lucrurile.

Până acum nu s-a publicat decât un articol, fără urmări, dar cine știe ce-o să se mai întâmple de-acum încolo? Cenușa nestinsă se poate reaprindi oricând. Este o poveste destul de interesantă, așa că domnul Dr. Wataya este cam nervos din pricina ei. Dacă numele cumnatului său ar apărea într-un asemenea context neplăcut, ar ieși un scandal îngrozitor. Domnul Dr. Wataya este la urma urmei omul zilei și mass-media ar sări pur și simplu în aer. Apoi mai iese la iveală și relația dintre dumneavoastră și Kumiko. Vă dați seama ce proporții ar lua totul ? în fond, oricine are pe suflet ceva care n-ar trebui divulgat publicului larg, nu? Mai ales când e vorba de viața privată, iar pentru cariera domnului Dr. Wataya este un moment foarte delicat. Trebuie să-și ia toate măsurile de siguranță până se vede lansat. Deci, pe el l-ar interesa următoarea afacere : renunțați să mai dați târcoale „casei spânzuraților” și el se va gândi foarte serios cum să repare relația dintre dumneavoastră și doamna Kumiko, să v-o dea înapoi. Cum vi se pare, domnule Okada? M-am exprimat suficient de clar?

— Probabil, am spus.

— Și ce părere aveți ? Doriți să meditați la ceea ce aveți de făcut ?

M-am gândit un pic în timp ce mângâiam motanul.

— Nu înțeleg. Ce l-a determinat pe Noboru Wataya să creadă că așa avea vreo legătură cu casa aceea ? De unde i-a venit ideea ?

Ushikawa arboră un zâmbet larg, dar ochii i-au rămas ca sticla. A scos din buzunar un pachet turtit de țigări și a scăpărat un chibrit.

~ Of, domnule Okada, îmi puneți niște întrebări încuetoare ! Vă rog să nu uitați că eu nu sunt decât un umil mesager. Un porumbel călător prostănac. Plimb hârtii de colo-colo. Cred că înțelegeți ce vreau să spun. Vă atrag totuși atenția că domnul Dr. Wataya nu-i prost deloc. Știe să-și folosească creierul mai are și un al șaselea simț, un simț pe care oamenii obișnuiți nu-l au. Și permiteți-mi să vă mai spun ceva: domnul Dr. Wataya are o forță extraordinară pe care o poate exercita

490

Haruki Murakami

asupra oricui și care devine pe zi ce trece tot mai puternic. Mai bine ați ține cont și de lucrul acesta. Vă cred că aveți motivele dumneavoastră să nu-l înghițiți - și asta chiar nu ; privește deloc, n-aveți decât -, dar lucrurile nu se limitează numai la „a plăcea” și „a nu plăcea”. As vrea să înțelege foarte bine ce v-am spus.

j

— Dacă Noboru Wataya este atât de puternic, atunci de ce nu solicită revistei să nu mai publice și alte articole care nu-j convin? Ar fi mult mai simplu, după părerea mea.

Ushikawa zâmbi și apoi trase adânc fum în piept. ^

— Vai de mine, domnule Okada! N-ar trebui să faceți asemenea afirmații nesocotite. Locuim în Japonia, la urma urmelor unul dintre cele mai democratice state din lume. Am dreptate? Aici nu e vorba de dictatură care să-ți impună să vezi în jurul tău numai bananieri și terenuri de fotbal. Oricâtă putere of avea un politician în țara lui, nu i-ar fi tocmai simplu să suprimă articole de revistă. Ar fi mult prea periculos. Chiar dacă toate lucrurile merg ca pe roate, tot se găsește unul caft să fie mai nemulțumit. Iese ca șarpele din tufiș și astfel atrage și mai mult atenția. Nu merită să forțezi lucrurile și

e vorba de o poveste atât de arzătoare, asta-i adevărul. „j în plus, fie vorba între noi, s-ar putea să mai existe și atâtea probleme complicate în toată afacerea asta, de care habar n-aveți domnule Okada. Atunci n-ar mai fi implicat numai scumpul nostru Dr. Wataya și lucrurile ar lua o cu totul altă întorsătură. Hai să comparăm asta cu mersul la dentist. Să zicem că novo-căina își face efectul și toate merg bine, dar la un moment < se atinge un nerv și pacientul sare de pe scaun de că în cazul nostru ar putea exista cineva care să sară în sfil înțelegeți ce spun ? Nu vreau să vă ameninț, dar am impresii și sunt vulpe bătrână, să știți — că vă lăsați târât teritoriu foarte periculos fără

să vă dați seama.

Am avut impresia că Ushikawa a zis tot ce-a avut de spus

— Vreți să spuneți că trebuie să mă retrag până n-o] Ushikawa dădu din cap.

— Este ca și când ați bate mingea în mijlocul stră foarte periculos.

— Și în plus i-ar provoca foarte multe neplăceri lui Wataya, înțeleg. Deci, dacă nu-mi mai bag nasul și-mi va| treabă, mă pune în legătură cu Kumiko.

— în mare, cam așa stau lucrurile.

Am băut o înghițitură de bere și apoi am spus:

Cronica păsării-arc

491

— Vreau să știți un lucru. Am de gând să o aduc pe Kumiko înapoi, dar cu propriile mele forțe, nu cu sprijinul lui Noboru Wataya. N-am nevoie de ajutorul lui. Ați avut dreptate când ați afirmat că nu-mi place omul ăsta, dar, după cum ați spus și dumneavoastră, nu mai e o chestiune care să țină de ce-ți place și de ce nu. Lucrurile sunt mult mai profunde. Nu e vorba că nu-mi place, dar *nu pot accepta nici simplul fapt că exista pe lumea asta și refuz orice târg cu el*. Vă rog să-i transmiteți exact așa, iar dumneavoastră să nu mai călcați aici fără permisiunea mea. Este casa mea, nu hol de hotel sau gară.

Ushikawa a mijit ochii și m-a privit o vreme dindărătul ochelarilor. N-a clipit nici măcar o dată. În priviri nu i se citea nici o reacție. Nu vreau să spun că ochii lui erau inexpresivi, dar tot ce se vedea în ei era ceva fabricat pentru moment, pentru ocazia respectivă, își ținea palma dreaptă, disproporționat de mare, în sus, de parcă voia să verifice dacă plouă.

— Am înțeles, spuse el. Nici nu mă așteptam să se rezolve lucrurile atât de ^simplu, așa că nu mă surprinde răspunsul dumneavoastră, în plus, nu mă las intimidat prea ușor, să știți. Vă înțeleg sentimentele și mă bucur că ați spus lucrurilor pe nume și nu ați umblat cu fofărlica, precum și pentru faptul că nu ați dat doar răspunsuri monosilabice - da sau nu. Ca porumbel călător ce mă aflu, să știți că nu mi-e deloc ușor să strâng din dinți și să plec cu coada între picioare. Nu că mă P'âng, dar m-am cam săturat să mă confrunt zilnic cu misterele Sfinxului. Meseria asta a mea nu e sănătoasă. Ajungi fără să vrei un viclean și încerci să te modelezi în funcție de situație, înțelegeți ce vreau să spun, domnule Okada? Devii bănuitor, ^Jncepi să întorci prea mult lucrurile pe toate părțile, apoi să ^{*?^u} mai crezi nici în ceea ce este simplu și clar. E îngrozitor, ^{do}mnule Okada, chiar oribil.

Deci, am să-i transmit domnului Dr. Wataya răspunsul ttimeavoastră răspicat, dar să nu vă așteptați ca lucrurile să termine aici. Vreți dumneavoastră să rezolvați problema, ^r nu e deloc simplu. Probabil că va trebui să mai vin să stăm ^o * P^{are} sⁱ n^{cer} r^ău că vă oblig să suportați un individ

Put ^ș* dizgrațios ca mine, dar vă rog să încercați cel

doⁱⁿ s^a vă obișnuiți cu *existența mea*. Nu vă port deloc pică, ^{u^e} Okada, vă rog să mă credeți, dar cel puțin deocam-fie că vă place, fie că nu, fac parte din lucrurile pe care

492

Haruki Muraka

nu le puteți înlătura după bunul dumneavoastră plac. Poat v-am prezentat problema cam ciudat, dar vă rog să mă luat ca atare. Vă promit un lucru, însă. N-am să mai năvălesc casa dumneavoastră așa cum am procedat mai devreme. Aveți? dreptate, nu e frumos. Am să mă târăsc în genunchi și am B\$* vă implor să-mi permiteți să intru. Acum n-am avut de ales^l vă rog să mă înțelegeți. Nu sunt întotdeauna atât de necioplit,, ' Contrar aparențelor, sunt și eu o ființă umană. De acum încolo. voi proceda așa cum face toată lumea — îmi voi anunța sosirea.» E bine-așa, nu ? Am să sun de două ori, închid și sun iar. Veți ști în felul acesta că sunt eu și vă veți putea spune în gândi înainte de a ridica receptorul: „A, e prostul ăla de Ushikawa!* Dar vă rog să ridicați receptorul. Dacă nu, iar vă treziți ctt* mine aici.:Eu personal n-aș vrea să procedez astfel, dar sun\$ plătit să-mi vâr nasul unde nu-mi fierbe oala, așa că atunt^ când șeful îmi spune să fac ceva, eu îmi dau toată silința rf mă supun ordinelor lui. Sper că mă înțelegeți. ;' Nu am zis nimic. Ushikawa și-a strivit țigara în bolul pisicii și s-a uitat la ceas de parcă și-ar fi amintit de ceva.

— Vai de mine, ce târziu e! Vă rog să mă scuzați că intrat fără să fiu poftit, apoi v-am plictisit și pe deasupra v-mai cerut și bere. După cum v-am spus mai devreme, nu așteaptă nimeni acasă, așa că n-am cu cine sta de vorbă, iaif când prind pe câte cineva, sunt în stare să-l țin toată noapte% Trist, nu? Vă spun cinstit că nu e bine să trăiți singur P^f multă vreme. Știți vorba aia „Nici un om nu e o insulă" saț| „Diavolul găsește de lucru și pentru leneși".

După ce și-a îndepărtat praful imaginar de pe genune netezindu-și cu palma pantalonii, Ushikawa s-a

ridicat înc

— Nu-i nevoie să mă conduceți, în fond am intrat tot sîi Am grijă să încui ușa, stați liniștit. Aș vrea să vă mai dau' ultim sfat, deși s-ar putea să nu vă facă plăcere să-l ascult există pe lume lucruri pe care e mai bine să nu le știi, bineînțeles că oamenii tocmai pe acestea vor să le știe îna de toate. E ciudat. Știu că n-am spus nimic concret ac Oare când ne vom mai vedea? Sper că totul se va schimb bine până data viitoare. M-aș bucura mult. Noapte bur

A plouat liniștit toată noaptea, dar s-a oprit spre dimii Numai prezența scârboasă a individului și mirosul de fără filtru au mai stăruit multă vreme, împreună cu umeZ

15

Ciudatul limbaj mimic al lui Scorțișoară

Ofrandă muzicală

— Scorțișoară n-a mai vorbit de când a împlinit șase ani, îmi spuse Nucșoară. Era anul în care ar fi trebuit să meargă la școală'. A încetat brusc să vorbească în luna februarie. Ne-am dat seama de acest lucru într-o seară, după ce nu scosese nici un cuvânt în ziua respectivă. Niciodată nu fusese prea vorbăreț, dar totuși vorbea. Când mi-am dat seama ce se întâmpla, am făcut tot posibilul să-l determin să vorbească. I-am vorbit eu, l-am scuturat, dar degeaba. Era ca o stană de piatră. N-am știut dacă își pierduse capacitatea de a vorbi sau dacă luase el singur hotărârea de a nu mai vorbi. Nu știu nici acum, dar oricum de atunci n-a mai scos *nici un sunet*. Nu se vaită dacă-l doare ceva și nici nu râde tare dacă îl gâdili.

Nucșoară și-a dus copilul la diverși specialiști de nas, gât și urechi, clar nici unul nu a fost capabil să găsească pricina tăcerii 'ui bruște. Toți au fost de aceeași părere: Scorțișoară auzea perfect, dar nu voia să vorbească și au tras concluzia că modificarea suferii ă ele el era de natură psihică, deoarece fizic era absolut normal. Nucșoară l-a dus și la un psihiatru, prieten de-al ei, dar ^mci acesta nu a putut determina cauza tăcerii bruște a lui Scorțișoară, i-a testat inteligența, dar nu aici era problema, ba dimpotrivă, ^s~a dovedit a fi deosebit de inteligent. Doctorul nu a detectat nici deficiențe emoționale.

— A suferit vreun șoc ? a întrebat-o psihiatrul pe Nucșoară. "• fost martorul unui eveniment anormal sau a avut parte de ^{vi}olență acasă?

Nucșoară nu găsea nici o cauză. Cu o zi înainte de tristul ^{eve}niment, fiul ei fusese normal din toate punctele de vedere:

1.

școlar japonez începe în luna aprilie.

J

494

Haruki Mura

mâncase bine, stătuse de vorbă cu ea ca de obicei, iar când venit ora culcării, s-a dus în camera lui fără nici o problemă A doua zi însă n-a mai scos nici un cuvânt. Acasă n-a a\ probleme, copilul fiind crescut de Nucșoară și de mama ei multă grijă și dragoste, neridicându-se nici măcar tonul prezența lui.

Doctorul i-a spus că nu le rămânea decât s observe cu atenție și să spere că-și va reveni într-o bună zi. El nu avea ce tratament să-i dea atâta vreme cât nu cunoștea cauza bolii. Nucșoară trebuia să-l ducă pe Scorțișoară la doctor o dată pe săptămână și poate între timp își dădeau cumva seama ce se întâmplase. Era foarte posibil să înceapă din no« să vorbească, asemenea unei persoane trezite din vis. Tot ce puteau face era să aștepte. Copilul nu vorbea, era adevărat[^] dar alte probleme nu avea...

t~

Au tot așteptat, dar Scorțișoară nu s-a mai ridicat dia străfundurile tăcerii lui adânci.

\

La ora nouă dimineața s-a deschis poarta din față, mot(F rasul electric scoțând un zgomot silențios, și mașina MercedeaS Benz 500SEL, condusă de Scorțișoară, a intrat pe alee. Anten|r telefonică ieșea prin geamul din spate ca un tentacul proaspăt înmugurit. Priveam prin jaluzelele lăsate. Mașina arăta ca uł pește răpitor uriaș, căruia nu-i era frică de nimic. Cauciucurile negre, nou-nouțe, au trasat un arc ușor pe suprafața cimentă» și s-au oprit exact în locul dorit. Trasau același arc în fiecare% dimineață și se opreau în același loc, diferența fiind de W|^ mult cinci centimetri.

îmi beam cafeaua pe care mi-o făcusem cu câteva minu mai devreme. Ploaia se oprise, dar norii cenușii acopereau în^ cerul, iar pământul era negru, rece și ud. Păsările zbu vesele în căutare de râme. După câteva clipe s-a deschis șoferului și Scorțișoară a ieșit cu ochelarii de soare pe După ce și-a trecut privirea peste tot ce era în jur, și-a 8j ochelarii și i-a băgat în buzunarul de la piept. A închis mașinii și adevărul e că încuietoria uriașului Mercedes cu totul altfel decât a altor mașini. Pentru mine, st respectiv însemna o nouă zi petrecută la „reședință”.

De când m-am sculat dimineață, m-am tot gândit daciS spun lui Scorțișoară despre vizita lui Ushikawa și despre f

Cronica păsării-arc

495

„ă fusese trimis de Noboru Wataya să-mi ceară să încetez cu activitățile din casa respectivă. Până la urmă m-am decis să nu-i spun nimic, cel puțin deocamdată. Era o problemă pe care trebuia să o rezolv personal cu Noboru Wataya și să nu amestec pe nimeni în ea.

Scorțișoară era frumos îmbrăcat, în costum, ca de obicei. Toate costumele lui erau de cea mai bună calitate și îi veneau perfect. Croiala era oarecum mai clasică, dar pe el arătau moderne, de parcă ar fi devenit, în mod cu totul magic, ultima modă.

Purta o cravată nouă, care se potriveaua cu costumul din ziua aceea. Avea și cămașă și pantofi noi. Probabil că-i alesese Nucșoară în stilul ei personal, îmbrăcămintea lui era fără cusur, ca de altfel și Mercedesul pe care-l conducea. Ori de câte ori apărea dimineața, mă trezeam admirându-l sincer. Eram *impresionat* de-a dreptul. Ce fel de om se afla oare îndărătul aceluia exterior absolut perfect?

Scorțișoară a scos din portbagaj două sacoșe cu mâncare și le-a adus în „reședință”, în brațele lui, până și sacoșele de hârtie păreau elegante. Avea pesemne un mod aparte de a le ține. Sau poate era vorba de altceva mult mai profund. S-a luminat la față când m-a văzut. Zâmbetul lui era minunat și strălucitor, de parcă atunci ieșise din adâncurile întunecate ale pădurii și dăduse de lumină.

— Bună dimineața! am zis.

Pe buzele lui s-a conturat același salut, fără să-l rostească cu voce tare însă. A scos din sacose alimentele cumpărate și le-a aranjat frumos în frigider, ca un copil isteț care încearcă ^{sa} memoreze o temă nouă. Celelalte cumpărături le-a pus în bufet. Apoi am băut o cafea împreună. S-a așezat la masa din bucătărie, pe scaunul din fața mea, la fel cum se așeza Kumiko P^e vremuri.

Până la urmă, Scorțișoară nu s-a dus la școală nici măcar o

^{ln}gură zi, spuse Nucșoară. Școlile obișnuite nu primeau copii care

^u vorbeau, iar eu am considerat că făceam o mare greșală dacă

^aueam la o școală de handicapați. Știam că motivul pentru care

vorbea - oricare ar fi fost el - era diferit de al altor copii. Nici

^{nu} s-a arătat vreodată dornic să meargă la școală, îi plăcea să

496

Haruki Muraka

stea singur acasă, să citească, să asculte muzică clasică și să joace cu câinele în curte. Mai ieșea și la plimbare din când în când dar nu-i făcea prea mare plăcere, pentru că nu agreea copiii vârsta lui.

Nucșoară a învățat limbajul semnelor și a început să vorbească cu Scorțișoară prin semne. Când aveau să-și spună lucruri depășeau acest limbaj, își scriau, într-o bună zi, însă, și-a seama că ea și fiul ei își puteau transmite sentimentele absolțji perfect și fără să recurgă la asemenea metode indirecte. Ea exact ce gândea el sau ce voia printr-un simplu gest sau schimbau a expresiei feței. Din clipa aceea nu a mai fost atât de îngrijc din pricina incapacității lui Scorțișoară de a emite sunete perj că mama și fiul se înțelegeau și fără ele. E adevărat că o der puțin acest defect fizic, dar nu până într-atât încât să o *incomod* ba s-ar putea spune că tocmai acest neajuns a contribuit la îmbunfji tăierea comunicării dintre ei doi.

^ș:

Timpul liber și-l petrecea întotdeauna învățându-l pe Scorțișoaii' să scrie, să citească și să socotească. Nici n-a trebuit să facă efortulj prea mari, pentru că lui îi plăceau cărțile și învăța singur cam K^j ce dorea să știe. Deci, sarcina ei era mai degrabă să-i alegă căfl de care avea nevoie, decât să-l învețe în sensul propriu al cuvâr lui. îi plăcea muzica și a vrut să cânte la pian. După ce a înv elementele de bază cu o profesoară, timp de câteva luni, a folo numai manuale și casete înregistrate pentru a ajunge să se perfe ționeze. Și era într-adevăr minunat pentru

vârsta lui. Îi plăceau și Mozart, dar cu excepția lui Poulenc și Bartok, nu se dădea vânt după curentul romantic și ce-a mai urmat după el. În priu lui șase ani de studiu, cel mai mult l-au interesat muzica și citiți dar pe urmă s-a apucat și de limbi străine, începând cu eng și franceza. A învățat singur și suficient de bine ca să poată S în ambele limbi cărți mai ușoare. Nu-l interesa conversația, înțeles, dar voia să fie capabil să citească, îi plăcea de aser foarte mult să repare tot felul de mașinării complicate. Și-a cump un set complet de unelte profesionale și și-a asamblat sil radiouri și amplificatoare. Se dădea în vânt după ceasuri, aș de îndată ce prindea unul, îl desfăcea tot și îl reasambla piesă cu piesă.

Toată lumea din jurul lui - adică mama, tata și bunica lui Nușoară) - s-au obișnuit cu tăcerea lui și nu s-au mai că era anormală. După câțiva ani, Nușoară nu și-a mai dus ' la psihiatru. Consultațiile săptămânale nu aveau nici un efect:

Cronica păsării-arc

497

simptomelor" lui și doctorii spusese de la bun început că era absolut normal, lăsând la o parte faptul că nu vorbea, într-adevăr, era practic un copil perfect. Nușoară nu-și amintea să-l fi forțat vreodată să facă vreun lucru sau să-l fi certat pentru ceva ce n-ar fi trebuit să facă. Decidea singur ce avea de făcut și apoi își pune planurile în aplicare așa cum știa el. Erau întotdeauna fără cusur. Se deosebea foarte mult de alți copii - copiii obișnuiți - încât nici nu ave:i rost să-l compare cineva cu ei. Avea doisprezece ani când a murii bunica lui (a plâns, înăbușit, câteva zile în șir) și clupă aceea i-a luat el locul la bucătărie și la treburile casei: gătea, spăla, făcea curățenie cât era plecată mama lui la muncă. Nușoară a intenționat să angajeze o menajeră după ce i-a murit mama, dar Scorțoară nici n-a vrut să audă de așa ceva. Nu agreea deloc ideea unui străin care să schimbe ordinea lucrurilor. Scorțoară a fost cel caa- a văzut de casă și gospodărie, cu aceeași precizie și disciplină care îl caracterizau în orice făcea.

Scorțoară îmi vorbea folosindu-se de mâini. Moștenise degetele subțiri și frumoase ale mamei lui. Erau lungi, dar nu exagerat. Le ținea aproape de față și le mișca fără pic de ezitare, încât îți lăsau impresia unor creaturi sensibile și istețe care îmi transmiteau mesaje.

«Va veni un client după-amiază la ora două. Asta e tot pe ziua de azi. Până atunci nu ai nimic de făcut. Eu îmi termin treaba cam într-o oră, după care plec și mă mai întorc la două, cu clientul. La buletinul meteo s-a anunțat înnorat toată ziua. Poți să intri în fântână și cât mai e lumină afară, că n-o să-ți strici ochii.»

După cum spunea și Nușoară, mesajele transmise de el Pⁿ semne erau lesne de înțeles. Nu eram eu foarte obișnuit Cu limbajul mimic, dar îmi era ușor să-i urmăresc mișcările j^{mp}lexe și fluide, care nu-mi puneau nici un fel de probleme.

^{te}d că lucrul acesta se datora talentului lui Scorțoară de a ^^{ex}Prima perfect și natural, de a-și mișca degetele minunate solut impresionant, la fel cum te poate impresiona o piesă cată într-o limbă străină. Sau poate că mi se părea doar mie (j^e~^{sl} rnișcă degetele și el nu și le mișca de fapt. Posibil ca ^getele lui să nu fi fost decât o fațadă decorativă, iar eu să c_e ^{aresc} P^e jumătate conștient cu totul alt aspect al clădirii, ^a dincolo de vizibil, în fiecare dimineață când stăteam de

498

Haruki Mu

vorbă la masa din bucătărie, încercam să delimitez hoț dintre fațadă și fundal, dar nu prea reușeam să văd linia; demarcație, de parcă se mișca și-și schimba forma tot timp

Când lua sfârșit conversația — sau mai bine zis comunică dintre noi - Scorțoară își scotea haina, o pune pe un își plia frumos cravata sub cămașă și se apuca de curăței* sau de făcut mâncare, în timp ce muncea, asculta muzică || combina stereo, în câte o săptămână nu asculta decât melodii religioase de Rossini, în alta concertele lui Vivaldi pentFg instrumente de suflat. Repeta melodiile atât de des, încât ajunsesem să le învăț pe dinafară.

i

Scorțoară făcea orice cu dexteritate și fără să irosească nici o mișcare. La început m-am oferit să-i dau o mână **ăe** ajutor, dar întotdeauna zâmbea și clătina din cap. VăzâncW cum se descurcă, eram totuși convins că treaba va merge **malt** mai repede fără mine. Mi-am făcut obiceiul de a nu-i sta **îm** cale. Mă așezam pe canapeaua din „camera de probă” și citeam o carte în timp ce el își vedea de treburile de

dimineată.

Casa nu era mare și avea mobilă puțină. Nu locuia nimeni acolo, așa că nu se făcea practic murdărie și dezordine. CB toate acestea, Scorțișoară dădea zilnic cu aspiratorul în toale colțurile, ștergea praful, spăla toate geamurile, ceruia masa, ștergea becurile și punea totul la loc. Aranja vasele din așeza oalele și tigăile după mărime, alinia lenjeria și soapele la milimetru, potrivea toate cozile ceștilor în direcție, îndrepta săpunul de pe chiuveta din baie și schin prosoapele chiar dacă nu fuseseră folosite. Strângea gun într-un singur sac, îl lega la gură și-l scotea afară. Fixa ceasurile după al lui (care pun pariu că nu putea fi cu mai de trei secunde în urmă sau înainte). Dacă, în timp ce curat, găsea ceva care nu era pus la loc, lăsa totul și p obiectul respectiv unde trebuia, cu mișcări precise și eleg L-am testat eu personal, mutând ceasul de pe raft centimetri mai la stânga, dar a doua zi dimineată l-a din nou cu doi centimetri mai la dreapta.

Cu toate acestea, Scorțișoară nu lăsa nici o clipă ifljl că obsesiile lui ar fi degenerat într-o boală psihică, ci că tot normal și firesc. Poate că în mintea lui era foarte bine rită lumea de aici — sau cel puțin *universul acesta mini* și i se părea normal să-l păstreze așa cum era, la fel de : precum respira. Probabil că el nici nu făcea altceva de

Cronica, păsării-arc

499

dea o mică mână de ajutor lucrurilor care tânjeau să se întoarcă la forma lor originală.

Scorțișoară a pregătit mâncarea, a pus-o în frigider și mi-a spus ce să mănânc la prânz. I-am mulțumit. S-a postat apoi în fața oglinzii, și-a îndreptat cravata, și-a aranjat cămașa, și-a pus haina de la costum, după care și-a mișcat buzele în semn de rămas-bun, a mai privit o dată în jurul lui și a ieșit pe ușa din față. S-a așezat la volanul Mercedesului, și-a pus o casetă cu muzică clasică, a apăsă butonul telecomenzii ca să se deschidă poarta și a ieșit înscriind același arc ca și la venire. După ce-a ieșit mașina pe poartă, aceasta s-a închis automat. Mă uitam prin jaluzelele lăsate, cu ceașca de cafea în mână, ca și înainte. Păsările nu mai erau atât de gălăgioase ca la venirea lui Scorțișoară. Am constatat că norii se spărseseră în fâșii, purtați de vânt, dar deasupra lor plutea un strat și mai gros.

M-am așezat la masa din bucătărie, am pus ceașca jos și am privit în jur, admirând ordinea perfectă pe care o lăsase Scorțișoară în urma lui. Totul semăna cu o natură moartă tridimensională, perturbată doar de ticăitul ceasului. Era ora zece și douăzeci de minute. Uitându-mă la scaunul pe care stătuse adineauri Scorțișoară, mă întrebam dacă am procedat corect nespunându-i despre vizita lui Ushikawa cu o seară în urmă. Nu afecta oare cu ceva încrederea lui sau a lui Nucșoară în mine ?

Preferam totuși să văd o vreme cum evoluau lucrurile. Care ^{na}aiba dintre activitățile mele de aici îl deranja atât de tare pe Noboru Wataya? Pe care dintre cozile lui călcam? Ce contrabasuri grave avea să adopte? Dacă aș fi capabil să răspund ^{as}emenea întrebări, m-aș apropia de secretul lui și, în consecință, de locul unde se afla Kumiko.

Puțin înainte ca ceasul (pe care Scorțișoară îl pusese cu doi centimetri mai la dreapta, deci la locul lui) să arate ora unspre-^{ce}> am ieșit în curte și am coborât în fântână.

^ I-am povestit lui Scorțișoară, când era mic, despre submarin și ^{tr}P^{te} grădina zoologică - ce-am văzut de pe puntea vasului de ^{tr}Port în august 1945, cum soldații japonezi au omorât animalele își^{tr}^^{ma} ^{zooro}gi^că a tatălui meu în timp ce submarinul american reptase tunul spre noi și se pregătea să ne

scufunde. Ținusem

500

Haruki Mura

povestea numai pentru mine multă vreme și rățaceam tăcută labirintul ce se întindea între iluzie și adevăr. Când s-a nas Scorțișoară, mi-am dat seama că el era singurul căruia puteam : povestesc, așa că am început să-i spun totul chiar înainte începe el să înțeleagă semnificația cuvintelor. I-am povestit, șoptă, ele nenumărate ori, ceea ce-imi aminteam și pe măsură Q& vorbeam, îmi veneau în minte, foarte viu, diverse scene, de part aș fi deschis sertarul cu amintiri și le-as fi lăsat să iasă de acofa

După ce a început să înțeleagă, Scorțișoară mă ruga mereu povestesc, așa că e posibil să-i fi povestit de o sută, două sute, cij sute ele ori, nu mai știu. Nu povesteam însă tot același detaliu povestea principală, pentru că Scorțișoară voia să cunoască fiecare dată o *altă ramură* a aceluiași copac, încercam să mă pe ramura care-l interesa și să-i depăn acea

parte a poveștii. uite-așa a tot crescut povestea noastră.

*

Am reușit astfel să creăm amândoi propriul nostru sistem de mituri bine încheiat, înțelegi ce vreau să spun? Ne plăcea să rațăm povestim unul altuia în fiecare zi. Vorbeam ore în șir despre numele animalelor de la grădina zoologică, despre strălucirea blăniilor și culoarea ochilor lor, despre mirosurile care pluteau în aer despre numele și chipurile soldaților, despre nașterea și copilul lor, despre puștile și greutatea munițiilor, despre teama pe simțeau, despre cât le era de sete, despre forma norilor care pluteau pe cer... în timp ce-i povesteam lui Scorțoșoară, vedeam culorile și formele cu o claritate incredibilă și eram capabilă să descriu cuvinte ceea ce vedeam - găseam exact cuvintele de care aveam nevoie. Povestea noastră nu se mai termina și găseam mereu Mg, detalii cu care o completam, în așa fel încât devenea tot profundă și mai mare.

Nucșoară zâmbea în timp ce-mi povestea despre zilele aceleale demult. Nu mai văzusem pe chipul ei un zâmbet atât de nat

— Dar într-o bună zi, totul s-a sfârșit. Scorțoșoară și cu ne-am mai împărtășit povești din dimineața aceea de febră când a încetat să mai vorbească.

Nucșoară se opri ca să-și aprindă o țigară.

— Acum știu ce s-a întâmplat. Cuvintele lui s-au pierdut labirintul *înghițit de lumea aceea a poveștilor*. Ceva din povestiri i-a ferecat graiul. Același ceva mi-a ucis și soțul ani mai târziu.

Cronica păsării-arc

501

Vântul s-a întetit față de dimineață, trimitând, unul după altul, norii grei spre răsărit. Arătau ca niște călători tăcuți care se îndreptau spre capătul pământului. Vântul gemea din când în când, fără cuvinte, printre crengile golașe ale copacilor din grădină. Stăteam lângă fântână și priveam cerul. Probabil că și Kumiko privea norii acolo unde se afla. Nu știu de ce m-am gândit la ea, pur și simplu așa mi-a venit.

Ani coborât pe scară până în fundul fântânii și am tras de funie ca să închid capacul. După ce am respirat adânc de două trei ori, am pus mâna pe bătă și m-am așezat încet, în întuneric. Beznă totală - dar ea era cu siguranță cel mai important lucru. Acea beznă nepătată de nimic deținea cheia misterului, ca programul gastronomic de la televizor, m-am gândit eu : „Ați înțeles, dragi gospodine? Secretul acestei rețete este bezna totală. Pregătiți-o pe cea mai densă posibil”. Și *cea mai solidă bătă de baseball*, am adăugat în sinea mea, zâmbind în întuneric.

Simțeam o oarecare căldură în semnul de pe obraz. Voia parcă să-mi spună că mă apropii tot mai mult de miezul lucrurilor. Am închis ochii, dar în urechi îmi răsună, asemenea murmurului auditoriului dintr-o sală de concerte cu tavanul foarte înalt, muzica pe care Scorțoșoară o ascultase de mai multe ori în dimineața aceea, în timp ce trebăluise prin casă - *Ofrandă muzicală* de Bach. Până la urmă s-a instalat liniștea ce începea să-și croiască drum printre circumvoluțiunile creierului meu, ca o insectă ce-și depune ouăle. Am deschis ochii și i-am închis din nou. Beznă dinăuntru și din afara mea au început să se suprapună și am ieșit din „eul” meu, din recipientul acela care mă conținea.

La fel ca întotdeauna.

’t 16

Aici s-ar putea să fie capăt de linie "j (Punctul de vedere al lui Mai Kasahara - 4)

|

Jt

'•«i

Bună, domnule Pasăre-arc!

yfl

Data trecută ți-am povestit că lucrez împreună cu o mulțime, de fete de prin partea locului la fabrica de peruci situată foarte departe, undeva la munte. Acum îmi continui povestirea. In ultima vreme a început să mă deranjeze faptul că lum&f muncește atât de mult de dimineața până seara. Mi se parj^; cam ciudat. Ție nu ? Adică, vreau să zic că fac ce-mi spun și/uf și cum îmi spun ei. Nu trebuie să gândesc deloc. Am sentimentufir că-mi încui creierii într-un dulăpior înainte de a începe munajilf și îi iau înapoi în drum spre casă. îmi petrec șapte ore din zfli la masa de lucru și nu fac altceva decât să plantez fire păr într-o viitoare perucă, apoi iau cina la cantină, fac o baUjjj, și, normal, trebuie să și dorm, așa că din douăzeci și patru dfjși ore îmi rămâne extrem de puțin timp pentru mine. Deoarece fltfjjj întorc foarte obosită de la muncă, puținul timp liber pe care-tt am îl petrec zăcând în ceață. Nu am timp să stau la birou să gândesc. Desigur, nu muncesc sâmbăta și duminica, atui spâl rufe și fac curat și uneori mai ies în oraș, dar nici nu-dau seama cum trece timpul. La un moment dat mă*

hotărâsi să țin un jurnal, dar n-am avut ce scrie, așa că am renunț după o săptămână. Adică fac absolut același lucru în fiecare

Cu toate acestea - cu toate acestea - nu mă deranj[^] absolut deloc că am devenit astfel părțică din munca pe cflj o prestez. Nu mă simt înstrăinată de viață, ba dimpotriv[^] uneori am sentimentul că mă apropii tot mai mult de „eul cel adevărat”, dacă tot lucrez ca o furnicuță harnică. Nu cum să-ți spun, dar parcă mă apropii tot mai mult de i însămi, cu cât mă gândesc mai puțin la mine. Cam asta în eu prin ciudat

Cronica păsării-arc

503

îmi fac treaba cu multă dăruire și nu vreau să mă laud, dar am fost numită chiar „muncitoarea lunii”. Ți-am mai spus că, deși nu s-ar zice, sunt bună la lucru manual. Suntem împărțite în echipe și întotdeauna echipa din care fac eu parte obține rezultate excelente. De exemplu, le ajut pe fetele mai încete după ce-mi termin treaba mea, așa că lumea mă place în general. Iți vine să crezi? Eu, cea mai populară dintre toate! De fapt, am vrut să-ți spun, domnule Pasăre-arc, că de când am venit la fabrică n-am făcut altceva decât să muncesc - ca o furnicuță, ca potcovarul satului. M-am făcut înțeleasă ?

Cu toate acestea, locul în care îmi desfășor activitatea este chiar ciudat. E uriaș, ca un hangar de avioane cu tavanul înalt și e tare mult spațiu. Lucrăm acolo o sută cincizeci de fete. Ai avea ce vedea. N-ar fi trebuit să construiesc așa un colos de fabrică, doar nu producem submarine sau mai știu eu ce obiecte uriașe. Puteau să fi împărțit hala aia imensă și să lucrăm în încăperi mai mici, dar probabil că s-au gândit că vom fi mai solidare dacă lucrăm toate la un loc. Sau poate le e mai ușor șefilor să ne supravegheze pe toate o dată. Suntem împărțite în echipe, în jurul meselor de lucru, precum cei din laboratoare care fac disecții pe broaște, și una dintre fete stă în capul mesei, fiind șefa. Ai voie să vorbești atâta vreme cât dai din mâini (oricum ar fi imposibil să stai toată ziua fără să scoți o vorbă), dar dacă vorbești prea tare și râzi, șefa de echipă vine la tine și-ți spune încruntată: „Yumiko, nu da din gură, dă din mâini. Ai cam rămas în urmă”. De aceea suntem foarte atente și Preferăm să vorbim în șoaptă, ca spărgătorii de noapte.

Se transmite muzică la difuzor. Tipul de muzică diferă în funcție de oră. Dacă îți place Barry Manilow sau Air Supply, domnule Pasăre-arc, cred că ți-ar surâde acest loc.

Uneori trec și câteva zile până isprăvesc o perucă de-a mea.

Timpul diferă în funcție de complexitatea ei, bineînțeles, dar

hmpul în care termini o perucă se măsoară în zile. Mai întâi

^{lm}Parți baza în pătrățele, ca o tablă de șah, și apoi plantezi

tarele de păr în fiecare pătrățel, unul după altul la rând. Nu

^e totuși o muncă asemănătoare cu cea de pe linia de asamblare

într-o fabrică obișnuită, așa cum am văzut în filmele cu

haplin, unde strângi un șurub și apoi vine altul. E munca

^{mea} și fiecare perucă făcută de mine e a mea. Când termin câte

^{na} chiar îmi vine să o semnez și să o datez. Dar normal că

504

Haruki Muraka

nu fac așa ceva, i-aș înfuria la culme. Simt totuși o mar satisfacție când mă gândesc că cineva din lumea asta poar peruca pe care am făcut-o eu, ba mai mult - mă simt într-u\$ fel legată de persoana respectivă. ;£.

Viața este totuși stranie. Dacă mi-ar fi spus cineva acuși^{*1} trei ani că voi ajunge să muncesc într-o fabrică de peruci izolată de lume, în inima munților, împreună cu o mulțime de fete de la țară, i-aș fi răs în nas. Nu mi-aș fi imaginat că o să ajung aici, la fel cum nu-mi pot imagina ce voi face peste trei ani. Tu știi ce vei face peste trei ani, domnule Pasăre-arc ? Sunt convinsă că nu știi. Dar să nu vorbim de trei ani. Aș pune pariu pe toți banii pe care-i am că nu știi nici ce faci peste o lună! •

Fetele din jurul meu știu însă ce vor face peste trei ani. Sas, cel puțin cred că știu. Se gândesc că strâng banii pe care⁴-câștigă aici, își găsesc un partener și se căsătoresc fericite. >•*

Băieții cu care vor ele să se căsătorească sunt fii de țărani,, sau copii care moștenesc magazinele părinților, sau care lucrează la vreo întreprindere de prin partea locului. După cum ți-am spus și data trecută, este o lipsă cronică de femei tinere, așa „cererea” e mare. Numai dacă au un ghinion cumplit rămân fete bătrâne, altfel își găsesc pe cineva cu care să se casă* . torească. E și acesta un mod de a privi lucrurile. Ți-am mai scris că majoritatea fetelor își părăsesc locul de muncă după -ce se căsătoresc. Se angajează la fabrica de peruci doar în perioada de tranziție dintre terminarea liceului și căsătorie * " ca atunci când intri într-o

cameră, stai puțin și pleci din

Pe cei de-aici nu-i deranjează faptul că fetele se an temporar. Am impresia că le și convine ca fetele să lucrà câțiva ani și să întrerupă când se căsătoresc. Cred că li se pe mult mai convenabilă fluctuația muncitorilor decât să-și pv problema salariilor și a sindicatelor. Au mai multă grijă ' fetele capabile, care devin șefe de echipă, iar celelalte se considerate doar marfă de consum. Există un fel de înțeleg tacită între fabrică și fete - când se căsătoresc, pleacă. Dt ceea ce le privește pe fetele de aici, e chiar simplu să prev se va întâmpla peste trei ani: muncesc și-și caută per între timp, iar apoi părăsesc locul de muncă pentru căsătoresc. Nimic mai simplu !

Nu mai e nimeni ca mine pe-aici. Eu habar n-am ce-o i peste trei ani. Toate muncesc din greu, nimeni nu face luc mântuială, nimeni nu s'e plânge. Doar din când în când

Cronica păsării-arc

505

aud pe ^{ca} cineva spunând că nu i-a plăcut mâncarea de la cantină. Asta-i tot! Vorbim de muncă aici, nu de distracție. Mai e câte o fată care nu așteaptă decât să treacă orele de serviciu - de la nouă la cinci, cu pauză obligatorie de două ore -deși ar fugi mâncând pământul, dar celor mai multe dintre fete le 'place munca și chiar se amuză. Probabil că-și dau și ele seanța că nu se vor mai întâlni cu o asemenea perioadă, că vor trece din lumea asta în cealaltă, a căsătoritelor și atunci nu vor mai avea timp să se distreze. Mai bine să o facă acum, în perioada de tranziție dintre cele două lumi.

Pentru mine lucrurile nu stau chiar așa, pentru că nu consider timpul pe care-l petrec aici nici perioadă de suspensie, nici perioadă de tranziție. Nu am nici cea mai vagă idee când am să plec de-aici. S-ar putea ca locul acesta să fie pentru mine capăt de linie, înțelegi ce vreau să spun ? Sinceră să fiu, nu-mi place munca de aici, dar încerc să o accept în întregime. Când fac o perucă, nu mă gândesc la nimic altceva decât la peruca respectivă, îmi fac datoria cu foarte multă seriozitate și nu exagerez deloc când spun că transpir din cap până-n picioare de atâta concentrare.

Nu știu cum să-ți spun, dar în ultima vreme m-am tot gândit la băiatul care a murit în accidentul de motocicletă. Adevărul e că, înainte nu prea m-am gândit la el. Poate din pricina accidentului, memoria mea a cam luat-o razna și nu-mi aminteam decât lucruri neplăcute - mirosul de transpirație, faptul că era cam tâmpit și că degetele lui încercau să-și croiască drum prin cine știe ce locuri ascunse ale trupului meu. Din ^{ând} în când, totuși, îmi amintesc și lucruri mai plăcute, în special când mi se golesc creierii de tot și nu mă concentrez decât pe implantarea firelor de păr în perucă. Atunci îmi răsar, ^{nu} Știu de unde, tot felul de amintiri. A, da, era și așa, îmi ^{PU}n atunci. Presupun că timpul nu se scurge în ordine, ca de Pildă A, B, C, D, ci se fâfâie de ici-colo.

. ^P să fiu cinstită , domnule Pasăre-arc ? Să-ți spun totul cu ^s ^{lnc} eritate ? Ei, bine, să știi că uneori mi-e foarte teamă l Mă J^{esc} i_n ^{toiu} i nopții, îmi dau seama că sunt singură, la sute kilometri depărtare de toți cei pe care-i cunosc, e întuneric și n-am nici cea mai vagă idee ce-mi rezervă viitorul, mă sperii de-mi vine să urlu. Ție ți se întâmplă așa Când pățesc asta, încerc să-mi imaginez că nu sunt

506

Haruki Mur

singură, că sunt legată de alte lucruri și de alți oameni. f! eforturi uriașe ca să pot alcătui în minte o listă cu aceștia. J listă te afli și tu, domnule Pasăre-arc. și aleea, și fântâna, prunul și alte asemenea lucruri. și perucile pe care le-am aici cu mâinile mele. Și micile amintiri care mă leagă băiatul acela. Toate aceste lucruri mărunte (deși tu nu ești chiar un lucru mărunț, domnule Pasăre-arc, dar oricum...) mii ajută să-mi revin „aici" încetul cu încetul. și atunci mcepe să-mi pară rău că nu l-am lăsat să mă vadă goală și să m\$ atingă. Atunci eram foarte decisă să nu-l las să pună mânapț mine. Uneori chiar vreau cu tot dinadinsul să rămân virgină toată viața. Ce părere ai, domnule Pasăre-arc ?

La revedere! Sper că o să se întoarcă și Kumiko la tine.;

17

Povara și mizeria lumii Lampa fermecată

Telefonul a sunat la ora nouă și jumătate seara. A sunat de două ori, s-a oprit și apoi a început să sune din nou. Era semnalul lui Ushikawa.

— Alo! Ushikawa la telefon. Sunt prin apropiere și aş putea să trec pe la dumneavoastră dacă nu vă

deranjează. Știu că e târziu, dar aș vrea să discutăm ceva personal. Ce ziceți? E în legătură cu doamna Kumiko și m-am gândit că poate vă interesează.

Îmi imaginam expresia feței lui Ushikawa la celălalt capăt al firului, în timp ce-l ascultam. Avea cu siguranță un zâmbet satisfăcut, cu buza de sus puțin răsfrântă și dinții dezgoliți, de parcă ar spune că îmi face o favoare și *nu am cum să refuz*. Din păcate, avea dreptate.

A ajuns în exact zece minute. Purta aceleași haine și aceeași ^{cr}avată ca și cu trei zile în urmă. Poate mă înșelam, dar oricum ^{er}au la fel de soioase, șifonate și îi veneau total aiurea. Acele Jalnice articole de îmbrăcăminte arătau de parcă ar fi fost obligate să accepte în mod nedrept toată povara și mizeria ^umii. Mă gândeam că nu mi-aș dori să mă reincarnez în ^aȘemenea haine în viața viitoare nici dacă mi s-ar garanta ^{!>} ^{orie} eternă, între timp și-a luat singur o bere din frigider și Căințe de a-și turna în pahar, a pipăit sticla ca să se asigure ^{a e} rece. Ne-am așezat la masa din bucătărie, față-n față. ^Q Ca să economisim timp, spuse Ushikawa, las fleacurile la Parte și intru direct în subiect. Vreți să vorbiți cu doamna o, nu? între patru ochi. Cred că vă doriți de multă lucrul acesta. Am dreptate ?

[^] ^{ai}Q gândit un pic, sau mai bine zis am tăcut câteva "tente, lăsând impresia că mă gândesc.

508

Haruki Mura

— Normal că vreau să vorbesc cu ea dacă e posibil.

— Nu e imposibil, spuse Ushikawa blând, dând din

— Dar întâlnirea noastră este condiționată...

— Nu, nu e. Ushikawa a luat o înghițitură de bere. venit cu o nouă propunere în seara aceasta. Vă rog să ascult bine la ce vă spun și să chibzuiți serios. Nu are nici o legătură; cu faptul că stați sau nu de vorbă cu doamna Kumiko.

L-am privit fără să spun nimic.

».

— Deci, domnule Okada, dumneavoastră ați închiriat terenul și casa aferentă de la o firmă, nu? Terenul cu „casa spânzoș raților”. Presupun că vă costă lunar o grămadă de bani și că nu e vorba de o arendă obișnuită, ci de un contract de leasing în care se prevede posibilitatea de a o cumpăra cândva, *tyf* viitor. Am dreptate? Contractul nu e făcut public și de aceea|| numele dumneavoastră nu a apărut nicăieri încă. Cred că așa? s-a și urmărit. Sunteți însă proprietarul de facto al acestui buo imobiliar, iar banii pe care îi dați pe leasing sunt echivalenți», cu un împrumut. Suma totală pe care ar urma să o plătiți^ incluzând și casa, ar fi cred de aproximativ optzeci de milioane de yeni, nu? Dacă mergeți în ritmul acesta mai departe, înseamnă că deveniți proprietar de drept în mai puțin de doi ani. SiiBt impresionat de viteza cu care merg lucrurile! Felicitări! ^ˆ k

Mă examina cu atenție în timp ce vorbea. Eu n-am rffe nimic.

— Vă rog să nu mă întrebați de unde știu toate ac amănunte. Când sapi adânc, aflu tot ce vreți. Condiția e să sapi. Și mai știu la fel de bine cine se află în spatele firme fantomă. Recunosc că nu mi-â fost tocmai ușor să

a trebuit să băjbâi cam mult, de parcă mi s-ar fi ceruly găesc o mașină furată care a fost revopsită și căreia i și schimbat cauciucurile, scaunele și seria motorului. Și-au | perit toate urmele și mărturisesc că sunt profesioniști. puțin acum am o idee despre ceea ce se petrece acolo, știu ceva mai mult decât dumneavoastră, domnule Okada. J pariu că nici măcar nu știți cui returnați banii!

— Banii n-au nume, am zis.

— Aveți dreptate, spuse Ushikawa râzând. Banii n-au i Deșteaptă remarcă! Trebuie să mi-o notez și eu în caiet | n-o uit. Dar până la urmă, domnule Okada, lucrurile nu j chiar cum îți dorești să meargă. De exemplu, băieții. Administrația financiară... n-or fi ei prea isteți, dar se

Cronica păsării-arc

509

să încaseze taxele, iar dacă nu găesc nume pentru proprietățile respective, ies puțin din munca lor de rutină și dau un nume. ga mai mult, și număr. Nu se lasă copleșiți de sentimente, ei își văd de treabă. Așa e construită societatea capitalistă în care trăim... ceea ce înseamnă că banii despre care vorbim acum au un nume, și încă unul excelent!

Am tăcut, cu privirile ațintite la Ushikawa. În funcție de cum cădea lumina, se vedeau pe chipul lui niște adâncituri ciudate.

— Să nu vă îngrijorați. Nu vine nimeni până aici ca să încaseze impozitul. Dacă ar avea curajul să se strecoare în labirintul ăsta, s-ar lovi cu siguranță de ceva și s-ar alege cu un cucui uriaș. *Buuuum* \ Asemenea oameni își văd doar de treabă, nu au chef să dea de bucluc. Dacă e să pună mâna pe bani, vor alege calea cea mai ușoară, în nici un caz pe cea complicată. Cu cât mai simplu, cu atât mai bine ! De vreme ce încasează banii, nu mai contează de unde, mai cu seamă dacă șeful le spune să aleagă cea mai simplă cale. Eu am reușit să aflu ce-am aflat pentru că am făcut investigațiile personal. Nu vreau să mă laud, dar sunt bun la așa ceva și știu foarte bine cum să mă feresc de neplăceri și să mă strecur fără probleme, noaptea, chiar dacă e întuneric beznă.

Să fiu cinstit, însă, domnule Okada, nici măcar eu nu am habar *ce naiba faceți* într-un asemenea loc. Știu că sunteți bine plătit și de aceea presupun că vă ocupați de ceva cu totul deosebit ca să meritați banii. E clar ca bună ziua lucrul acesta. Nu am idee însă ce anume faceți și de ce vă cramponați de Parcela aia de pământ. Astea sunt cele două aspecte esențiale care mă îngrijorează, dar care stau ascunse asemenea firmei "nui chiromant.

— Adică vreți să spuneți că asta îl îngrijorează pe Noboru taya, nu?

În loc să răspundă, Ushikawa se trăgea de cele câteva fire Par pe care le mai avea deasupra urechilor. -- Rămâne între noi, domnule Okada, dar trebuie să vă mărturisesc că vă admir foarte mult. Nu vă flatez, să știți. S-ar putea să vi se pară ciudat că vă spun, dar sunteți de fapt un obișnuit sau, ca să fiu și mai necioplit, nu vă remarcăți nimic deosebit, îmi cer scuze pentru afirmația făcută și rog să luați în nume de rău. Este perfect adevărată dacă em cont de modul cum vă adaptați societății. Sunt foarte "Presionat însă, stând față-n față cu dumneavoastră, de felul

a

510

Haruki Murako

cum vă comportați, ca să nu mai spun cu câtă măiestrie reușit să-l puneți pe profesorul Noboru Wataya într-o situație jenantă. De aceea a ales el un porumbel mesager. Un mesager obișnuit nu s-ar putea descurca.

J

Îmi place de dumneavoastră și nu vă mint. O fi eu doar <jt, lepădătură, dar nu spun minciuni când este vorba de asemenea», lucruri și nu-mi sunteți deloc indiferent. Dacă dumneavoastră nu vă remarcăți cu nimic în societate, atunci eu sunt undeva jos de tot. Sunt un tâmpit, fără educație aleasă și provin dintr-o familie de proastă condiție. Tata făcea rogojini în Funabashi* era alcoolic și se comporta îngrozitor. Știu că-i doream moartea! numai ca să scap o dată de el și chiar a murit de tânăr. Eu an\$ fost un copil mizerabil și am dus-o foarte greu. Nu am nici o^*-amintire plăcută din copilărie și nici nu-mi amintesc de vreo, vorbă bună din partea părinților. De-aia am ajuns așa cum aia ajuns! Am reușit să mă strecur cumva prin liceu. Am început apoi școala vieții. Nu mi-a fost ușor, dar am încercat să mft descurc cum am putut. De aceea nu-mi plac tipii oficiali di», guvern și cei din înalta societate, îi urăsc de-a dreptul pe cefc care ajung direct acolo sus, pe ușa din față, își iau soții frumoasă și sunt plini de ei. Mie îmi plac indivizii ca dumneavoastră^ domnule Okada. Îmi plac cei care se descurcă singuri.

Ushikawa și-a aprins țigara cu un chibrit. •%

— Totuși, așa nu o să rezistați. Mai devreme sau mai târzJttt tot o să vă ardeți. Nu e om care să nu se ardă. Dacă ne gândim; la modul în care a evoluat istoria, parcă ieri a învățat omul sft» se ridică în două picioare și să se gândească la lucruri mâi complicate. N-aveți grijă, vă ardeți și dumneavoastră, mai aUtf în lumea în care vă învățați. Se fac mult prea multe smecheril în mediul ăsta, sunt prea multe capcane. Este o lume numai din înșelătorii. Lucrez în lumea asta de pe vrei unchiului domnului Dr. Wataya și dumnealui o moștenește • cum a fost, cu circumscripția electorală și cu casă cu tot. am făcut o grămadă de lucruri riscante la viața mea și da aș fi continuat, aș fi în pușcărie acum sau cu ștreangul de | Nu glumesc. Domnul Dr. Wataya m-a cules de pe drumurțf tanc. Am văzut multe lucruri îngrozitoare cu ochii ăștia ai i Toată lumea se frige la un moment dat, fie că-s amatori,! că-s profesioniști, fie că le

merge bine, fie că nu. De aceea fac o mică asigurare. Și eu am una, chiar în poziția asta JC în care mă aflu. Numai așa poți supraviețui dacă te arzi. ~

Cronica păsării-arc

511

lucrezi de unul singur și nu ții de vreun grup, te scufunzi și s-a zis cu tine.

Probabil n-ar trebui să vă spun, domnule Okada, dar dumneavoastră sunteți pe punctul de a vă prăbuși. Vă asigur. Așa scrie în cartea mea, cu litere mari și negre, două-trei pagini mai încolo: *Toru Okada este pe punctul de a se prăbuși*. Este adevărat, nu încerc doar să vă sperii. Sunt mult mai scrupulos cu asemenea lucruri decât cei care prezintă buletinul meteo la televizor. De aceea vreau să vă atrag atenția că există momente în viață când trebuie să știi să te retragi.

Ushikawa strânse din buze și mă privi câteva clipe.

— Hai să spunem lucrurilor pe nume, domnule Okada, și să trecem la chestiuni mai concrete...

Introducerea a fost cam lungă. Am să vă fac oferta *pentru care am venit* aici.

Ushikawa și-a pus ambele mâini pe masă și și-a trecut limba peste buze.

— Să zicem că tocmai v-am atras atenția că ar trebui să vă debarasați de proprietatea aia și să ieșiți complet din afacere. S-ar putea să nu puteți ieși, chiar dacă vreți, poate sunteți blocat până vă plătiți împrumutul făcut. Ushikawa se opri brusc și mă privi scrutător. Dacă banii sunt problema, vi-i putem da noi. Dacă aveți nevoie de optzeci de milioane de yeni, vi-i pot aduce în bancnote nou-nouțe. Opt mii de bancnote de zece mii. Vă puteți plăti datoriile și restul îl băgați în buzunar. Vă eliberați astfel de toate obligațiile. Ce ziceți?

— După care terenul și casa vor fi ale lui Noboru Wataya ? Asta e ideea?

— Presupun că da, după cum se prezintă lucrurile. Bănuiesc că vor apărea foarte multe detalii neplăcute de pus la punct...

Am căzut puțin pe gânduri.

— Domnule Ushikawa, chiar nu înțeleg. Nu văd de ce Noboru Wataya este atât de dornic să mă îndepărteze de proprietatea ^{ac}cea. Ce planuri are cu ea după ce va intra în posesia ei?

Ushikawa își frecă, precaut, un obraz cu palma.

~ Regret nespun, domnule Okada, dar nu cunosc asemenea ^{ani}șanunte. V-am mai spus că nu sunt decât un biet porumbel mesager. Stăpânul îmi spune ce să fac și eu fac. Majoritatea Cerurilor pe care mi le dă de făcut sunt neplăcute. Când eram ^oPil ani citit *Aladin și lampa fermecată*. Știu că-l simpatizam Pentru câte-l puneau să facă și cum se descurca, dar să fiu ^{CU1}stit, nu mi-am dorit niciodată să ajung ca el. E o poveste